

Lietuvos Respublikos
Seimo
trečioji sesija

2017 m. spalio 17 d.
109 ir 110 posėdžiai

Stenogramos

60

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

III (RUDENS) SESIJA

2017 m. spalio 17 d.

Rytinis posėdis Nr. 109

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. spalio 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Bieliauskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-1153(2) svarstymas ir priėmimas	8
Seimo nutarimo „Dėl Danguolės Bublienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-1154(2) svarstymas ir priėmimas	8
Seimo nutarimo „Dėl Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-1155(2) svarstymas ir priėmimas	9
Seimo nutarimo „Dėl Prano Kuconio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIIIIP-1156(2) svarstymas ir priėmimas	9
Seimo nutarimo „Dėl Artūro Ridiko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIIIIP-1157(2) svarstymas ir priėmimas	9
Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Taminsko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIIIIP-1158(2) svarstymas ir priėmimas	10
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3, 4, 5, 9, 10, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2514 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1125(2) pateikimas (R. Šalaševičiūtė)	10
Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 3 straipsnio, 19 straipsnio 1 dalies 6 punkto, 19 ¹ straipsnio 4 dalies pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1105 pateikimas (V. Simulikas)	11
Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1123(2) pateikimas (V. Vingrienė)	11
Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 3 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-1807 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-376(2) pateikimas (V. Sinkevičius)	16
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Jurgio Bagužio peticijos“ (projektas Nr. PNP-34) priėmimas (P. Čimbaras)	17
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Igno Meškausko peticijos“ (projektas Nr. PNP-35) priėmimas (P. Čimbaras)	18
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-1165 pateikimas (A. Maldeikienė)	18
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1111(2) svarstymas	19
Seimo nario A. Vinkaus kalba	19
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 5 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-508(2) pateikimas (S. Gentvilas)	20
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1201 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	22
Šio nutarimo priėmimas	23
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-1174 pateikimas (D. Sadeckas, A. Dulkys)	24
Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Bieliauskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-1153(2) priėmimo tęsinys	29

Šio nutarimo priėmimas	29
Seimo nutarimo „Dėl Danguolės Bublienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-1154(2) priėmimo tęsinys	29
Šio nutarimo priėmimas	30
Seimo nutarimo „Dėl Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-1155(2) priėmimo tęsinys	30
Šio nutarimo priėmimas	30
Seimo nutarimo „Dėl Prano Kuconio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIIIIP-1156(2) priėmimo tęsinys	30
Šio nutarimo priėmimas	30
Seimo nutarimo „Dėl Artūro Ridiko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIIIIP-1157(2) priėmimo tęsinys	30
Šio nutarimo priėmimas	31
Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Taminsko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIIIIP-1158(2) priėmimo tęsinys	31
Šio nutarimo priėmimas	31
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-1173 pateikimas (D. Sadeckas, A. Dulkys)	31
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-1176 pateikimas (A. Veryga, A. Dulkys)	35
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-1178 pateikimas (L. Kukuraitis, A. Dulkys)	39
Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2016 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-788 pateikimas (Ž. Vaičiūnas, A. Dulkys)	43
Seimo nutarimo „Dėl 2016 metų Garantinio fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-1177 pateikimas (L. Kukuraitis, A. Dulkys)	44
Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2016 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-1175 pateikimas (D. Sadeckas, A. Dulkys)	45

Vakarinis posėdis Nr. 110

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 27 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-767(2)ES svarstymas	46
Baudžiamojo proceso kodekso 181, 184, 187, 188, 209, 218, 220, 256, 312 ir 367 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-345(2) svarstymas	47
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1079(2) svarstymas	48
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-920(2), Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 2, 4 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-921(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8, 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-922(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-923(2) ir Akcizų įstatymo Nr. IX-569 581 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-924(2) svarstymas	49
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	49
Seimo narės V. Vingrienės kalba	50
Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 1, 14 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo X ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIIIIP-932(2) svarstymas	50

Seimo nario R. J. Dagio kalba	51
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-300 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-312(3) svarstymas	52
Seimo nario R. J. Dagio kalba	52
Seimo nario A. Dumbravos kalba	53
Seimo narės R. Šalaševičiūtės kalba	53
Įstatymo „Dėl Ganos, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, tarpinio ekonominės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-1182 pateikimas (D. Skusevičius)	54
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Afganistano Islamo Respublikos bendradarbiavimo partnerystės ir vystymosi srityje susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-1183 pateikimas (D. Skusevičius)	55
Geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1192 ir Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1193 pateikimas (R. Masiulis)	56
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1194 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	57

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario K. Masiulio pareiškimas	59
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	60

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 109 STENOGRAMA

2017 m. spalio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ,
Seimo Pirmininko pavaduotojai G. KIRKILAS ir A. NEKROŠIUS*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, gerbiamieji Seimo nariai. Pradedame 2017 m. spalio 17 d. (antradienio) plenarinių posėdžių darbotvarkę ir šitą dieną. Prašome registruotis. (*Gongas*)

Užsiregistravo 70 Seimo narių.

Gerbiamieji kolegos, norėčiau jūsų susikaupimo ir dėmesio, nes 2017 m. spalio 15 d. į savo gimtinės – Molėtų žemę amžinam poilsiui atgulė 1992–1996 metų kadencijos Seimo narys, akademikas A. Kairys. Gimęs ūkininkų šeimoje, baigęs mokslus, jis dirbo zootechniku, Lietuvos gyvulininkystės instituto vyriausiuoju mokslo darbuotoju, vėliau – skyriaus vedėju, direktoriaus pavaduotoju ir direktoriumi, buvo Lietuvos demokratinės darbo partijos frakcijos narys. Dirbo Seimo Biudžeto ir finansų komitete, rėmė visuomeninį blaivybės judėjimą, buvo Lietuvos blaivybės draugijos prezidento narys. Pagerbkime jo atminimą tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju. Dar informacija, kuri išties yra jubiliejinė, bet galbūt nėra linksma, bet įvyko taip, kad 1992 metais Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinė Asamblėja paskelbė spalio 17 dieną Tarptautine kovos su skurdu diena. Išties likus 75 dienoms, pagal mūsų biudžeto, tai yra pagal mūsų Statutą registruojamas biudžetas. Tikiuosi, kad šiame biudžete bus kaip tikrai kovos su skurdu akcentai ir mes, minėdami tą tarptautinę dieną ir galvodami apie ateitį, būsime labai atsakingi.

10.03 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. spalio 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dabar darbotvarkės tvirtinimas. Per šoninį mikrofoną, matau, nori pasakyti pasiūlymus M. Adomėnas. Prašau.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, frakcijos vardu prašome iš darbotvarkės išbraukti rezervinį 8 klausimą – nutarimo „Dėl Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ projektą Nr. XIII P-1201, nes manome, jog partijos, kuriai yra pareikšti įtariamai – „Tvarkos ir teisingumo“, pirmininkas neturėtų būti skiriamas į Antikorupcijos komisiją.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar yra daugiau pasiūlymų dėl šios dienos darbotvarkės? P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiama pirmininke, aš manau, kad partijos, kurią Seimas pripažino teroristine organizacija, toje Antikorupcijos komisijoje neturėtų būti nė vieno Seimo nario. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytas nuomones. Tačiau šiandien tvirtindami darbotvarkę nesiaiskinsime, kuri frakcija labiau įtariama ar neįtariama, tai yra kuri partija. Buvo frakcijos teisėtas pasiūlymas, todėl dėl jo teikiu balsuoti.

Kolegos, dėmesio! Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu yra siūloma išbraukti iš darbotvarkės Seimo nutarimą „Dėl Antikorupcijos komisijos sudėties pakeitimo“ vietoj K. Pūko įrašant kitą asmenį – R. Žemaitaitį. Tai frakcijos siūlymas. Kas pritariate frakcijos siūlymui, kad išbrauktume, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 82 Seimo nariai: už išbraukimą balsavo 24, prieš – 26, susilaikė 32. Darbotvarkėje minėtas Seimo nutarimas lieka.

Dėl visos darbotvarkės. Galime ją patvirtinti bendru sutarimu? Galime patvirtinti. Dėkoju.

10.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Bieliauskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIII-1153(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas. Prieš tai aš noriu priminti mums visiems Statuto 202 straipsnį: 3 dalyje yra numatyta, kad pirmiausia pateikiamos Seimo narių, frakcijų, komitetų išvados, po to rengiama diskusija, kurios pabaigoje kandidatams ir kandidatus teikiančiam asmeniui yra suteikiamas žodis 10 minučių, nes mes svarstysime Seimo nutarimus dėl Aukščiausiojo Teismo teisėjų kandidatų skyrimo. (*Triukšmas salėje*)

Gerbiami kolegos, labai prašau dėmesio. Salėje didžiulis triukšmas. Aš kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto... Ponia Agnė Širinskiene, leiskite dabar J. Sabatauskui jau ruoštis ir ateiti į tribūną. Skelbiu – Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Bieliauskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIII-1153(2). Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą prašome pateikti komiteto pirmininką J. Sabatauską.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Labas rytas, gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos. Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė S. Bieliauskienės kandidatūrą ir visais komiteto narių balsais pritarė jos kandidatūrai. Linkime jai sėkmės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Frakcijos taip pat gal yra norinčios išsakyti nuomonę, nes frakcijos susitiko su kandidatais. Dabar, kadangi mes svarstome po vieną, S. Bieliauskienės skyrimo atveju frakcijos nenori išsakyti savo nuomonės? Nenori. Kaip jau minėjau, pagal Seimo statutą kandidatas arba teikiantis asmuo turi galimybę kalbėti iki 10 minučių. Ar gerbiamoji kandidatė norėtų kalbėti? Ar gerbiamoji Prezidento patarėja? Taip pat nenori kalbėti. Norinčių dalyvauti diskusijoje taip pat nematau.

Gerbiamieji kolegos, noriu jums priminti, kad 1 straipsnį mes priimsime slapto balsavimu. Toliau susitarsime dėl slapto balsavimo eigos, o nutarimas įsigaliojotų nuo 2017 m. lapkričio 27 d. Ar galime pritari ti svarstymo stadijoje? Bendru sutarimu.

Priėmimas pastraipsniui. Kaip jau sakiau, 1 straipsnis. Mes jį galėsime patvirtinti tik po slapto balsavimo. 2 straipsnį galime priimti. Norinčių kalbėti niekas neužsirašė.

Mums reiktų pasitvirtinti galbūt iš karto tada slapto balsavimo biuletenį. Atitinkamai slapto balsavimo biuletenius pasitvirtinsime dėl visų kandidatų. Jūs jau žinote, kaip balsuoti, kad paliekate tą poziciją, už kurią pasisakote. Galime patvirtinti slapto balsavimo biuletenį? Galime.

10.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Danguolės Bublienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIII-1154(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas. Projektas Nr. XIII-1155(2) – Seimo nutarimas „Dėl Gabrielės... Atsiprašau, projektas Nr. XIII-1154(2) – Seimo nutarimas „Dėl Danguolės Bublienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“. Vėl kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką J. Sabatauską pateikti komiteto išvadą.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė D. Bublienės kandidatūrą į Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas ir visais balsais pritarė jos kandidatūrai. Linkime jai sėkmės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar frakcijų atstovai norėtų pasakyti savo nuomonę? Nėra. Ar gerbiamoji kandidatė norėtų kalbėti? Ne. Ar gerbiamoji Prezidentės patarėja norėtų? Ne. Norinčių dalyvauti diskusijoje taip pat nėra. Ar po svarstymo?.. Bendru sutarimu mes pritariame.

Dabar priėmimas. 1 straipsnis. Negalime jo priimti, nes slaptas balsavimas. 2 straipsnis – nutarimo įsigaliojimas, 2017 m. lapkričio 7 d. Norinčių kalbėti už, prieš nėra.

Ir taip pat patvirtinkime iš karto slapto balsavimo biuletenį. Jis analogiškas. Ar galime patvirtinti? Galime patvirtinti. Dėkoju. (*Šurmulyš salėje*)

10.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-1155(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-1155(2). Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką J. Sabatauską pateikti išvadą dėl gerbiamosios kandidatės G. Juodkaitės-Granskienės skyrimo Aukščiausiojo Teismo teisėja.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė G. Juodkaitės-Granskienės kandidatūrą į Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas ir visais balsais pritarė jos kandidatūrai. Linkime sėkmės.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar frakcijų atstovai norėtų kalbėti ir išsakyti savo nuomonę? Nėra norinčiųjų. Ar gerbiamoji kandidatė nori kalbėti? Ne, nenori. Ir Prezidentės patarėja? Taip pat ne. Norinčių dalyvauti diskusijoje taip pat nematau.

Priėmimas. Du straipsniai. 1 straipsnį patvirtinsime po slapto balsavimo. 2 straipsnis – nutarimas įsigalioja 2017 m. spalio 19 d. Galime priimti? Galime. Norinčių kalbėti nėra.

10.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Prano Kuonio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-1156(2) (svarstymas ir priėmimas)

Skelbiame kitą mūsų darbotvarkės klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Prano Kuonio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektą Nr. XIIIIP-1156(2). Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką J. Sabatauską pateikti komiteto išvadą.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė P. Kuonio kandidatūrą į Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas ir visais balsais pritarė jo kandidatūrai. Linkime jam sėkmės.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar frakcijų atstovai nori kalbėti ir pateikti frakcijos nuomonę? Nėra norinčių kalbėti. Ar gerbiamasis kandidatas?.. Ačiū. Ir Prezidentės patarėja taip pat nenori kalbėti. Norinčių dalyvauti diskusijoje taip pat nėra. Priimti yra siūlomi du straipsniai. 1 straipsnį priimsime slaptu balsavimu. 2 straipsnis – Seimo nutarimas įsigalioja nuo 2017 m. spalio 19 d. Galime jį priimti? Galime. Norinčių kalbėti nėra.

Taip pat norime patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Jis analogiškas. Galime jį patvirtinti? Galime.

10.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Artūro Ridiko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-1157(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų Seimo nutarimas – Seimo nutarimo „Dėl Artūro Ridiko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-1157(2). Svarstymas. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką J. Sabatauską pateikti komiteto išvadą.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė A. Ridiko kandidatūrą į Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas ir visais balsais pritarė jo kandidatūrai. Linkime jam sėkmės.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Ar frakcijos norėtų pateikti savo nuomonę? Norinčių kalbėti nematau. Ar gerbiamasis kandidatas norėtų kalbėti? Ne, nenorite. Prezidentės patarėja taip pat sako, kad viskas išsakyta frakcijose. Diskusijoje dalyvauti norinčių nėra, po svarstymo galime sutarti.

Priėmimas. Du straipsniai. 1 straipsnis bus priimtas slapto balsavimo būdu. 2 straipsnis – nutarimas įsigalioja nuo 2017 m. lapkričio 10 d. Galime priimti 2 straipsnį? Galime priimti. Dėl viso

įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Tvirtiname slapto balsavimo biuletenį. Jis taip pat analogiškas kaip ir ankstesnieji. Galime jį patvirtinti? Galime.

10.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Taminsko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIII-1158(2) (svarstymas ir priėmimas)

Ir dar vienas Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Taminsko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIII-1158(2). Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką J. Sabatauską pateikti komiteto išvadą.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė A. Taminsko kandidatūrą į Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas ir visais balsais pritarė jo kandidatūrai. Linkime jam sėkmės.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Komiteto išvada išklaudyta. Frakcijos? Matau, niekas nenori iš frakcijų nuomonės išsakyti. Ar gerbiamasis kandidatas nori kalbėti? Atsisakote. Prezidentės patarėja taip pat atsisako kalbėti. Diskusijoje dalyvaujančių nematau. Po svarstymo galime pritari?

Priėmimas. 1 straipsnis. Bus slapto balsavimo metu priimtas sprendimas. 2 straipsnis – nutarimas įsigalioja 2017 m. spalio 19 d. Galime pritari? Galime. Dėl viso norinčių kalbėti nėra. Taip pat patvirtiname slapto balsavimo biuletenį, jis analogiškas kaip ir ankstesnieji. Ir galime pritari tokiam slapto balsavimo biuleteniui? Patvirtinome jį. Dėkoju.

Gerbiamieji kolegos, noriu dar kartą priminti ir paskelbti balsų skaičiavimo grupę: V. Alekna, J. Jarutis, L. Kasčiūnas, R. Sinkevičius, L. Talmontas ir R. Žemaitaitis. Gerbiamieji kolegos, mes buvome Seniūnų sueigoje nutarę, kad slapto balsavimo pradžią skelbsime 11 val. 30 min., per tą pertrauką, kuri buvo numatyta, ir baigsime 12 valandą. (*Balsai salėje*) Sutariame bendru sutarimu. Dėkojame.

Ačiū gerbiamesiems kandidatams, lauksime slapto balsavimo rezultatų. Jums linkime sėkmės!

Gerbiamieji Seimo nariai, mes ženkliai lenkiame laiką, nes dalyvauti diskusijose dėl gerbiamųjų kandidatų į Aukščiausiojo Teismo teisėjus nebuvo norinčių, tai gal mes galime svarstyti rezervinius klausimus, nes pranešėjo – valstybės kontrolieriaus auditorijoje dar nėra? Maloniai prašau, tada pradėdame rezervinį 1 klausimą, bet N. Puteikio taip pat nematau salėje. V. Simulikas. Jis netrukus ateis. V. Vingrienė. Ar V. Vingrienė yra pasirengusi pateikti? Nėra V. Vingrienės. R. Šalaševičiūtė visada pasirengusi pateikti įstatymų projektus. Kolegos, iš tiesų netikėjome, kad taip greitai mes... Pamačiau V. Vingrienę. Jūs kviečiama ruošti pateikti.

10.19 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3, 4, 5, 9, 10, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2514 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1125(2) (pateikimas)

Dabar pateikimas. R. Šalaševičiūtė pateikia darbotvarkės r-5 klausimą – Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3, 4, 5, 9, 10, 14, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2514 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-1125(2). Pateikimas. Prašau, kolege.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, tai yra jau mūsų teikto ir komitetuose svarstyto projekto Nr. XIII-2420 lydimasis dokumentas, t. y. susiję su valstybinių pensijų skyrimu daugiavaikiams tėvams, kurie patys išaugino vaikus, nesant mamų, arba jeigu mamos buvo pasirinkusios netinkamą gyvenimo būdą. Šiuo projektu keičiama tik nuostata, kad daugiavaikiams gavėjams – motinai arba tėvui, pridedamas žodelis „tėvui“, ko šiandien įstatymuose mes neturime. Prašyčiau pritari projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Mieloji kolege, dar neišeikite iš tribūnos, nori paklausti R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Atsiprašau už sapną. Aš pritarisiu jums tikrai, nes pats žodis „tėvui“... Iš tikrųjų Lietuvoje jų nėra šimtų ir tūkstančių, galima ant pirštų suskaičiuoti. Kaip

tik pirmadienį buvo atėjęs senas penkių vaikų tėtis, laukia daug metų, jis sužinojo, kad jūs šandien teksite, tikisi iš Seimo šito nuolankumo ir pagaliau teisingo socialinio įvertinimo. Dėkoju jums už šitą projektą.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, nuomonė už, nuomonė prieš po pateikimo. Norinčių kalbėti nėra. Kviečiu balsuoti. Kas pritariate Valstybinių pensijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1125(2)?

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 94, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Papildomas komitetas nenumatytas. Siūloma svarstyti lapkričio 9 dieną. Galime pritarti? Galime pritarti.

10.22 val.

Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 3 straipsnio, 19 straipsnio 1 dalies 6 punkto, 19¹ straipsnio 4 dalies pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1105 (pateikimas)

Buvau paskelbusi ir, matau, jau pasiruošęs pateikti rezervinį 3 klausimą – Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 3 straipsnio, 19 straipsnio 1 dalies 6 punkto, 19¹ straipsnio 4 dalies pakeitimo ir įstatymo papildymo 19² straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1105 pranešėjas V. Simulikas. Pateikimas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, teikiu jūsų sprendimui Seimo kontrolierių įstatymo pataisas, kurios susijusios su tuo, kad Seimo kontrolieriai gavo nacionalinės žmogaus teisių institucijos statusą. Jį jiems suteikė Jungtinių Tautų struktūros. Įžangai keletas žodžių, kodėl tai atsitiko.

Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja 1993 metais rezoliucijoje, įtvirtinusioje nacionalinių žmogaus teisių institucijų principus, vadinamuosius Paryžiaus principus, paskatino valstybes neres steigti nacionalines žmogaus teisių institucijas. Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos vykdomos visuotinės periodinės peržiūros metu, pristatant pirmąją (2011 metais) ir antrąją (2016 metais) mūsų valstybės ataskaitą apie žmogaus teisių padėtį Lietuvoje, šalis sulaukė raginimų steigti nacionalinę žmogaus teisių instituciją. Šis raginimas Lietuvai buvo kartojamas tarptautinėse organizacijose, svarstant valstybės ataskaitas žmogaus teisių klausimais.

Seimas priėmė sprendimą 2015 metais ir nubrėžė tikslą tapti A lygiu akredituota nacionaline žmogaus teisių institucija. Ta institucija turėjo tapti Seimo kontrolieriai. Kontrolieriai teikė paraišką ir 2017 m. kovo 23 d. Globalaus nacionalinių žmogaus teisių institucijų aljanso sekretoriatas informavo, kad suteikiamas Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriams nacionalinės žmogaus teisių institucijos statusas.

Siūlymai, pakeitimai, atsižvelgiant į reikalavimus, dabar teikiami. Teikia Žmogaus teisių komiteto narių grupė. Tikimės jūsų palaikymo. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajam pranešėjui. Jūs taip viską aiškiai paaiškinote, kad gerbiamieji kolegos nenori klausti. Nuomonė už, nuomonė prieš po pateikimo. Nematau. Norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti dėl pateikto įstatymo projekto.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 80, prieš nėra, susilaikė 5. Pritarta po pateikimo. Siūlomas kaip pagrindinis Žmogaus teisių komitetas, papildomas komitetas nenumatytas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną. Kitokių pasiūlymų nėra. Galime pritarti? Dėkojame.

10.26 val.

Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1123(2) (pateikimas)

Kaip sakiau ir matau, jau pasiruošusi pateikti rezervinį 4 klausimą – Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1123(2) V. Vingrienė. Prašom, kolege. Pateikimas.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, įstatymo pakeitimo tikslas – perpus sumažinti įstatyme įtvirtintą administracinių procedūrų baigimo, sprendimų priėmimo ir atsakymų į raštus terminą, taip pat skatinti didinti atsakomybę už administracinių procedūrų tinkamą ir teisingą vykdymą ir nustatytų terminų laikymąsi.

Šiandien Viešojo administravimo įstatyme nustatyta, kad administracinė procedūra turi būti baigta, o sprendimas priimtas per 20 darbo dienų nuo jos pradžios. Šį terminą siūlau sumažinti iki 10 darbo dienų. Juo labiau įstatyme dar padaryta išlyga, kad jei dėl objektyvių priežasčių per šį terminą procedūra neatlikta, gali būti pratęsiama dar 10 darbo dienų. Realiai tai virsta tuo, kad beveik į visus raštus atsakoma per šį terminą, tačiau susidarė tradicija, kad valstybės ir savivaldybių įstaigose 5–10 darbo dienų yra nerašytas dokumentų *sluoksniavimosi* laikotarpis. Nors atsakymas parengiamas, priklausomai nuo sudėtingumo, nuo per 15 minučių iki per 2–3 dienas, tačiau siūsti atsakymą anksčiau delsiama.

Įprotis vilkinti atsakymą ir sprendimo priėmimą visas 20 dienų yra sunkiai paaiškinamas ir dar sunkiau pateisinamas. Taip vilkinami administraciniai procesai, stabdoma verslo plėtra, erzunami tiek valstybės tarnautojai, tiek piliečiai. Kartais priežastis slepiasi ir kitur, kai netinkamai skirstomi darbo krūviai. Būna, jog vienas darbštus, kruopštus ir atsakingas tarnautojas doroja didelį srautą sprendimų klausimų ir fiziškai nesusipėja laiku atsakyti. Tuo metu kiti kolegos, dirbantys mažesniais pajėgumais, nenoriai prisiima jiems pagal pareigines instrukcijas nepriskiriamus darbus ir vėluojančiam kolegai nepadeda, nors kolektyvinis darbas supaprastintų problemų sprendimo procesus. Dabar tai priklauso tik nuo vadovo geranoriškumo ir siekio produktyviai bei sparčiai organizuoti darbą.

Manau, kad siūlomi pakeitimai padarys įstaigų darbą našesnį, juo labiau kad šio įstatymo pakeitimu už naujų terminų nesilaikymą numatyta tiesioginė viešojo administravimo institucijos ar įstaigos vadovo atsakomybė privers ieškoti būdų, kaip panaikinti dokumentų *sluoksniavimosi* problemą. Viešojo administravimo funkcijų efektyvumo didinimas yra neišvengiama būtinybė siekiant didesnės šalies socialinės ir ekonominės gerovės, elektroninės valdžios paslaugų plėtojimas ir milijoninės valstybės biudžeto bei ES lėšų investicijos į viešojo administravimo IT sistemas reikalauja kokybiškai keisti viešojo administravimo įstaigas, kitaip vertinti jų veiklos rodiklius, kurie tuo pat metu yra aiškus investicinės aplinkos ir verslo sąlygų gerėjimo požymis.

Terminų trumpinimas yra pagrįstas ir akivaizdus signalas visuomenei, verslui, gyventojams apie viešojo sektoriaus įstaigų tobulėjimą, modernių IT sistemų naudojimą, asmeniškai jaučiamą investicijų grąžą. Įstaigų vadovams tai būtų paskata tinkamai ir efektyviai organizuoti įstaigų darbą, revizuoti darbuotojų darbo krūvius ir procesus, optimizuoti funkcijas. Efektyvesnis taptų ir viduriniųjų grandžių vadovų darbas, kartu dingtų ir galimybė vadovo atsakomybę už neveikimą perkelti ant eilinių darbuotojų pečių.

Mielieji kolegos, kviečiu siūlymui pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Ačiū, gerbiamoji pranešėja. Jūs ieškote kažkokių būdų pagreitinoti atsakymų gavimą, bet dažniausiai problemų būna ne dėl paties atsakymo laiko, o dėl atsakymo kokybės.

Visada, kai trumpėja laikas, kokybė paprastai prastėja, nes dažnai paklausimai būna gana sudėtingi. Norėčiau paklausti, ar nebijote, kad bus vis daugiau atsirašinėjimo, nes paprasčiausiai parašys „Jūsų tyrimas tęsiamas“, ir tai irgi yra tam tikros sąnaudos ir išlaidos?

Ir dar vienas klausimas. Jei vėlgi automatiškai perkeli vadovaujančiajam atsakomybę, tai paprastai dirbantieji jaučiasi kaip tam tikroje priedangoje ir galvoja, kad jiems nieko nebus. Aišku, perduoti atsakomybę bus galima ir žemiau esančius bausti, bet efektyvumas taip pat kai kada sumažėja. Ar nemanote, kad reikėtų gerai pagalvoti dėl to įstatymo projekto?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Čia galbūt ši pataisa taip pat atsirado dėl pačios valstybės tarnybos darbo praktikos ir dėl matymo, kaip dokumentai, atsakymų procesai vilkinami. Taip, be abejo, galbūt yra svarbu ne laiku atsakymas, o atsakymo kokybė, tačiau mes turime vis dėlto pagalvoti, kad dabar perėjome prie elektroninės erdvės ir dabar sprendimų priėmimo

procesai tikrai paspartėjo. Taigi tas vilkinimas arba atsakymas tikrai yra bloga praktika, juo labiau kad dabar jau gaunu signalų, kad tam tikros ministerijos net nesiteikia atsakyti į paklausimus. Manau, kad šią procedūrą tikrai reikėtų trumpinti, tai paskatintų darbo efektyvumą.

O dėl tiesioginės vadovo atsakomybės, tai čia vėlgi tinkamo darbo organizavimo klausimas, kad darbo krūviai būtų paskirstyti. Tiesiog remdamasi savo pačios patirtimi galiu kalbėti, kad dažniausiai tikrai netinkamai paskirstomi darbo krūviai. Mes tikrai turėtume pasižiūrėti, kad galbūt daugiau laiko turintys kolegos galėtų padėti vėluojančiam išspręsti problemas. Yra labai svarbu, kad administracinės procedūros būtų baigiamos laiku ir tikrai gyventojams būtų išspręsti jiems rūpimi klausimai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Ruošiasi L. Staniuvienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, mintis gal ir tokia su gera intencija, bet man įdomus praktinis įgyvendinimas. Natūralu, kad žmonės tikisi greitų ir kokybiškų atsakymų, tas vilkinimas visus erzina, galimai kelia nepasitikėjimą turbūt ir institucijomis, bet man įdomesnis aspektas yra tiesioginė vadovo atsakomybė. Dabar aš bandau prisitaikyti ir prie savo patyrimo. Jeigu man kultūros ministrė arba sveikatos ministras neatsako laiku, per numatytą laiką, į paklausimą, ar jau jie turėtų trauktis, ar jiems čia derėtų inicijuoti kokį nepasitikėjimą, ar kokių nors kitų veiksmų imtis?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Čia kalbama ne apie kultūros ministrus, kurie yra politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojai, o yra kalbama apie karjeros valstybės tarnautojus arba administracijos vadovus. Tarkime, ministerijų kancleriai yra tiesiogiai atsakingi už atsakymų laiku įvykdymą. Čia būtų tiesioginė ministerijos kanclerio atsakomybė, jis tikrai turėtų kokybiškai ir efektyviai organizuoti darbą. (*Balsai salėje*) Kaip nėra kanclerių? Yra kanclerių ar jau?.. Kaip nėra?

PIRMININKĖ. Ačiū. Atsakymas pateiktas. Klausia L. Staniuvienė. Ruošiasi R. Tamašunienė.

L. STANIUVIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, pagal įstatymą yra bendra taisyklė, kad už biudžetinių įstaigų veiklą yra atsakingi vadovai. Kaip suprantama iš projekto teksto, jūs šiuo projektu siekiate įtvirtinti kažkokią papildomą atsakomybę, išimtį, bendras taisykles, tačiau iš projekto turinio man neaišku, apie kokią atsakomybę kalbama – civilinę, administracinę ar baudžiamą? Taigi gal būtų tikslinga projekte įtvirtinti, kokia atsakomybė vadovui gresia? Jeigu, tarkime, administracinė, tai taip pat atitinkamai reikia keisti ar papildyti Administracinių nusižengimų kodeksą ir panašiai.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš nemanyčiau, kad už administracinės procedūros nevykdymą reikėtų baudžiamosios atsakomybės. Valstybės tarnybos įstatyme yra įtvirtinta valstybės tarnautojų atsakomybė, t. y. atitinkamai jie yra atsakingi. O šiaip mes galime tikrai diskutuoti dar dėl šitų klausimų, nes galbūt neatsakymas į raštą ar problemos neišsprendimas tikrai neturėtų sukelti baudžiamosios atsakomybės, nebent tai būtų tikrai susiję su kokia nors nusikalstama veika. Valstybės tarnybos įstatyme tikrai labai aiškiai numatyta valstybės tarnautojų atsakomybė, ji išdėstyta ir labai konkretizuota.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi S. Jovaiša.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, aš vis dėlto manau, kad jūsų siūlymas, siekiant iš tikrųjų gero tikslo – pagerinti atsakymų greitumą ir priimamų sprendimų efektyvumą, vis dėlto yra nelabai tinkamas. Nustačius trumpesnį terminą, nukentės kokybė, mes gaušime tik daug tarpinių raštų ir tai užims valstybės tarnautojų dalį laiko rašant tuos tarpinius raštus, nes yra sudėtingi atsakymai. Pavyzdžiui, mes iš ministerijos pareikalaujame duomenų apie visų ūkininkų metinę apyvartą. Tai jiems tuos duomenis reikia susisteminti, jie negali jums pateikti tuoj pat ir čia. Jūs žinote tikriausiai, nes dirbate. Aš galvoju, kad vis dėlto reikėtų to sprendimo dėl institucijų veiklos efektyvumo, kai kiekviena institucija nuspręstų, kad už greičiau parengtus atsakymus, negu nustatyta įstatymo, bus skatinami valstybės tarnautojai. Jeigu būtų galima atsakymą pateikti greitai, tuomet ar kancleris, ar savivaldybės administracijos direktorius apibendrintų metų pabaigoje to...

PIRMININKĖ. Klauskite!

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). ...valstybės tarnautojo darbo efektyvumą. Ar jūs nemanote, kad būtent reikia vadovautis skatinimo sistema, o ne terminų laiko trumpinimu...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolege.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). ...siekti efektyvumo? Ačiū.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiama kolege, jūs esate labai teisi. Aš visą laiką pirmenybę teikiu būtent paskatinimui, tačiau šiuo atveju, kadangi ir pati kaip valstybės tarnautoja tikrai nemažą patirtį valstybės tarnyboje turiu ir esu buvusi ta, kuri rengė pagrindinius atsakymus, tikrai matau, kad galima išspręsti. Taip, be abejo, yra sudėtingų klausimų, yra klausimų, dėl kurių reikia kreiptis į pavaldžias institucijas, susirinkti duomenis, bet tai yra įmanoma, jeigu yra noras. Juo labiau kad tame pačiame Viešojo administravimo įstatyme yra numatyta galimybė, neatlikus procedūros per numatytą laiką, dar pratęsti ją dešimčia dienų. Yra tam tikros procedūros, kurioms numatytas laikas, tarkime, jeigu tai yra poveikio aplinkai vertinimo klausimas – iki 50 dienų. Čia yra atskiri klausimai, kuriuos tikrai galima surasti galimybę pratęsti, bet čia yra bendras atsakymų organizavimas, t. y. dėl bendrų klausimų. Atsakymas, kuris tikrai sudaro tokią prielaidą vilkinti arba visiškai neatsakyti, ką jau šiandienos praktika ir rodo... Aš manau, kad mes, norėdami tobulinti viešojo administravimo darbą, turėtume atitinkamai sutrumpinti. Juo labiau, kaip ir minėjau, dabar yra persikeliamą į elektroninę erdvę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi K. Masiulis.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Dėkoju. Gerbiamoji pranešėja, jūs minėjote, kad darbai bus paskirstyti tiems, kurie jų tarsi mažiau turi. Ir tada kyla natūralus klausimas: ar tiems darbuotojams, kurie laisvesni, užteks kompetencijų į visus tuos klausimus atsakyti, nes tokiu atveju už atsakymą vis dėlto atsako vadovas ir jis tarsi turės revizuoti? Tai vėlgi bus sugaištas tam tikras laikas.

Aišku, tada savotiškai išsiplėčia darbuotojo funkcijų skaičius. Už tą, be abejo, ką ir kolegė minėjo, reikėtų turbūt numatyti kokį nors kompensavimą? Ar visi galai bus suvesti?

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Be abejo, Valstybės tarnybos įstatymas irgi numato paskatinimo galimybę, čia vėlgi sprendimas priimamas tiesioginio vadovo, yra jo atsakomybė. Jeigu jis tinkamai organizuoja darbą, tai aš manau, kad gali tinkamai paskirstyti. Tie patys valstybės tarnautojai, kurie turi tikrai nemažą patirtį, gali pasiskirstyti darbus ir atsakyti. Ir aš pati labai dažnai atsakydavau arba sprenddavau problemas, kurios galbūt nebuvo mano tiesioginė funkcija, arba tiesioginė kompetencija. Aš manau, kad yra įmanoma tai padaryti. Galiausiai konsultuojantis su kolegomis tai nėra problema. Taip plėsimė kartu ir pačių valstybės tarnautojų kompetenciją ir jų akiratį.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia K. Masiulis. Ruošiasi R. J. Dagys.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama kolege, skaičiais manipuliuojant dažniausiai pasiekiami ne kokie dalykai. Kai bandoma sumažinti biurokratų skaičių, nieko nekeičiant sistemoje, nieko neišeis. Kai bandoma sumažinti biurokratinio darbo apimtį, nekeisdami apimties, nieko neišeis. Man jūs esate panaši į valdininką, kuris sako: štai šie automobiliai yra rajūs, labai daug benzino suryja, išleiskime reglamentą, kad jie nebūtų rajūs, perpus sumažinkime benzino sąnaudas reglamentu. Vis tiek ris tiek pat laiko jie. Visiškai tiek pat laiko ris tie benzininiai automobiliai kuro, o biurokratiniai automobiliai laiko ris tiek pat, tik jūs gausite tarpinius atsakymus, į kuriuos bus atsakyta: ačiū, po savaitės gausite atsakymą, ačiū, jūsų klausimą mes nagrinėsime truputėlį ilgiau.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Jūs teisus, kolega, čia irgi yra tam tikras pavojus ir tas būdavo. Vėlgi priklauso nuo paties valstybės tarnautojo geranoriškumo ir noro išspręsti problemas. Bet manau, kad čia bendrame kontekste mes tikrai turėtume neleisti vilkinti atsakymų ir tikrai turėtų būti problemos sprendžiamos kur kas greičiau. Todėl ir paskatino tą projektą pristatyti ar parengti tokia liūdna praktika mūsų valstybės institucijose. O dėl valstybės tarnybos pertvarkos iš vidaus visiškai su jumis sutinku ir tikrai turiu idėjų. Manau, kad mes galėsime toliau dirbti ir bus kitas Valstybės tarnybos įstatymo pristatymas. Mano.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nors laikas baigėsi, bet R. J. Dagys paskutinis. Leiskime jam paklausti.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiama kolege, mane jūs labai nustebinote, kad jūs, kalbėdama apie atsakomybę, minite kanclerio atsakomybę, kai pagal jūsų Vyriausybės pertvarkos schemas Kultūros ministerijoje, kitur iš kanclerio ta atsakomybė yra visiškai paimta, jos nėra, o už tai atsako politinio pasitikėjimo pareigūnai. Jūs pasidomėkite savo Vyriausybės priimtais nutarimais. Kancleris

ten jokios atsakomybės neturės ir apskritai ji ten beveik išnyksta. Su kuo mes čia tą atsakomybę siesime, su politinio pasitikėjimo pareigūnais? Bet šiaip, jeigu žiūrėtume, tai klausimas būtų toks. Ar jūs turite kokią nors analizę, profesionalią analizę, kuriuo atveju daugiausiai yra atsirašinėjama, kur daugiausiai stringa klausimai? Kiek žinau analizę, atsirašinėjama, persiunčiami raštai tiems patiems, kurie yra skundžiami, vengiama atsakyti į klausimus, ne pats klausimų neatsakymas, bet turinys, pati kokybė žmones piktina. Visada gausi atsakymą ir per dešimt dienų, ir per penkias parašys: „Taip, ačiū, jūsų raštą gavau.“ Bus formalus atsakymas, nieko tu jam neprikiši.

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas kolega...

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Kur ta analizė, ar jūs darėte, jūs gi valdančioji partija?

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas kolega, kad gausite raštą, atsakymą po dešimties dienų, manau, galima atsakyti per 15 minučių, tikrai nereikia tam dešimties dienų. O pagrindiniai, esminiai klausimai, aš manau, turėtų būti išspręsti per dešimt dienų. Galima surasti sprendimą ir atsakyti, galiausiai kaip ir tas pats atsakymas, kad mes dar svarstome šį klausimą, ir, jeigu reikia mėnesio ar daugiau, svarbu, kad tas klausimas tikrai būtų išspręstas. Bet į tuos klausimus, kurie esminiai, kurie pagrindiniai, tikrai turėtų būti atsakoma per dešimt dienų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Jūs atsakėte į visus jums pateiktus klausimus. Dabar nuomonė už, nuomonė prieš po pateikimo. Nuomonė už – S. Jovaiša. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Aš manau, kad čia visai neblogas projektas tuo požiūriu, kad atsirašinėjimo ir atsakymų laikas yra labai ilgas, žmonės nepatenkinti. Labai daug kas priklausys, aišku, nuo vadovo, kaip jis organizuos visas šitas procedūras. Manau, kad reikia pabandyti ir leisti iniciatyviems vadovams ir įstaigoms sumažinti tuos terminus ir to vilkinimo galbūt žmonės išvengs.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš, kaip Seimo narys, labai dažnai rašau laiškus, įvairius paklausimus ministerijoms. Kartais gaunu laiku, dažniausiai pavėluotai atsakymus. Bet mane labiausiai glumina tų atsakymų turinys. Dažniausiai tas turinys yra gluminantis, ten iš viso nėra jokio atsakymo. Jeigu gausiu greičiau niekam tikusį atsakymą, manęs tai vis tiek netenkina, jeigu gausiu lėčiau, irgi netenkina. Reikėtų iš tikro, kad būtų kokybiškesnis atsakymas. Tai viena.

Antras dalykas. Dėl daugelio dalykų iš viso nereikėtų jokių paklausimų, daug kas galėtų vykti be jokių susirašinėjimų, be jokių paklausimų, be jokių užklausimų. Biurokratinę naštą daug kur reikėtų mažinti, kad nereikėtų be reikalo kreiptis, prašinėti, prašinėti ir panašiai. V. Vingrienei ir visiems valdantiejiems reikėtų susirūpinti, kaip mažinti biurokratinę naštą. Jeigu šita linkme būtų nueita, tai tų raštų būtų mažiau, tempas būtų didesnis. Šita linkme reikėtų dirbti, o ne numatyti kažkokius atsakymų tempus, pagal kuriuos mes gausime formalius, nekokybiškus atsakymus. Visiškai klaidingas kelias. Rodikliais nustatyti štai tokius atsakymo tempus reiškia nekokybiškos korespondencijos gausinimą, nieko kita.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Apsisprendžiame balsuodami. Įstatymo projektas Nr. XIII-1123(2) – Viešojo administravimo įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimas.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 39, prieš – 3, susilaikė 40. Po pateikimo neprita.

Gerbiami kolegos, turime apsispręsti, ar grąžiname iniciatorei tobulinti, ar atmetame. Tie, kurie mano, kad reikia tobulinti, balsuoja už, tie, kurie galvoja apie atmetimą, spaudžia mygtuką „minus“.

Balsavo 82 Seimo nariai: už tobulinimą – 68, prieš – 14. Grąžiname iniciatorei tobulinti.

Replika po balsavimo – V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiama pranešėja norėčiau tokią mažą repliką dėl atsakymo mano kolegei konkrečiai dėl Kultūros ministerijoje vykdomų susirašinėjimų. Aš tiesiog norėčiau apginti ten dirbantį kol kas kanclerį, kuriam žodžiu neleidžiama atsakyti anksčiau, o laukiama iki paskutinės sekundės. Ir tai daro ne kas nors kitas, o ministerijos vadovas. Taigi vis dėlto visa atsakomybė eina būtent į tą smaigalį, tai yra į ministerijos vadovą, kuris vadinasi ministru. Tai čia yra turbūt ir politinės kultūros klausimas, ir noras skaidriai administruoti jai patiktą instituciją. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkojame už jūsų repliką.

10.48 val.

Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 3 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-1807 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-376(2) (pateikimas)

Skelbiu mūsų darbotvarkės rezervinį 6 klausimą – Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 3 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-1807 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-376(2). Pateikimas. Kviečiu V. Sinkevičių.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Iš tiesų teikiu įstatymą, kurio tikslas yra užtikrinti, kad nuo 2018 m. sausio 1 d. valstybės pareigūnams, aš manau, labai svarbių institucijų, t. y. Konkurencijos tarybos, Viešųjų pirkimų tarnybos, Ryšių reguliavimo tarnybos, Vyriausiosios rinkimų komisijos, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininkų, jų pavaduotojų ir narių būtų išlaikytas tas pats atlyginimų lygis kaip ir 2017 metais. Šį nutarimą Seimas jau priėmė 2015 metais. Tikslas yra tas pats – pratęsti, nes jeigu nepriimtume šio nutarimo, tai vadovų atlyginimai mažėtų 50 % ir susilygintų su skyrių vedėjų atlyginimais. Aš manau, kad tai buvo labai gera iniciatyva 2015 metais, ir šiandien matome daugelyje tų institucijų sukomplektuotus stiprius vadovus. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis. Ruošiasi R. J. Dagys.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, norėjau paklausti. Jūs ten rašote, kad biudžeto lėšų nereikės. Nuo ko žiūrėti? Jeigu žiūrėtume, tarkim, į tuos 2015 metus, jeigu yra planuojamas tęstinumas, gal ir nereikės, bet jeigu žiūrėtume į 2014 metus, savaime suprantama, papildomų lėšų reikės.

Dabar norėčiau paklausti, kaip dėl biudžeto, ar tai suderinta su naujai pateiktu biudžetu? Ar iš tikrųjų tas finansavimas yra jau numatytas biudžete, o čia tik formalus veiksmas? Ačiū.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. Geras klausimas. Pirmiausia žiūrima į praeitus metus – į 2016 metus. Žinoma, tai yra suderinta su biudžetu, nes, kaip žinote, tai, kas jau buvo įtraukta, tai jau yra įtraukta į biudžeto išlaidas. Norėčiau pakartoti, kad papildomų biudžeto išlaidų šiam klausimui nereikės, ir tai yra grynai 5–6 institucijų vadovų atlyginimai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. J. Dagys. Ruošiasi I. Degutienė.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš principo, aišku, sprendžiate normalią problemą, kurią reikia išspręsti, nes negalima palikti tokio reguliavimo, dėl ko sumažinami atlyginimai. Vis dėlto jūs sprendžiate tik kelių institucijų klausimą. Bet ar tikrai jūs įsitikinę, kad tokių skylių daugiau nėra likusių, kitų vadovų ir panašiai? Ar yra padaryta kokia analizė, nes jeigu sprendžiame, reikia kompleksiskai iškart ir visiems išspręsti tą problemą, o ne mes čia lopysime tą stogą po gabaliuką? Reikėtų visą stogą sutvarkyti.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. Geras klausimas. Kolega, aš visiškai sutinku ir šią problemą taip pat spręsimė. Kaip žinote, dabar jau yra teikiamas (kol kas norėčiau suderinti ir su opozicinėmis frakcijomis) šių institucijų jungimas, šiookie tokie pasikeitimai. Tai tas taip pat įtrauktų ir tą algų klausimo sprendimą, bet šiandien mes... Sausio 1 dieną realiai žmonėms pasikeis algos atgaline tvarka. Todėl yra sprendžiama problema dabar, bet kartu su tų institucijų jungimu, konsolidavimu bus išspręstas ir šis klausimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia I. Degutienė. Ruošiasi A. Skardžius.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš nieko nenoriu pasakyti apie jūsų teikiamą pataisą – jos reikia ir ji iš tikrųjų laiku, panašiai, kaip ir R. Dagys sakė, tačiau man kyla kitas klausimas jums, kaip valdančiosios daugumos atstovui. Kada iš esmės bus sprendžiama dėl Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo kaip visumos? Praeitą savaitę kaip tik į komitetą atėjo ugniagesiai – prašė, atėjo muitininkai – atskirai prašė. Šiandien turime ypač su valstybės pareigūnais, kada toje pačioje sistemoje dirbdami bėgioja iš vienos institucijos į kitą vien dėl to, kad atlyginimai yra skirtingi. Man atrodo, kad seniai pribrendo reikalas sutvarkyti visumą. Ar yra jūsų planuose visumos sutvarkymas?

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū. Labai geras klausimas ir teisinga pastaba. Valstybės tarnautojų algos yra išaldytos jau kuris laikas. Dabar yra registruotas siūlymas vis dėlto kelti bazinį dydį. Aš manau, tai yra pirmas žingsnis į priekį, bet, be jokios abejonės, kad yra planų ir norima... Mes matome gerą pavyzdį turbūt policijos, kai policijos pareigūnai jau gali gauti orų atlyginimą. Planas yra taip pat sutvarkyti ir kitas institucijas. Bet, manau, pirmas dalykas, ir jūs turbūt puikiai žinote, geriau nei aš, turėdama tiek daug patirties, kad nepagrįstų emocijų visuomenei kelia vis dėlto tas valstybės tarnautojų atlyginimų didinimas vien todėl, kad jis yra susijęs su štai čia sėdinčiais žmonėmis – su šituo 141 žmogumi, esančiu čia. Tai visuomet sustabdo tą, aš pasakyčiau, atlyginimų pakėlimą, kuris jau seniai turėjo būti įvykęs, nes jeigu mes matome privačiame sektoriuje algas augant apie 9 %, deja, valstybės tarnautojai ir toliau lieka toje pačioje vietoje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis komiteto pirmininke, išties pritariu iš esmės šiam projektui. Be abejo, tai yra kosmetinis, o ne sisteminis pataisymas. Kada vis dėlto manytumėte... Ar reikėtų itin svarbių institucijų, tokių kaip VKEK'as, Konkurencijos tarnyba, Ryšių reguliavimo tarnyba ir visos kitos, finansavimą suvienodinti iš rinkos dalyvių, t. y. iš tų žaidėjų, imant mokesčius, kuriuos jis, kaip teisėjas, reguliuoja, būtent ta institucija?.. Užkrauti biudžetui yra per daug didelė prabanga, o būtent rinkos dalyviai tikrai gali susimokėti, kad tos institucijos dirbtų kompetentingai valstybės labui. Kada?

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, kolega. Gera pastaba, bet čia medalis turi dvi puses. Mes visada paskęstame tose diskusijose, kaip iš tiesų yra, ar nepiktinaudžiaus toji institucija, turėdama tuos įgaliojimus ir norėdama sau susirinkti didesnę biudžetą.

Iš kitos pusės, žinoma, tokiu žingsniu mes depolitizuotume šias institucijas, kas irgi yra valstybei svarbu. Aš manau, kad šitos diskusijos turėtų būti perkeltos į tą platformą, kai mes kalbėsime apie šitų institucijų vieną ar kitą jungimą ir optimizavimą. Aš manau, čia kartu pirmiausia komitete mes pasižiūrėsime į tai iš esmės.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajam pranešėjui. Jūs atsakėte į jums pateiktus klausimus.

Nuomonė už – I. Degutienė. Kadangi nėra prieš, kolegos, prašom balsuoti dėl pateikto įstatymo projekto.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 78, prieš nėra, susilaikė 8. Po pateikimo pritarta. Siūlomas kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 23 dieną. Galime pritarti pateiktiems siūlymams? Galime.

10.57 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Jurgio Bagužio peticijos“ (projektas Nr. PNP-34) priėmimas

Matau, jau yra pasirengęs ir maloniai kviečiu Peticijų komisijos pirmininką, kad pateiktų Seimo protokolinį nutarimą „Dėl Jurgio Bagužio peticijos“.

P. ČIMBARAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Pristatau J. Bagužio peticiją, kurią komisija išnagrino rugsėjo 27 dieną ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą įstatymuose nustatyti kompensacijas dėl moralinės ir materialinės žalos atlyginimo laisvosiose ekonominėse zonose esančios žemės savininkams, atlyginant žalą, patirtą laikotarpiu nuo laisvosios ekonominės zonos įsteigimo iki sprendimo pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą.

Komisija priėmė sprendimą atsižvelgusi į Žemės ūkio, Ūkio ministerijos pateiktas nuomones, taip pat, kad atvejai, kai ilgą laiką nepradedama žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūra, neturėtų būti įtvirtinti kaip taisyklė, bet laikomi išimtiniais ir netoleruotinais, o žemės savininkų patiriama žala įrodinėtina teisme, aiškinantis konkrečiais faktines aplinkybes dėl šios žalos realumo, masto, priežastinio ryšio ir t. t., kaip ir šiuo metu yra padaręs pats peticijos pareiškėjas, nes jis yra kreipęsis į teismą. Todėl prašau pritarti komisijos išvadai ir priimti Seimo protokolinį nutarimą atmesti pareiškėjo pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl J. Bagužio peticijos norinčių kalbėti už, prieš... Pritariame protokolinio nutarimo iniciatoriams, šiuo atveju Peticijų komisijai, kad atmetama. Galime bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu.

10.58 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Igno Meškausko peticijos“ (projektas Nr. PNP-35) priėmimas

Dar vienas Seimo protokolinis nutarimas „Dėl Igno Meškausko“ peticijos. Prašau, gerbiama-sis Peticijų komisijos pirmininke.

P. ČIMBARAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Komisija taip pat išnagrinėjo I. Meškausko peticiją ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnį papildyti žodžiais „dalyvauja Lietuvos šaulių sąjungos narių organizacijos plėtroje“.

Pažymėtina, kad komisija jau ne vieną kartą yra nagrinėjusi. Paskutinį kartą tokį pasiūlymą komisija išnagrinėjo 2016 m. lapkričio 2 d. ir priėmė sprendimą atmesti tokią pat peticiją. Todėl komisija vėl pritarė... komisijos (...) ir nutarė atmesti protokolinį nutarimą pagal pareiškėjo pasiūlymą. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju Peticijų komisijos pirmininkui P. Čimbarui už pateiktą peticiją.

Gerbiamieji Seimo nariai, norinčių kalbėti už, prieš nėra. Ar galime bendru sutarimu pritari Peticijų komisijos?... (*Balsai salėje*) Norite balsuoti. Kas pritariate Peticijų komisijos nuomonei, kad reikia atmesti I. Meškausko peticiją, prašom balsuoti už, kas manote kitaip, pasirenkate kitus mygtukus.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 80, prieš – 1, susilaikė 6. Peticija yra atmesta.

11.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-1165 (pateikimas)

Ar galėčiau skelbti rezervinį 7 klausimą ir prašyti, kad būtų pateikiamas Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-1165? Pranešėja, matau, jau pasiruošusi, Neįgaliųjų teisių komisijos pirmininko pavaduotoja A. Maldeikienė. Prašau, žodis jums. Pateikimas.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Laba diena, mieli kolegos. Čia iš tiesų toks santykinai techninis darbas. Mes turėtume patvirtinti Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatus. Juos jūs matote ekrane. Nuostatuose yra konstatuojama tai, dėl ko ta komisija yra įsteigta, kad mes iš tiesų turime tikslą stebėti, paspartinti ir siekti, kad Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencija Lietuvoje būtų įgyvendinama tinkamai, nes iš tikrųjų mes konvenciją esame pasirašę, tačiau turime daug priekaištų dėl to, kaip tai vyksta.

Kiti du dalykai yra mums labai svarbūs. Tai yra bandymas integruoti neįgaliuosius, kiek tai įmanoma, į atvirą darbo rinką. Mums labai dėl to priekaištauja, kad mes darome, nežinau, kaip labai labai uždaroje, nedemokratinėje valstybėje segreguotus sektorius tiems žmonėms, ir ypač svarbu neįgalius vaikus integruoti kiek galima daugiau į normalų švietimą, kurio dabar neturi.

Yra gautos dvi Teisės ir teisėtvarkos komiteto pastabos. Siūloma, kad 7 straipsnio 5 punkte vietoj žodžio „rengti“ pasiūlymus klausimais dėl įgyvendinimo tinkamų, mums svarbių dalykų būtų žodis „teikti“. Manychiau, galima sutikti. Ir viena pastaba yra tikrai teisinga. Komisijos nuostatuose įrašyta, kad komisijos veikla nutraukiama Seimo nutarimu. Turėtų būti, kad komisijos veikla nutraukiama Seimo nutarimu arba, kaip ir buvo numatyta, pasibaigus Seimo kadencijai. Toks yra dokumentas.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pranešėja. Jūsų nori paklausti S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamoji pranešėja, jūs minėjote, kad vis dėlto nuostatos yra pažeidžiamos. Gal galite keletą pavyzdžių pasakyti, kokios iš esmės yra tokios aštrios, kurias reikėtų šiai komisijai išnagrinėti ir atkreipti dėmesį? Ačiū.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Aš jas jau iš tikrųjų tam tikra forma ir paminėjau, sakydama mums svarbiausius klausimus. Pirma, uždara segreguota darbo rinka. Steigdami socialines įmones mes sukuriame modelį, kuris iš tikrųjų yra skirtas ne pagalbai neįgaliesiems integruotis į atvirą rinką, o tiesiog perdaliname lėšas verslui. Verslas gauna nemokamus darbuotojus, o darbuotojai gauna darbo vietas, kurioms pritaikyti skiriama arti 1 %. 96 % lėšų, t. y. šiek tiek per 30 mln., jeigu įvertintume visus biudžeto skyrimus ir netekimus, iš tikrųjų pasiima verslas, gaudamas nemokamus darbuotojus. 96 % tų pinigų eina tiesiog darbo užmokesčiui dengti.

Antras dalykas. Tas yra pabrėžiama. Beje, šiek tiek komiška, bet Seimo nariai kartais tuo klausimu viešai pasisako ir pritaria socialinėms įmonėms, neatkreipdami dėmesio nei į tarptautinių organizacijų rekomendacijas, nei į valstybės Prezidentės, kuri sakė, kad tai turi būti sustabdyta, nei į pono S. Skvernelio pasižadėjimą, kad tai bus daroma.

Kitas dalykas. Be abejo, yra daugybė visokiausių, net ir smulkių pažeidimų. Net ir tas dalykas, kad mūsų neįgalieji vis dar negali balsuoti kaip laisvi žmonės. Mūsų aiškinimas, kad pas juos ateina kas nors ir jie namuose gali balsuoti, iš tiesų irgi rodo, koku laipsniu mes jų faktiškai nelaikome žmonėmis. Tarsi jie yra kažkokie kitokie. Tiesiog turi būti įrengtos visos vietos balsavimo. Visiškai blogai, kad mūsų *neįgaliukai* vaikai turi tikrai menkesnes išsilavinimo galimybes, nes jie gauna išsilavinimą namuose, bet jis nėra adekvatus ir vaikui iš tikrųjų trūksta socialinių įgūdžių. Iš tikrųjų tas dokumentas yra apie 60 puslapių, ten yra daug...

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamoji pranešėja. Jūs atsakėte į pateiktą klausimą. Galite atsisėsti. Nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos nuostatų patvirtinimo“ projekto.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 78, prieš nėra, susilaukė 2. Po pateikimo pritaria. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas komitetas nenumatomas. Siūloma svarstyti lapkričio 9 dieną. Galime pritari? Galime pritari. (*Balsai salėje*) S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Jeigu galima, aš Žmogaus teisių komiteto kaip papildomo prašyčiau.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritari siūlymui, kad kaip papildomas būtų Žmogaus teisių komitetas? Nematau prieštaraujančių. Pritariame, kad papildomu komitetu skiriamas Žmogaus teisių komitetas. Dėkoju.

Gerbiamieji Seimo nariai, matau, yra mūsų posėdžių salėje ir galbūt būtų pasirengęs pateikti iš vakarinės darbotvarkės 2-12 klausimą – Energetikos įstatymo Nr. IX-884 5 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-508(2). Simonai Gentvilai, ar jūs pasiruošęs dabar pateikti? Ne, jūs norėsite vakare. Gerai.

11.07 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1111(2) (svarstymas)

Tada aš kviečiu iš vakarinės darbotvarkės (mes truputį pasistūmėsime į priekį) pateikti Sveikatos reikalų komiteto išvadą A. Kubilienę. O tai būtų darbotvarkės 2-5 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1111(2). Svarstymas. Komiteto išvada.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Sveikatos reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, 2017 m. spalio 11 d. svarstė Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1111 ir bendru sutarimu pritarė komiteto išvadai ir komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje... Yra užsirašęs A. Vinkus. Prašau, kolega. Gerbiamasis Antanai Vinkau, prašau, jūsų laukia Seimo tribūna. Jūs užsirašėte diskutuoti dėl Sveikatos sistemos įstatymo. Jums penkios minutės.

A. VINKUS (LSDPF). Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1111. Įstatymo projekto iniciatorė – Seimo narė A. Širinskienė. Sveikatos reikalų komitete pritaria bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Taip, o jūs diskusijoje dar norėjote dalyvauti.

A. VINKUS (LSDPF). Taip.

PIRMININKĖ. Prašau.

A. VINKUS (LSDPF). Galiu tik tiek pasakyti, kad iš tiesų nesisekė čia rinkti tarybos pirmininko. Aš manau, kad tai, kas yra siūloma ir ką komitetas apsvarstė ir pritarė, reikia vieną sykį užbaigti ir įvesti tam tikrą tvarką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Matulo salėje nematau. Daugiau norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra. Prašom, kolegos, apsispręsti dėl Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto po svarstymo.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 67, prieš – 2, susilaikė 7. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

11.11 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 5 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-508(2) (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, mes galime svarstyti, matau, salėje yra J. Sabatauskas... Simonas jau pasiruošęs?! Aš jūsų pavardę jau buvau paminėjusi. Gal mes ir suspėsime, nes dar turime laiko. Tikrai buvau paminėjusi ir maloniai kviečiu Energetikos įstatymo Nr. IX-884 5 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-508(2) pateikti S. Gentvilą.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, ačiū už galimybę pateikti Energetikos įstatymo 5 ir 15 straipsnių pakeitimus. Šitas įstatymas ypač aktualus šiuo metu, šiomis savaitėmis Lietuvai dėl Europos Komisijos pateiktos baudos už konkurencijos nesilaikymą. Taip pat šis įstatymas galėtų būti apžvelgiamas iš esmės, nes mūsų anksčiau svarstytais Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimais, Viešojo administravimo įstatymo pakeitimais, Vietos savivaldos įstatymo pakeitimais mes, valdančiųjų siūlymu, iš esmės vertėme savivaldybes ir savivaldybių įmones bei valstybės įmones konkuruoti tolygiai su kitais privačiais juridiniais subjektais.

Konkrečiai šiuo Energetikos įstatymo pakeitimu siūloma, kad dėl valstybinės svarbos energetinių projektų operatorius ir vykdytojas būtų pasirinktas konkurso būdu, kur konkurso sąlygas nustatytų Vyriausybė. Iš valstybinės svarbos objektų sąrašo išbraukiamos natūralios, legalios monopolijos ir ypač nacionalinės svarbos objektai, tokie kaip branduoliniai objektai, dujotiekio, gamtinių dujų, elektros skirstymo tinklai. Likusiems objektams, tokiems kaip 50 megavatų ir didesnės galios elektrinių ir katilinių, gamtinių dujų importo terminalų, saugyklų, kurių pajėgumas yra 0,5 mlrd. kub. m arba didesnis, magistralinių naftotiekių bei perdirbimo įmonių, kurios perdirba daugiau negu 50 tūkst. tonų, 10 tūkst. kub. m ir didesnių naftos produktų terminalų ir saugyklų statytojai turėtų būti ne automatiškai paskiriami, kaip iki šiol, o turėtų būti konkurso būdu atrenkami.

Kodėl siūlomas toks konkurencinis pasirinkimas dėl valstybinės svarbos objektų? Praeityje mes matėme, kad ypač energetikos sektoriuje buvo tiesioginiais pavedimais pavesta valstybės įmonei įgyvendinti valstybinės svarbos objektus tiesiogiai paskyrus įgyvendinančią įmonę, dažnai išsipūsdavo sąmatos, nebuvo fiksuojami įsipareigojimai ir kokybiniai rodikliai. Galutinis taškas – valstybė, pavedusi įgyvendinti valstybinės svarbos energetikos objektą, dažnai gaudavo objektą su mažesniais pajėgumais ir didesne kaina. Mes manome, kad iš esmės turėtų būti konkurso būdu fiksuotas geriausias pasiūlymas ir jis įgyvendintas arba valstybinės įmonės, arba privataus juridinio asmens. Ačiū už galimybę pristatyti, mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKĖ. Jums teks mielai atsakyti į klausimus. Pirmasis nori paklausti V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Dėkoju, pranešėjau. Aš iš tiesų vis tiek norėčiau paklausti, liberalizavimas, žinoma, yra gerai, bet kalbame apie energetiką ir tai yra jautrus dalykas, kalbant ir apie mūsų nepriklausomybę. Kaip yra suderinamas šis liberalizavimas su nacionaliniu saugumu ir kokią įtaką tai turės?

S. GENTVILAS (LSF). Įvairūs teisės aktai riboja įvairaus kapitalo atėjimą ir investicijas Lietuvoje, tai tie įstatymai galioja ne tik energetikos sektoriuje, bet ir susiekimo sektoriuje, kitose srity-

se. Pagal tuos įstatymus mes jau reguliuojame, koks kapitalas gali investuoti Lietuvoje, tuo tarpu šiuo atveju mes tiesiog norime reglamentuoti, kad valstybinėms įmonėms leidžiama dalyvauti, lygiai kaip ir savivaldybės įmonėms leidžiama dalyvauti konkursuose, bet jos turi pasiūlyti konkurencingą kainą ir pakankamą kokybę. Iš valstybinės svarbos objektų mes į konkursinę sritį nestumiame branduolinių objektų, dujų ir elektros skirstymo tinklų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Antrasis klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Aš norėčiau pratęsti tą klausimą. Iš tiesų mes turėjome nemažai tokių pavyzdžių, kai į strategiškai svarbias sritis veržiasi privatus verslas. Mes prisimename LEO situaciją, taip pat dujų terminalą. Ar jūs iš tiesų manote, kad čia galėtų būti viskas gerai, kai kokia nors užsienyje registruota kompanija, Europos Sąjungoje nežinia kam priklausanti, investuotų į tokius strateginius objektus ir po to galbūt netyčia tas objektas būtų parduotas trečiajai šaliai? Ar nemanote, kad reiktų didesnių saugiklių šioje srityje?

S. GENTVILAS (LSF). Konkrečiai LEO, t. y. elektros skirstymo tinklai, neįtraukti į šitą konkursinių objektų sąrašą. Tai yra legalus monopolis, gamtinių dujų ir elektros skirstymo tinklai, jie neapimti šito reglamentavimo, jie vis dar palikti valstybei tiesioginiu pavedimu atlikti, jeigu būtų kalbama apie tai. Kas susiję su dujų terminalu, klausimas diskutuotinas, nes pagal šiandieninę energetikos strategiją tampa akivaizdu, ji bus teikiama Seimui, kad iš esmės dujų vartojimas sumažės iki tiek, kad didžiąją daugumą dujų suvartos viena ar dvi įmonės, t. y. trašų perdirbimo gamyklos. Iš esmės net ir tokie objektai, kurie šiandien, atrodo, yra valstybinės svarbos, vykstant biokuro revoliucijai, tampa tik privačių juridinių asmenų apsirūpinimo dujomis klausimu.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis pranešėjau. Jūs atsakėte į jums užduotus klausimus. Po pateikimo nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Energetikoje susiklostė tokia padėtis, kai buvo laikotarpis, kai skatinome privatų kapitalą investuoti, pradėti generavimo pajėgumus, dirbti rangos darbų rinkoje, o paskui, per pastaruosius keletą metų, susiformavo monopolija, nežinau, ar ji natūrali, ar ne. Kolega Simonas sako, natūralios monopolijos, mano manymu, kai kuriais atvejais jos ne visai natūraliai yra atsiradusios. Ir štai valstybė pradėjo žiūrėti, taip, turime valstybės valdomas įmones, monopolijas, natūralias ar nenatūralias, kurios turi savo padalinius, kurie galėtų konkuruoti rinkoje, bet tiesiog rinka neatveriamas. Ir jeigu mes čia kalbėjome apie vidaus sandorius įvairiose kitose srityse, tai energetikos srityje vidaus sandoriai toliau klesti, neleidžiant sudaryti sandorių, į konkurencinę kovą privataus kapitalo. Ši pataisa iš dalies praveria rinkos duris, konkuravimo duris, tose vietose, kur valstybės valdomų monopolinių įmonių padaliniai šiandien dirba, nežinau, ar optimaliai, ar maksimaliai nuleisdami kainas, nes kai nėra rinkos santykių, sunku tuos dalykus patikrinti. Atskira kalba būtų apie monopolinių įmonių visą spektrą, kai kur yra iš tiesų natūralios monopolijos, o kai kur yra dukterinės įmonės, kurios puikiai galėtų būti privatizuojamos. Apie tai valdžia šneka, tačiau kol kas rimtų sprendimų nėra, gal laukiama, kol patvirtinsime Nacionalinę energetikos strategiją. Kol nėra šitų dalykų, atverkime rinką, todėl šitas projektas bent iš dalies tai padaro.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – D. Kreivys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, šilumos ūkis visų pirma yra glaudžiai susijęs su skurdu ir žmonių gerove, nes energetikos yra vienos iš pagrindinių išlaidų žmonių gyvenime. Jeigu žvilgtelsime į šilumos ūkį, kai buvo šilumos ūkis valdomas privataus verslo, pamatysime, kad visur, kur ūkis buvo išnuomotas, visą laiką kainos buvo kur kas aukštesnės. Aš suprantu, pasakys, kad šiuo atveju verslas investuoja į elektrines, biokuro katilines. Taip, verslas ir dabar gali tą daryti. Matome visoje Lietuvoje, tiek Kaune, tiek kituose miestuose, taip pat ir Vilniuje turime biokuro katilines. Bet šiuo atveju mes kalbame apie strateginę reikšmę turinčius projektus, kurios įmonės galėtų turėti bazinę generaciją. Bazinė generacija yra ta generacija, kuri užtikrina būtent žemas tvarias kainas ilguoju laikotarpiu, tas, kurių reikia žmonėms tam, kad pats tas energetinis kuras būtų likviduotas. Todėl aš manau, kad palikime bazinę generaciją šilumos iš to paties biokuro taip, kaip valstybė mato, iš kur geriausia būtų ją turėti, o konkurencijai palikime vadinamąją nedidelę tą galią, kai yra pikai žiemos metu, kur gali būtent privatus verslas labai efektyviai pašalinti. Mano pasiūlymas būtų, tikrai siūlyčiau susilaikyti nuo šito pasiūlymo ir duokime

Vyriausybei atviras rankas veikti taip, kaip ji mato, nes valstybės strateginis vaidmuo energetikoje yra labai reikšmingas.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytas mintis. Prašome apsispręsti – balsuodami išreikškite savo nuomonę.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 21, prieš – 5, susilaikė 56. Po pateikimo nepritarta.

Gerbiamieji kolegos, apsispręskime, ar grąžiname iniciatoriui tobulinti, ar atmetame. Alternatyvus balsavimas. Balsuojantys už – grąžinate iniciatoriui tobulinti.

Balsavo 76 Seimo nariai; už – 49, prieš – 27. Grąžinama iniciatoriui tobulinti.

Gerbiamieji kolegos, išties padarėme daug. Aš dabar dar kartą primenu balsų skaičiavimo grupę, juolab kad yra pakeitimas. Vietoj J. Jaručio kviesime balsų skaičiavimo grupei talkinti A. Šimą. O V. Alekna, L. Kasčiūnas, R. Sinkevičius, L. Talmontas, R. Žemaitaitis yra jau kviečiami ruošti slaptajam balsavimui. Kadangi mūsų laukia ir slaptas balsavimas, todėl skelbiu pertrauką. Slaptas balsavimas prasideda 11 val. 30 min., baigsis 12 valandą.

12 valandą po slapto balsavimo grįžtame į plenarinių posėdžių salę tęsti rytinio posėdžio. Ačiū už sutelktą mūsų darbą.

Pertrauka

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Gerbiamieji kolegos, tęsiame rytinį posėdį. Pertrauka baigta, slaptas balsavimas taip pat.

12.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-1201 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Einame dar prie vieno rezervinio klausimo, r-8 – projektas Nr. XIII-1201. Kviečiu kolegę Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“. Prašom, kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų frakcija „Tvarka ir teisingumas“ Antikorupcijos komisijoje turėjo savo narį K. Pūką. Bet, jam perėjus dirbti į Mišrią Seimo narių grupę, frakcija „Tvarka ir teisingumas“ neteko savo atstovo toje komisijoje, todėl teisingas ir, manau, pagrįstas jų siūlymas, turėti frakcijos seniūno K. Bartkevičiaus prašymą frakcijos vardu R. Žemaitaitį deleguoti į Antikorupcijos komisiją. Antikorupcijos komisijos narių skaičius nesikeičia, tiesiog vietoj K. Pūko yra įrašomas R. Žemaitaitis.

PIRMININKAS. Jūsų norėtų paklausti E. Pupinis. Prašom, kolega.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, ryte jau nuskambėjo panašus siūlymas. Iš tiesų galbūt reikėtų formuoti tam tikrą požiūrį į partijas, kur yra tam tikrų problemų ir kur vyksta tam tikri tyrimai. Ar nemanote, kad vis dėlto galėtume pakeisti Statutą ir apsaugoti bent tokias svarbias komisijas, kur sprendžiami klausimai, susiję su korupcija, nuo tokių klausimų, kurie gali sietis su partijų lyderiais ir panašiai? Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs puikiai žinote ir apie nekaltumo prezumpciją. Jūs puikiai žinote, kad bet kokie įtarimai tai nėra dar priimtas kaltinimas ir nėra bausmė. Todėl manau, kad šioje stadijoje mes turėtume sėkmingai leisti dirbti Antikorupcijos komisijoj, kad joje būtų atstovaujama visoms frakcijoms.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Ar galime po pateikimo pritarti? Yra prieš. Atsiprašau. Kolega A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš siūlau vis dėlto nepritarti. Antikorupcijos komisija ir taip dirba sėkmingai, be tokio pakeitimo. Pirmiausia tai ne personalinis, tai principo klausimas. Tik šią dieną paskelbti teismo tyrimo rezultatai. Priimtas sprendimas – baudžia-

moji nutartis ir dėl rinkimuose vykdytų papirkimų ir rodoma į šios partijos buvusį Seimo narį. Todėl aš manau, kad tikrai ne vieta ir ne laikas, manau, kad principiniai dalykai turi būti vis dėlto išsaugomi, ypač formuojant šią Antikorupcijos komisiją. Siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. Kolegos, bendro sutarimo nėra. Balsuojame. Kas pritaria po pateikimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1201, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiemieji kolegos, balsavo 56 Seimo nariai: už – 41, prieš – 3, susilaikė 12. Pritarta.

Svarstymas. Ar yra dėl motyvų? Nėra. Gal galime bendru sutarimu? Balsuojame. Prašom.

Kas pritaria po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1201, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiemieji kolegos, balsavo 63 Seimo nariai: už – 45, prieš – 2, susilaikė 16. Pritarta.

1 straipsniui galime pritarti? Pritariame bendru sutarimu. Balsuojame dėl viso... Ne, prieš vis dėlto yra A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš suprantu, kad opozicijos argumentai neturi jokios reikšmės valdančiajai daugumai, kad ir kokia ji būtų, bet vis dėlto kai kalbama apie Antikorupcijos komisiją, antikorupcines problemas, tai mes turime suvokti savo atsakomybę. Atrodo, jums balsavimas nieko nereiškia, bet jis rodo jūsų principinį požiūrį į šią sritį. Galima suprasti, kad joje nenorima jokių pokyčių. Aš vis dėlto raginu dar kartą nepritarti šiam nutarimo projektui.

PIRMININKAS. A. Gumuliauskas – už.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš tai nelabai suprantu, ar mes gyvename teisinėje valstybėje, ar ne. Jeigu gyvename teisinėje valstybėje, tai yra teismas, kuris ir nustato. Todėl šiandien burti iš kavos tirščių aš tikrai nesu linkęs. Ir kol nėra teismo nutarimo, aš balsuoju už.

PIRMININKAS. V. Kamblevičius – už.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų tuo klausimu daug eskaluoja gerbiamas A. Anušauskas, tačiau dar įvykiai parodys, ar iš tikrųjų ten yra įtarimų, nėra, juo labiau kad šituose procesuose išvis nedalyvauja pats gerbiamas Remigijus. Tai kam jūs šitą dumblą nesąmoningai keliate ir koks jūsų tikslas čia?

PIRMININKAS. J. Olekas – už.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiemieji kolegos, aš siūlau pritarti. Man pasirodė įtikinami Seimo vicepirmininkės žodžiai, kad kiekviena frakcija turi teisę atstovauti. Panaši situacija yra ne tik minėtos frakcijos, todėl aš manau, kad mes tikrai neturime, nepasibaigus teisiniam procesui, staiga vienos frakcijos bičiulius išskirti iš visų Seimo komisijos narių. Kviečiu pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. B. Matelis – prieš.

B. MATELIS (MSNG). Gerbiemieji kolegos, jeigu pats R. Žemaitaitis nedalyvauja balsavime, vadinasi, nepasitiki savimi. Todėl aš manyčiau... Jis turėjo laiko ateiti, aš manau, todėl siūlyčiau nepritarti.

PIRMININKAS. Negali ateiti dar kol kas. E. Pupinis – taip pat prieš. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiemieji kolegos, niekas nekvestionuoja turbūt, kad frakcijos atstovas galėtų dalyvauti. Bet kadangi kalbama apie partijos reikalus, tai iš tikrųjų partija ar partijos pirmininkas yra turbūt esminiai dalykai, dėl kurių čia svarstome. Iš tikrųjų būtų galima teikti bent jau kitą kandidatą, o frakcijoje ne vienas žmogus, ne vienas pirmininkas. Ačiū. Tai aš nepritarsiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiemieji kolegos, visi išsakė savo nuomonės. Dėl šito projekto yra dar Teisės departamento grynai redakcinio pobūdžio išvadų. Galime joms pritarti? Ačiū.

Balsuojame. Kas pritaria įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1201, balsuoja dėl Seimo Antikorupcijos komisijos pakeitimo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiemieji kolegos, balsavo 69 Seimo nariai: už – 49, prieš – 3, susilaikė 17. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-1174 (pateikimas)

Grįžtame prie mūsų rytinės darbotvarkės – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-1174. Kviečiame valstybės kontrolierių A. Dulki į tribūną. Prašom, gerbiamas kontrolieriau. Finansų ministerija, prašau. Kas Finansų ministerijai atstovauja? Prašom. Prašom prisistatyti.

D. SADECKAS. (Darius Sadeckas.) Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Vyriausybė spalio 4 dieną pateikė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą, kuriuo siūlo patvirtinti 2016 metų nacionalinių finansinių ataskaitų rinkinį. Kartu su šiuo rinkiniu yra teikiama informacija ir apie valstybės skolą, taip pat vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu teikiama Vyriausybės parengta 2016 metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio ataskaita. Tada apie kiekvieną iš šių dokumentų atskirai.

2016 metų nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys yra kaip vienas viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, atliktas konsolidavus tiek centrinės, tiek vietinės valdžios institucijų, jų kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų, t. y. ir biudžetinių įstaigų, ir viešųjų įstaigų, ir išteklių fondų, ir nebiudžetinių fondų, finansines ataskaitas. Šios ataskaitos parodo viešojo sektoriaus tiek konsoliduotą turtą, tiek išsipareigojimus, tiek grynąjį turtą, tiek pajamas, tiek sąnaudas.

2016 metais visas konsoliduotas turtas sudarė per 52 mlrd. eurų ir buvo 8 % didesnis nei 2015 metais. Išsipareigojimai sudarė 19,3 mlrd. eurų ir, palyginti su 2015 metais, sumažėjo 1,7 %. Per 2016 metus viešojo sektoriaus grynojo turto vertė padidėjo 16 % ir ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 27,3 mlrd. eurų.

Taip pat, kaip minėjau, prie Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio yra teikiama informacija apie valstybės skolą. 2016 metų pabaigoje valstybės skola sudarė 15,5 mlrd. eurų ir tai buvo 40,2 % bendrojo vidaus produkto. Jeigu palygintume su 2015 metais, tai per 2016 metus skola sumažėjo 2,5 procentinio punkto. Tam nemažą įtaką turėjo 2015 metais sukauptas 1 mlrd. eurų 2016 metais išperkamai euroobligacijų emisijai. Kalbant apie Vyriausybės skolinimo kaštus, jie toliau mažėjo ir 2016 metais sudarė beveik 530 mln. eurų. Palyginti su 2015 metais, sumažėjo 55 mln. eurų, arba 9,4 %.

Kaip minėjau, kartu su Nacionaliniu finansinių ataskaitų rinkiniu yra teikiama ir ataskaita dėl 2016 metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio. 2016 metų valstybės biudžeto įstatyme buvo nustatyta valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduotis, t. y. vidutiniu laikotarpiu siekiant perteklinio valdžios sektoriaus, 2016 metais valdžios sektoriaus balanso rodiklis turėtų būti ne blogesnis negu 1,2 % BVP. Užduotis buvo įvykdyta ir 2016 metais Lietuvos valdžios sektoriaus balanso rodiklis buvo 0,3 % BVP perteklius. Didžiąją dalį – apie du trečdalius šio pagerėjimo lėmė didesnės nei planuota valdžios sektoriaus subjektų pajamos ir vieną trečdalį lėmė mažesnės nei planuota išlaidos.

Valstybės kontrolė atliko Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio auditą ir pateikė sąlyginę nuomonę. Buvo dvi pagrindinės priežastys. Duomenų iškraipymas – tai viena priežastis. Antra priežastis buvo silpna institucijų vidaus kontrolė. Finansų ministerija yra parengusi planą, kaip atsižvelgiant į šias rekomendacijas toliau tobulinti ir gerinti finansinių ataskaitų duomenų kokybę ir patikimumą.

Prašome po pateikimo priimti svarstyti Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“.

PIRMININKAS. Ačiū viceministriui D. Sadeckui. Kviečiame kontrolierių A. Dulki, o po to klausimai abiem pranešėjams. (*Balsai salėje*) Kai paklausite, tai pasakysite, ko konkrečiai klausiate. (*Balsai salėje*) Ne, vieną klausimą. Na, gerai, jums leisime du. Prašom.

A. DULKYS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Vyriausybės atstovai. Savo kadencijos metu valstybės kontrolierius į šią svarbią tribūną paprastai kviečia-

mas septynis kartus: skiriant į pareigas ir atsisveikinant bei penkis kartus pristatyti išvadas. Todėl kiekviena minutė ir žodis turi savo kainą, ypač jeigu nori būti išgirstas.

Šiandien aukščiausia audito institucija, įgyvendindama jai pavestus uždavinius – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomas ir naudojamas valstybės turtas, kaip vykdomas valstybės biudžetas, pristato viešųjų finansų būklės vertinimą, grindžiamą svarbiausių valstybinių auditų rezultatais bei kompleksinių viešojo sektoriaus rizikų stebėsenos ir valstybinių auditų rekomendacijų įgyvendinimo vertinimu. Kiekvienai pristatomai išvadai, pradedant Nacionaliniu finansinių ataskaitų rinkiniu, šioje tribūnoje skirsiu atskirą dėmesį. Tačiau pirma trumpa aukščiausios audito institucijos patirties, paskatinusios keisti požiūrį į šiandienos audito rezultatų pristatymą, retrospektyva.

Jau kuris laikas stebime, kad pavienių klaidų įvardijimas mūsų viešajame sektoriuje nekuria laukto efekto ir duoda tik labai menką laikiną rezultatą. Konstatavimas, kad atskirose srityse problemos nesprenžiamos jei ne penkmečiais, tai keletą metų iš eilės, nepasiekia adresato. Tai pripažįstame ir ieškome naujų būdų įstrigusioms permainingoms išjudinti. Todėl šiandien, vykdydami tikrąją aukščiausios audito institucijos misiją, akcentuosime ne nustatytas klaidas, kurios detalčiai išdėstytos septyniose teikiamose išvadose ir galės būti išsamiai įvertintos parlamentinės kontrolės metu, o stebimus ir įsiklausyti verčiančius signalus, viliantis, jog tai paskatins neatidėlioti atsakingų ir pasvertų sprendimų.

Teikiame išvadą dėl 2016 metų Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio, parengto konsolidavus daugiau nei 3 tūkst. 800 viešojo sektoriaus subjektų finansinius duomenis ir apimančio 52 mlrd. eurų viešojo sektoriaus turto, 19 mlrd. eurų įsipareigojimų. Šis didelės apimties dokumentas, įgyvendinus viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemos reformą, turėjo tapti patikimos informacijos šaltiniu Seimui ir Vyriausybei, visoms valstybės ir savivaldybių institucijoms, įstaigoms priimant ir įgyvendinant valdymo sprendimus. Tačiau šiandien, norėdami priimti strateginius sprendimus, visiškai pasikliauti penktojo Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio duomenimis dėl didelio iškraipymų masto subjektų finansinėse atskaitose vis dar negalime ir reiškiamo sąlyginę nuomonę.

Žemės reformą didžiuliais kaštais vykdomo nuo nepriklausomybės atkūrimo, tačiau ir šiandien neturime aiškaus įsivaizdavimo, kaip efektyviausiai valstybei naudotis savo turimu turtu, labiausiai ribotu resursu – žeme. Šioje tribūnoje kiekvienais metais atkreipiame dėmesį į besitęsiančias valstybinės žemės apskaitos problemas, tačiau šį kartą kitas, paprastas iliustruojantis pavyzdys.

Šiais metais pirmą kartą, naudodamasi Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio duomenimis, fiskalinė institucija suskaičiavo valstybės grynąjį turtą, grynąją vertę ir konstatavo, kad 2012–2015 metų laikotarpiu jis sumažėjo per pusę – nuo 32 iki 16 mlrd. eurų. Skaičiai tikri, tačiau ar jie atspindi realią situaciją? Vargu. Tik tinkamai įvertinus, apskaičius ir inventorizavus visą valstybės turtą ir įsipareigojimus, grynoji valstybės turto vertė būtų tikra. Beje, ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija rekomenduoja taikyti šį rodiklį, stebėti ir vertinti jo dinamiką. Kaip manome, ar šioje tarptautinėje organizacijoje dirbantys analitikai ieško informacijos apie Lietuvos grynąjį turtą? Galų gale juk ne dėl išorės ekspertų rekomendacijų gyvename, o ir patys dėl savęs turime žinoti tikrąją savo krašto finansinę būklę. Kartais girdime priekaištų, kad aukščiausioji audito institucija žiūri biurokратиškai. Ne, su tokia nuomone nesutinkame. Mūsų tikslas – skatinti ir ugdyti tinkamą ir skaidrų atsiskaitymą už veiklos rezultatus, priimtų sprendimų ir jų įgyvendinimo atsekamumą bei atsakomybę. Nacionaliniu mastu rengiamų ataskaitų duomenys įdomūs ne tik Finansų ministerijai ar aukščiausiai audito institucijai. Likęs pasaulis, kuris dėl šiuolaikinių komunikacijos priemonių yra ne kur nors už sienos, o tiesiog čia ir greta – tarptautinės organizacijos, Europos Sąjungos institucijos, užsienio investuotojai, reitingų agentūros, jais domisi, pagal juos vertina šalies pažangą arba nepažangą.

Lietuvos Respublikos Prezidentė atkreipė visų dėmesį, kad, galvojant apie Lietuvos ateitį, bartis dėl smulkmenų nebėra prasmės. Galbūt galime susitelkti ir Lietuvos šimtmečio proga pagaliau padovanoti mūsų piliečiams ir sprendimų priėmėjams tikrus ir teisingus duomenis apie šalies finansinę būklę? Kad situacija keistųsi, būtinas atsakingas visų viešojo sektoriaus valdymo

lygių vadovų požiūris į vidaus kontrolę. Priešingu atveju objektyvios ir išsamios informacijos apie viešojo sektoriaus finansinę būklę ir ūkinės veiklos rezultatus dar ilgai neturėsime.

Pabrėžiu – efektyvi vidaus kontrolė Lietuvoje, kaip ir visame pasaulyje, turėtų būti vienas svarbiausių įrankių, padedančių nuosekliai ir strategiškai siekti veiklos rezultatų, valdyti rizikas, būti naudingiems visuomenei ir atsiskaityti piliečiams už nuveiktus darbus. Turime pagaliau ryžtis patvirtinti tokią Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo redakciją, kuri apimtų visus svarbiausius sistemos elementus, ir suprasti, kad vidaus kontrolė – tai ne atsiras procesas, esantis šalia institucijos veiklos, t. y. kompleksinė vadovybės ir darbuotojų veikla, vykdoma nuolat prisitaikant prie pokyčių.

Džiugu, kad viešumoje jau girdima apie atskirus teigiamus vidaus kontrolės taikymo atvejus, kai pačios institucijos stengiasi įvertinti savo veiklos problemas ir ieškoti būdų joms spręsti, tačiau šis reiškinys yra labiau išimtis nei taisyklė. Tai labai atvirai parodo Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio klaidos.

Valstybės skolos, kaip Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio dalies, auditas parodė, kad: pirma, Vyriausybė turėtų keisti požiūrį į atsiskaitymą už valstybės skolą. Šiandien Seimas ir visuomenė turi tenkintis informacija, orientuota į skolos dydžio ir struktūros rodiklius, o ne į Vyriausybės atsiskaitymą už vykdomą skolinimosi ir skolos valdymo politiką. Efektyviems sprendimams priimti būtina žinoti apie vykdomos politikos rezultatus, jų įvertinimą priešais, pasekmių požiūriu, turėti informaciją apie skolos valdymo problemas, rizikas, galimus jų valdymo būdus.

Antra, Vyriausybė turėtų imtis iniciatyvos peržiūrėti ir iš naujo įvertinti valstybės biudžeto lėšomis vykdomos taupymo laktų platinimo politikos tikslų aktualumą ir naudą valstybei ir visuomenei, nes investuoja tik 1,5 % gyventojų, o esanti palūkanų aplinka leidžia skolintis pigiau ir su mažesniais administravimo kaštais.

Trečia, Finansų ministerija, įvertinusi dabartinę sudėtingą investicinę aplinką, kuri artimiausiu metu neatrodo būsimi palankesnė, bei Vyriausybės planuose numatytą piniginių rezervų didinimą, turėtų ieškoti papildomų priemonių valstybės piniginiams ištekliams valdyti. Tiek apie Nacionalinį ataskaitų rinkinį ir valstybės skolą.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, dabar prašau abiejų pranešėjų atsakyti į klausimus, o klausiantieji paklaus, kieno klausia. Jeigu klausia abiejų, tai abiejų. Prašau. K. Glaveckas – pirmas. Prašom įdėti kortelę.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, aš norėsiu paklausti abiejų, nes abiejų pranešimai yra gana svarbūs ir, mano supratimu, neturėtų taip, kaip koks muzikinis kūrinys nuskambėti, kad nebūtų jokių pasekmių.

Viceministrui klausimas būtų apie valstybės skolos valdymo efektyvumą. Jeigu iš tikro tokie rodikliai egzistuoja, tai valstybės skolos valdymas per paskutinius penkerius metus nebuvo pats geriausias ir efektyviausias. Aš tik noriu pasakyti, kad valstybę aš turiu plačiau prasme – ir Lietuvos banką, kuris yra valstybėje, kuris turi per 3 mlrd. eurų, maždaug per 4 mlrd. eurų finansinių aktyvų ir kurių panaudojimo efektyvumas iš tikro taip pat yra viešųjų finansų ir mūsų pačių reikalas. Tai, kad jie įneša tik 10 mln. gryno pelno likutį į biudžetą, rodo, kad šitie aktyvai naudojami blogai. Aš suprantu, kad ne jūsų kompetencijai priklauso Lietuvos bankas, bet tai yra viešieji finansai. Taigi, gerbiamas viceministre, atsakykite į tą klausimą, nes negalima vieną dalį finansų stengtis efektyviai naudoti, o kitą neefektyviai.

Dabar gerbiamam pranešėjui apie nacionalinių finansų ataskaitas ponui A. Dulkiui. Jūsų pranešimas iš tikro buvo netikėtai švelnus, gražus ir toks literatūriškai netgi pagražintas, nors iš tikro aišku, kai jūs kalbate apie viešuosius finansus, mes norėtume girdėti ne žodžius „viešas“, „pabrėžtinai“, „pagerintinas“ ar dar koks nors, bet norėtume girdėti labai aiškius įvardinimus, kokia konkrečiai yra problema ir kas už ją atsakingas. Mes turime kiekvienais metais tokias ataskaitas ir platesnes ataskaitas, kurios iš esmės baigiasi tuo, kad valstybės valdymas toliau virsta dideliu paragrafu, kuris smaugia verslą ir neleidžia jam toliau augti, galų gale viešieji finansai arba valstybės lėšos naudojamos neefektyviai. Noriu paklausti jūsų konkretaus dalyko. Kaip vis dėlto jūs komponuojate tą visą viešųjų finansų ir valstybės turto valdymo veiklą ir viską, kad bū-

tų galima surasti ne tik tai jų rezultatus, bet ir tai, kas turėjo vykdyti, ir tai, kaip įvykdė, ir kas konkrečiai atsakingas už tuos klausimus? Ačiū.

PIRMININKAS. Prašom. Kas pirmasis?

D. SADECKAS. Aš pradėsiu nuo atsakymo dėl skolos...

PIRMININKAS. Į mikrofoną kalbėkite.

D. SADECKAS. ...dėl skolos valdymo. Iš tikrųjų minėjau keletą, vieną iš rodiklių, tai yra būtent skolos valdymo išlaidas. Jos mažėja ir tas mažėjimas, sakyčiau, yra gana didelis. Per 2016 metus, palyginti su 2015 metais, sumažėjo 9 %. Jeigu vertine išraiška – tai 55 mln. eurų, kas, sakyčiau, yra gana daug. Jeigu žiūrėtume į kitą rodiklį, tai vidutinę vertinę palūkanų normą, tai nuo 2011 metų ji mažėja ir 2016 metais, pavyzdžiui, palyginti su 2015 metais, sumažėjo nuo 3,9 % iki 3,7 %.

Taip pat, atsižvelgdami į Valstybės kontrolės pastabas, mes numatome sustiprinti tiek asignavimų valdytojų prognozavimą, kaip jie prognozuoja savo išlaidas, kad geriau valdytume srautus, tiek peržiūrėti savo investavimo politiką. Šiuo atveju tai yra numatyta daryti kitų metų pradžioje.

PIRMININKAS. Prašom, kontrolieriau.

A. DULKYS. Mūsų ataskaitose ir išvadose jūs pamatysite, kiek daug yra apskaitos netikslumų. Matyt, gal pagrindinė žinutė yra, esu nustebęs, kad jums ji pasirodė švelni. Mes tiesiog apskritai neturime tikslų duomenų, kad galėtume valdyti valstybę makrolygmeniu. O atsakingos institucijos yra visos tos, kurios dalyvauja biudžeto valdysenos procese. Mes labai daug sudeginome jėgų ginčydamiesi dėl kiekybinės biudžeto išraiškos, bet pamirštame būtent tuos kokybinius aspektus. Mes dar praėjusių metų rudenį pateikėme Vyriausybei ir Finansų ministerijai daug rekomendacijų, ko tikėtumės iš biudžeto valdysenos proceso, kokių pokyčių. Planai yra sudaryti tiek Vyriausybės, tiek Finansų ministerijos. Dabar mums lieka tikėtis, kad jie bus įgyvendinti ir Seimas sulauks tokio biudžeto, kurį galėtume pavadinti piliečių biudžetu ir kuris keltų pasitikėjimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau klausimą užduoti finansų viceministrui. Iš esmės turbūt, žiūrint į ataskaitas, galima sakyti, kad tai yra 2016 metai ir ši Vyriausybė nieko per daug bendro neturi su biudžeto planavimu, tuo labiau su vykdymu, bet norėčiau užduoti tokį klausimą, kurio ir šiai Vyriausybei nesiseka spręsti, t. y. dėl Europos Sąjungos programoms skirtų lėšų panaudojimo. Iš tikrųjų neįgyvendinta projektų, kurie buvo numatyti plane, beveik 30 %. Tai iš tikrųjų nemažos sumos. Norėčiau, kad atsakytumėte, kur pagrindinės priežastys ir kodėl dabar dėl jų nesprenžžiama, nes vėlgi teko girdėti ir per viešąsias informavimo priemones, kad ši problema nesprenžžiama ir vėlavimas tik didėja. Ačiū.

PIRMININKAS. Prašau.

D. SADECKAS. Iš tikrųjų apie tai būčiau šiek tiek kalbėjęs pristatydamas valstybės biudžeto vykdymo ataskaitas. Tačiau ir dabar galiu atsakyti. Pagrindinė didžiausia priežastis – 2016 metais buvo vis dar ruošiamasi arba rengiami strateginiai dokumentai ir finansavimo sąlygų aprašai. Taip pat metų gale, pasikeitus Vyriausybei, kai kurie ministrai norėjo peržiūrėti būtent tai, kas jau buvo iki tol padaryta. Kai kurios, sakykim, programos, jų įgyvendinimas taip pat stabtelėjo. Čia turbūt buvo tos pagrindinės priežastys tuo metu ir dabar, kaip ir sakyčiau, dubliavosi tos dvi perspektyvos, t. y. buvo 2007–2013 metų pabaiga, tos perspektyvos, ir intensyviau prasidėjo 2014–2020 metų. Susidūrus tiems laikotarpiams ta pradžia buvo gana lėta. Čia turbūt buvo pagrindinė priežastis. Tačiau mes manome, kad tas, sakykim, stabtelėjimas, tikimės, kad suteiks daugiau kokybės, būtent padarant kokybiškesnius dokumentus, sąlygų aprašus, kad tos investicijos būtų nukreiptos ten, kur yra tikslingiausia.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar gerbiamasis kontrolierius nori papildyti? Ne. Klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Ačiū. Labai norėčiau paklausti finansų viceministro. Valdžios sektoriaus balanso rodiklis 2016 metais buvo 1,5 % BVP geresnis, nei buvo planuota, ir vieną trečdalį to pagerėjimo lėmė mažesnės išlaidos. Norėčiau paprašyti detalizuoti, daugiau paaiškinti, kokių būtent valdžios sektoriaus objektų išlaidos lėmė tą vieno trečdalių sumažėjimą ir ar galima pagalvoti, kad iš tiesų būtent dėl savivaldybių biudžetų geresnių skolinimosi rodiklių įvyko tas toks išlaidų sumažėjimas? Ačiū.

PIRMININKAS. Prašome, viceministre.

D. SADECKAS. Kalbant apie išlaidas, tai pagrindinė priežastis bus Europos Sąjungos lėšų nepanaudojimas, nes per 2016 metus jų buvo nepanaudota apie 650 mln. eurų, tai gana didelė suma, kuri ir sudarė didžiąją dalį išlaidų nepanaudojimo.

Dabar kur yra konkrečiai, kuriose ministerijose tos nepanaudos išlaidos. Tą informaciją galima rasti ataskaitoje dėl valstybės biudžeto ataskaitų rinkinio. Ten yra išskleista ir būtent pagal ministerijas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia kolega K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena. Gerai, kad yra valstybės audito kontrolieriaus paminėta, kad dabartiniu metu labiau žiūrimi ne kiekybiniai, bet kokybiniai rodikliai, į tai kreipiamas dėmesys. Mano klausimas būtų, kaip tenka analizuoti savivaldybių valstybinių lėšų panaudojimą savivaldybėse būtent kokybiniu atžvilgiu, nes visuomet būdavo, kad savivaldybės tuos finansinius resursus, kurie yra perskirstomi, taip pat daugeliu atveju naudodavo nebūtinai pagal instrukcijas? Čia kalbu apie žemės mokesčio, apie žemės pardavimo lėšas, kurios vėliau turėjo būti skiriamos ne infrastruktūrai, o kitiems detaliems planams rengti, o savivaldybės naudodavo savo nuožiūra.

Ir dar vienas toks noras būtų sužinoti. Kadangi dabar verda ginčai dėl aukštųjų mokyklų reformos, likimo, ar jūs taip pat analizuojate srautus, finansinius srautus, kaip jie panaudojami, kiek jų atitenka mokslui, kiek inovacijoms, kokį tai duoda efektą? Pagrindinis dabar, kaip žinome, mokslo įstaigų vertinimo rodiklis yra mokslinių darbų citavimas. Ar tai yra pats efektyviausias būdas? Galbūt...

PIRMININKAS. Klauskite, kolega.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). ...geresnis būtų būdas, kaip panaudoti mums tas inovacijas, ir kokį jos duoda efektą. Ar šiuos pasiūlymus esate teikę?

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, primenu: klausti – viena minutė. Prašom.

D. SADECKAS. Dėl savivaldybių lygmens ir Nacionalinio ataskaitų rinkinio, tai čia šiuo atveju mes remiamės daugelio savivaldybių kontrolierių darbu ir jau jie ten detaliau žiūri konkrečios savivaldybės. O dėl aukštojo mokslo, ne, šiuo metu aukštojo mokslo reformos kaip tokios audito nedarome, į procesą nesikišame, bet šiais metais, šį rudenį bus ataskaita apie bendrojo ugdymo švietimo srityje situaciją.

PIRMININKAS. Klausia kolega S. Jakeliūnas. Prašome, kolega.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamasis viceministre, jūs trumpai pristatydami ataskaitą išdėstėte tokius teiginius ir taip parašyta ataskaitoje, kad biudžeto viešųjų finansų visas balansas yra teigiamas ir jisai susidarė dėl to, kad buvo daugiau pajamų surinkta, negu planuota, ir išleista mažiau asignavimų, nei planuota. Gal galite šiek tiek konkretizuoti būtent dėl asignavimų, kokios asignavimų sritys lėmė, kad biudžeto deficitas buvo geresnis, nes teko girdėti, kad tai yra susiję su Europos Sąjungos pinigų panaudojimu ir jų kofinansavimu?

Ir ar galima būtų teigti, kad jeigu mes mažiau Europos Sąjungos pinigų panaudotume, tai tas biudžeto perteklius būtų dar didesnis?

Kitas trumpas klausimėlis. Taip pat paradoksalu, kad mokesčių pajamos ataskaitoje rodomos, kad yra mažesnės, nei buvo 2015 metais. Aš suprantu, kad yra metodiniai skirtumai, galbūt kaupimo ir kiti principai, bet kaip taip gali būti, kad mes viršijome biudžeto rodiklius dėl to, kad pajamos didesnės, negu planuotos, o mokesčių pajamos rodomos mažesnės nei 2015 metais? Tai gal galėtumėte pakomentuoti? Ačiū.

D. SADECKAS. Iš tikrųjų jau buvau lyg ir atsakęs į klausimą dėl išlaidų, kad pagrindinė, taip, išlaidų, mažesnių išlaidų, negu planuota, priežastis buvo būtent Europos Sąjungos lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimas. Europos Sąjungos lėšų buvo nepanaudota apie 650 mln. eurų, lyginant su planu, ir dar prie to reikėtų pridėti apie kokius 20 mln. eurų bendrojo finansavimo lėšų. Tai buvo turbūt pagrindinė priežastis būtent išlaidų nepanaudojimo. Tačiau ataskaitoje yra, ne šioje, kurią pristačiau dėl Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio, bet būtent dėl valstybės konsoliduotųjų ataskaitų, kur valstybės biudžeto vykdymas yra analizuojamas, tai ten yra ir detali informacija pagal kiekvieną ministeriją, kur yra būtent tos nepanaudotos lėšos. Tai tiek dėl Europos Sąjungos paaiškintos priežastys, kodėl nepanaudota, tiek dėl biudžeto nepanaudotų lėšų. Turbūt tiek trumpai būtų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Armonaitė. Prašom, kolege.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Mano klausimas yra abiem pranešėjams dėl valstybės valdomų įmonių. Vyriausybė yra patvirtinusi nepriklausomų valdybų tvarką pagal EBPO metodiką, organizacijos, į kurią mes stojame. Klausimas tiek finansų ministerijos atstovui, tiek kontrolieriui. Kaip sekasi tiek įdiegti šią nepriklausomų valdybų sistemą, tiek, na, ar jau mes galime sakyti, kad yra kokia nors finansinė išraiška valstybės valdomų įmonių rezultatuose? Šį tą girdime, bet ar yra kokie nors skaičiai, kuriais būtų galima remtis? Dėkoju.

D. SADECKAS. Aš gal labai trumpai tik pakomentuosiu kaip dalyvis, nes dalyvauju visose atrankose į nepriklausomas valdybas. Šiuo metu tas procesas irgi vyksta. Gana daug turime atrankų, kiekvieną savaitę ir netgi rytoj dalyvausiu vienoje iš atrankų. (*Balsai salėje*) Šiuo metu mes, kaip Finansų ministerija, neturime tokios informacijos. Čia Ūkio ministerija turbūt kaip koordinatore šito proceso galėtų gal tiksliau atsakyti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Prašom.

J. LUKOŠIUS. Aš esu Valstybės kontrolės Antrojo audito departamento direktorius ir buvau tuo metu valstybės valdomų įmonių audito grupėje. Iš tikrųjų mes stebime pokyčius, kurie dabar vyksta. Iš tiesų galime tik paantrinti, kad nepriklausomos valdybos šiuo metu yra renkamos. Matome ir kitų iššūkių, kurie yra vis dar neįgyvendinti ir susiję su valstybės valdomomis įmonėmis. Taip, įmonių rodikliai gerėja, gal, sakykime, iš lėto, bet jie gerėja. Bet matome, kad jau šiuo metu reikėtų ypač didelį dėmesį skirti viešajai įstaigai Stebėsenos ir prognozių agentūrai, buvusiam Valdymo koordinavimo centrui, kad tas procesas būtų sklandus ir nepriklausomos valdybos iš tiesų būtų nepriklausomos.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, baigėsi mūsų klausimų ir atsakymų laikas. Mes išklausėme 2016 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimą... Perduodame komitetams. Suprantama, kad pagrindinis yra Biudžeto ir finansų komitetas, žiūriu į pirmininką. Gerbiamasis pirmininke, kolega Stasy! Gerbiamasis Stasy, jūsų komitetas pirmas ir pagrindinis, visi kiti komitetai taip pat svarsto. Siūloma svarstyti lapkričio 16 dieną. Visi komitetai susiplanuoja, kad būtų aptarę šitas ataskaitas.

12.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Bieliauskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-1153(2) (priėmimo tęsinys)

Kolegos, grįžtame prie mūsų slapto balsavimo. Pranešu balsų skaičiavimo rezultatus dėl Seimo nutarimo „Dėl Sigitos Bieliauskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projekto Nr. XIIIIP-1153(2).

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 102 biuleteniai, rasta – 102 biuleteniai, galiojančių – 100, negaliojančių – 2. Už – 92, prieš nėra, susilaikė 8. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Sveikiname. (*Plojimai*)

Kviečiame Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją procedūriniu klausimu.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, gerbiamoji, jau Aukščiausiojo Teismo teisėja būsite tada, kai prisieksite, tačiau šiandien mes norime pasveikinti su gerais mūsų balsavimo rezultatais. Linkėjimai jums ir didžiulės sėkmės darbuose. (*Plojimai*)

S. BIELIAUSKIENĖ. Labai ačiū už pasitikėjimą. Jums taip pat sėkmės darbuose.

12.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Danguolės Bublienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-1154(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl Seimo nutarimo „Dėl Danguolės Bublienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-1154(2).

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 102 biuleteniai, rasta – 102, galiojančių... (*Šurmulys salėje*) Kolegos, prašome dėmesio. Galiojančių – 101, negaliojančių – 1. Už – 93, prieš – 2, susilaikė 6. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Prašome, pirmininke.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Aišku, linkėjimai mūsų visų tie patys – nuoširdžiausi linkėjimai sėkmės ir atsakomybės sudėtingame darbe. Gal norite tarti žodį? Prašom. (*Plojimai*)

D. BUBLIENĖ. Labai ačiū už pasitikėjimą. Kaip sakiau, garbingai ir sąžiningai vykdysiu Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigas. Ačiū.

12.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-1155(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS. Ačiū. Linkime sėkmės. Kitas Seimo nutarimo „Dėl Gabrielės Juodkaitės-Granskienės skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja“ projektas Nr. XIIIIP-1155(2).

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 102 biuleteniai, rasta – 102, galiojančių – 101, negaliojančių – 1. Už – 90, prieš – 2, susilaikė 9. Pritarta. (*Gongas*) Nutarimas priimtas.

Prašome, pirmininke.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Kviečiame, sveikiname, linkime sėkmės. (*Plojimai*)

G. JUODKAITĖ-GRANSKIENĖ. Garbūs Seimo nariai, ačiū už pasitikėjimą, tikiuosi gero bendradarbiavimo ateityje. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname, linkime sėkmės.

12.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Prano Kuconio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-1156(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas balsų skaičiavimo protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Prano Kuconio skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-1156(2).

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 102 biuleteniai, rasta – 102, galiojančių – 102. Už – 96, prieš – 1, susilaikė 5. Nutarimui pritarta. (*Gongas, plojimai*)

Vėl kviečiu Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Šaunu matyti Aukščiausiojo Teismo teisėjų būryje jus, labai atsakingai nusiteikusį dirbti. Sveikiname.

P. KUCONIS. Labai dėkoju už pasitikėjimą, dėsiu visas pastangas, kad nenuvilčiau jūsų pasitikėjimo. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname, linkime sėkmės.

12.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Artūro Ridiko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-1157(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas balsų skaičiavimo protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Artūro Ridiko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-1157(2).

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 102 biuleteniai, rasta – 102, galiojančių – 99, negaliojančių – 3. Už – 88, prieš – 3, susilaikė 8. Nutarimas priimtas. (*Gongas, plojimai*)

Prašome, Seimo Pirmininko pavaduotoja.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Seimo narių plojimai rodo tai, kad džiaugiamės, kad jūs pasirinkote atsakingą poziciją, ir Seimas jums pasitiki. Linkime sėkmės darbuose.

A. RIDIKAS. Labai ačiū už pasitikėjimą. Taip pat tikiuosi, kad sąžiningu darbu nepavesiu parodyto pasitikėjimo. Labai jums ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Sveikiname, linkime sėkmės.

12.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Taminsko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projektas Nr. XIIIIP-1158(2) (*priėmimo tęsinys*)

Gerbiamieji kolegos, dar vienas balsų skaičiavimo protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Taminsko skyrimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju“ projekto Nr. XIIIIP-1158(2).

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota – 102 biuleteniai, rasta – 102, galiojančių – 100, negaliojančių – 2. Už – 90, prieš – 5, susilaikė 5. Pritarta. Nutarimo projektas priimtas. (*Gongas, plojimai*)

Prašome, pirmininke.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Nuoširdžiai sveikiname, linkime sėkmės, atsakomybės reikės labai daug, tikimės iš jūsų. (*Plojimai*)

A. TAMINSKAS. Dėkoju už pasitikėjimą, tikiuosi pateisinti jūsų lūkesčius. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Linkime sėkmės ir sėkmingo darbo. (*Plojimai*)

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Savo ruožtu labai nuoširdžiai džiaugiamės, kad Lietuvos Respublikos Prezidentė teikė Seimui labai atsakingą komandą žmonių, kurie sulaukė jūsų, gerbiamieji Seimo nariai, pasitikėjimo. Lauksime dar momento, tokio atsakingo, prisiekiant mūsų valstybei. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar kartą visiems sėkmės.

12.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-1173 (*pateikimas*)

Gerbiamieji kolegos, grįžtame prie darbotvarkės. 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-1173. Kviečiu visų pirma finansų viceministrą D. Sadecką į tribūną, o po to valstybės kontrolierių. Išklausysime pranešimus ir po to klausime. Prašom.

D. SADECKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, kaip ir ankstesnio rinkinio atveju, Vyriausybė spalio 4 dieną pateikė Seimui nutarimo „Dėl 2016 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą, kuriuo siūlo patvirtinti 2016 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį. (*Šurmūlys salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, prašau dėmesio!

D. SADECKAS. Jį sudaro dvi dalys, t. y. Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir Valstybės finansinių ataskaitų rinkinys. Trumpai apie kiekvieną. Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro 2016 metų pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitos. Pagrindiniai vykdymo rodikliai būtų tokie. Į valstybės biudžetą iš viso buvo surinkta beveik 6,1 mlrd. eurų pajamų, čia be Europos Sąjungos paramos, tai yra 102 mln. eurų daugiau, negu buvo planuota. Tai yra planas yra įvykdytas 101,7 %. Jeigu lygintume su 2015 metais, tai 2016 metais pajamų surinkta 5,6 % daugiau.

Kalbant apie Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos pajamas, buvo gauta 1,4 mlrd. eurų pajamų. Pajamų planas šiuo atveju yra įvykdytas 68,2 %, tačiau, lyginant su 2015 metais, 2016 metais šių pajamų buvo gauta 600 mln. eurų daugiau. Didžiausią valstybės biudžeto pajamų dalį sudarė pridėtinės vertės mokestis, tai beveik 3 mlrd. eurų, akcizai – 1,2 mlrd. eurų, pelno mokestis – 628 mln. eurų ir gyventojų pajamų mokestis – 376 mln. eurų. Primenu, kad didžiąją dalį gyventojų pajamų mokesčio gauna savivaldybės, o ne valstybės biudžetas.

Kalbant apie valstybės biudžeto išlaidas, jos sudarė 7,9 mlrd. eurų, iš jų Europos Sąjungos paramos finansuojamos išlaidos sudarė beveik 1,5 mlrd. eurų. Kalbant apie nepanaudojimą lėšų, buvo išleista iš tikrųjų 923 mln. eurų mažiau, negu planuota. Ir iš jų, kaip minėjau prieš tai, didžiausia dalis yra 650 mln. dėl nepanaudotų Europos Sąjungos lėšų. Visa detali informacija yra pridėta prie Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, t. y. pagal kiekvieną ministeriją ir įstaigą, kuri yra patvirtinta biudžete, konkrečiai priežastys, kodėl dalis lėšų nepanaudota.

Valstybės biudžeto išlaidos 2016 metais viršijo gautas pajamas 427 mln. eurų. Šiuo atveju turėjome deficitinį biudžetą, tačiau tas deficitas buvo šiek tiek mažesnis, negu buvo planuota tvirtinant biudžetą. Buvo planuota 640 mln. eurų. Valstybės kontrolė atliko 2016 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų auditą ir šiomet pateikė besąlyginę nuomonę.

Dabar trumpai dėl 2016 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio. Ataskaitų rinkinys yra parengtas konsolidavus centrinės valdžios institucijų ir jų kontroliuojamų subjektų finansines ataskaitas. Šiame rinkinyje galima rasti informaciją apie 2016 metų... 31 dienos finansinę būklę, taip pat apie veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus.

Trumpai. Visas valstybės konsoliduotas turtas, kuris yra parodytas finansinės būklės ataskaitoje, sudarė 47,1 mlrd. eurų ir buvo 8,2 % didesnis nei 2015 metais. Turime padidėjimą. Pasikeitimas daugiausia yra susijęs su biologinio turto pokyčiais – pasikeitus teisės aktams į apskaitą buvo įtrauktos valstybinių miškų vertės.

2016 metais įsipareigojimai sudarė 18 mlrd. eurų ir buvo 94 mln. eurų mažesni negu 2015 metais. Jeigu žiūrėtume į valstybės grynojo turto vertės pokytį, tai jis padidėjo 15,3 %, palyginti su 2015 metais, ir sudarė beveik 25 mlrd. eurų.

Valstybės kontrolė atliko ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą ir pateikė sąlyginę nuomonę. Jos priežastis yra iš esmės ta pati, kaip ir Nacionalinio rinkinio atveju, tai yra dėl apskaitos klaidų. Kaip ir tuo atveju, Finansų ministerija yra numaciusi planą, kaip susitvarkyti sistemą, kad ateityje tų klaidų išvengtume tiek mes, tiek viešojo sektoriaus subjektai.

Prašome po pateikimo pritarti ir priimti svarstyti 2016 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Į tribūną kviečiu valstybės kontrolierių A. Dulkę. Prašom.

A. DULKYS. Būdami nepriklausomi vertintojai, negalime apsiriboti tik išorinių trūkumų konstatavimu. Kiekvieno audito, ypač sisteminiu atveju, savo išvadomis orientuojamės į esmines rekomendacijas dėl konkretaus proceso ar srities.

Pristatydamas išvadą dėl 2016 metų valstybės ataskaitų rinkinių ir jos biudžeto vykdymo, pirmiausia kalbėsiu apie biudžeto valdysenos pertvarką, kas matyti ir iš ankstesnių čia buvusių klausimų, kad yra svarbi.

Biudžeto valdysena – tai prioritetinga mūsų institucijos darbų kryptis ir, pabrėžiu, tokia išliks tol, kol nesulauksime esminių pokyčių, kurie užtikrins, kad, pirma, strateginis planavimas šalyje būtų aiškus; antra, visuomenė ir Seimo nariai gautų vertingą informaciją apie viešojo sektoriaus veiklos rezultatus ir mokesčių mokėtojų pinigų panaudojimą; trečia, kad mažėtų administracinė našta planuojant, stebint ir atsiskaitant už veiklos rodiklius.

Biudžeto valdysenos pertvarką stebime iš labai arti. Turėjome aiškų ir tvirtą naujosios Vyriausybės ir Finansų ministerijos patikinimą, kad iš esmės bus peržiūrėta biudžeto sąranga ir bus inicijuoti pokyčiai valstybės biudžeto lėšų tvirtinimą siejant su veiklos rezultatais bei užtikrinant aiškesnes visų valstybės investicijų sąsajas ir kryptis.

Kalbėdami apie pažangą, esame labai arti to paties išeities taško kaip ir lygiai prieš metus. Tai parodė ką tik atlikto ir kartu su šiandien pristatomomis išvadomis Seimui pateikto aukščiausios audito institucijos teiktų rekomendacijų dėl biudžeto valdysenos ir Valstybės investicijų

programos įgyvendinimo eigos audito rezultatai. Nedetalizuosiu šioje tribūnoje, nes kiekvienas komitetas ir kiekvienas asmeniškai turėsite galimybę susipažinti su šio atskiro audito rezultatais. Rizika, kad Vyriausybės numatyta strateginio planavimo ir biudžeto formavimo sistemos pertvarka nebus įgyvendinta laiku, yra labai didelė. Negerbtume Vyriausybės komandos, jeigu apie tai sakytume diplomatiškiau.

Vyriausybės numatomi pertvarkos darbai, pabrėžiu, iki kurių pabaigos liko mažiau nei šeši mėnesiai, yra itin didelės apimties. Todėl Vyriausybės dėmesys organizuojant šiuos darbus turi būti dar didesnis.

Didžioji biudžeto valdysenos pokyčių stagnacijos problema yra ne sprendimų vakuumas, o susitelkimas juos įgyvendinti. Mes savo ruožtu esame pasirengę visokeriopai prisidėti prie siekiamo rezultato. Biudžeto sąrangos pokyčiai sukurtų tinkamas sąlygas struktūrinėms ar sektorinėms reformoms vykti. Iki šiol negalime atsakyti, kokių tikslų siekiame investuodami, negalime įvardinti, kaip suprantame viešąsias ir administracines paslaugas, nesame apsisprendę, kokias jų valstybė turėtų teikti pati, o kokias turėtų patikėti privačiam sektoriui ir panašiai.

Valstybinio audito ataskaitos turtingos pavyzdžių, iliustruojančių apsisprendimų, o svarbiausia – sprendimų įgyvendinimo trūkumus.

Vykdamas valstybės biudžeto sistemos pertvarką taip pat svarbu, pirma, orientuotis ne į išlaidas pagal tam tikras biudžeto eilutes, o į siekiamą rezultatą ir tam būtinus išteklius. Vyriausybė turėtų peržiūrėti viešojo sektoriaus išlaidų rūšis bei veiklos sritis ir nustatyti mechanizmą, motyvuojantį ir įpareigojantį įstaigas ne išleisti suplanuotas joms lėšas, o veiklą vykdyti efektyviai ir rezultatyviai.

Antra. Formuojant kiekvienų metų valstybės biudžetą aiškiai apsispręsti, kokie Valstybės išteklių fondo pinigai numatomi valstybės prisiimtiems įsipareigojimams dengti. Šiuo metu stebima praktika, kai valstybės prisiimti įsipareigojimai socialinės ir sveikatos priežiūros srityse dengiami tiek valstybės biudžeto, tiek ir Valstybinio socialinio draudimo ir Privalomojo sveikatos draudimo fondų pinigais. Apie tai detaliau kalbėsiu, pristatydamas išvadas dėl Privalomojo sveikatos draudimo ir Valstybinio socialinio draudimo fondų.

Toliau apie ataskaitų rinkinius. Pirmą kartą dėl Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teisingumo pareiškėme besąlyginę nuomonę. Dėl Finansinių ataskaitų rinkinio pareiškėme sąlyginę nuomonę. Rinkinyje yra reikšmingų iškraipymų, o pagrindinė klaidų priežastis, kaip minėjau pristatydamas išvadą dėl Nacionalinio rinkinio – veiksmingos vidaus kontrolės nebuvimas.

Rinkinys vis dar neparodo teisingos mūsų valstybei priklausančio turto, įsipareigojimų ir pajamų vertės. O tai reiškia – ir grynojo turto vertės. Rinkiniuose pateikiami skaičiai nėra abstraktūs. Jais privalome naudotis prasidėsiančioje diskusijoje dėl 2018 metų biudžeto projektų, priimdami valstybei svarbius sprendimus.

Kalbėdami apie ateitį, privalome žinoti apie tuo metu turimo turto, prisiimtų įsipareigojimų ir grynosios vertės pokyčius. Neturint patikimų duomenų, teisingų ir išmanių valdymo sprendimų tikėtis sunku.

Šiuo klausimu tiek.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kontrolieriaus. Jūsų ir ministerijos nori paklausti keletas kolegų. Pirmasis – K. Glaveckas. Prašom pasakyti, kieno klausiate.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas būtų toks. Po jūsų išsakytos kalbos (iš tikro ji gana turininga, prasminga ir kryptinga) peršasi tokia paprasta išvada: kad finansų ministras turėtų atsistatydinti arba bent jau būti ant slenksčio atsistatydinimo, tos rekomendacijos, kurias jūs teikėte, Valstybės kontrolė, jos paprasčiausiai nėra vykdomos. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Kai jūs teikiate rekomendacijas, iš tikro gal vertėtų pateikti dar vieną variantą, t. y. virtualų variantą, kur būtų ne tik įvardintos konsoliduotos lėšos ir efektyvumas, bet atitinkamai atsakingi asmenys arba struktūros, kurios už tą rezultatą galėtų būti atsakingi. Tada paprastai žmonės, atsidarę jūsų puslapi, galėtų iš tikro matyti ne tik problemą supaprastintai, bet ir tuos žmones, kurie už tai atsakingi. Tada jūsų veikla taptų kur kas efektyvesnė ir tada nereikėtų agituoti visų, kad jūs darykite taip, o jie nedaro. Mano supratimu, tą instrumentą jūs turėtumėte pasiimti patys, jūs turite tam visas teises ir viską, ir galėtumėte jį įgyvendinti. Taigi tokie palinkėjimai, o pasakymai, kad yra blogai ar kas, jeigu jie neįgyvendinami, jie nieko neverti būna. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Prašau. Kontrolieriau, prašom.

A. DULKYS. Labai ačiū. (Leidžia kalbėti, leidžia.) Labai geras klausimas. Aš pasakysiu, kad mes pasinaudojame, žinokite, tuo įrankiu. Gal būtų tokia bendra visuomenės apatija domėtis valstybės reikalais, tačiau praėjusių metų rudenį mūsų institucija ne tik skelbė visas ataskaitų rekomendacijas viešai mūsų tinklalapyje, tačiau mes rekomendacijų įgyvendinimo būklę su atsakingomis institucijomis ir terminais esame paskelbę ir atvirų duomenų formatu. Ir vienos dienos paklaidos, kaip sako, būdu kiekvienas Lietuvos Respublikos pilietis mūsų tinklalapio atvirų duomenų skiltyje gali rasti apie kiekvienos rekomendacijos esamą situaciją, kas ją šiuo metu vykdo ir koks buvo jos terminas. (*K. Glaveckas: „Kas yra atsakingas?“*) Yra institucijos, kurios atsakingos už tą rekomendaciją.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkui, pirmininke. Aš valstybės kontrolieriui turėčiau klausimą. Jūs kalbėjote apie biudžeto valdyseną, apie tai, kokias paslaugas gali atlikti institucijos, valstybės biudžeto įstaigos, kokias reiktų atiduoti privačiam sektoriui. Tai susiję su švietimo įstaigomis. Daugelis švietimo įstaigų centrinio šildymo paslaugas pačios sau atlieka, kadangi, statant mokyklas, dar senais laikais buvo statomos ir katilinės prie jų, ir tas išlikę iki šių dienų. Jūs visose rekomendacijose tiek Švietimo ministerijai, tiek Finansų ministerijai rašote, kad švietimo įstaigos perduotų tas funkcijas savivaldybėms ar privačiam sektoriui, kad atsikratytų tų paslaugų. Turiu konkrečius skaičius, kai pačios mokyklos šildymo sau paslaugos kaina yra pusantrą karto mažesnė negu, pavyzdžiui, to miesto šildymo paslaugas teikiančios centralizuotai kitos įstaigos, pavyzdžiui, „Litesko“, kur savivaldybės įmonei „Litesko“ išnuomojusios. Dabar kodėl taip daroma metai iš metų? Tai neracionalu, aišku, kad ta mokykla, nenoriu dabar įvardyti, per metus mokėtų keliasdešimt tūkstančių eurų brangiau, jeigu iš jos būtų paimta ta paslauga, jeigu ji negalėtų toliau teikti sau. Ji kartu atliekamą šilumą parduoda aplinkiniams namams, gyventojams, ir kitoms įstaigoms. Kodėl tada tiesiog nepaskaičiavus, akiai yra reikalavimas atsisakyti tų paslaugų, kai jos tikrai gali teikti ir teikia, turi tam sąlygas, specialistus, viską turi? Neprarastume didžiulių lėšų, jeigu paimtume visą Lietuvą. Ar tikrai logiškas yra toks reikalavimas atsisakyti tų šildymo paslaugų, pavyzdžiui, švietimo įstaigoms ir perduoti „Litesko“ ar kam? Aš suprantu, galima pasakyti, kad čia bus konkursas, viešasis pirkimas, tačiau, aišku, jeigu regione, tame mieste nėra kito teikėjo, išskyrus „Litesko“, tai niekas ir nekeis...

PIRMININKAS. Klauskite, kolega.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Norėčiau paklausti vis dėlto, ar verta taip griežtai reikalauti atsisakyti tų paslaugų, ar leisti racionaliai, sveiku protu galvojant, kur pigiau, ten tas paslaugas ir imti?

PIRMININKAS. Kolegos, primenu: klausimui – viena minutė. Prašom.

A. DULKYS. Ačiū už klausimą. Atsakymas bus trumpas. Mūsų institucija pakvietė, kad valstybė apsispręstų dėl paslaugų, kurias galėtų atlikti pati, o ką galėtų perduoti konkrečiai privačiam sektoriui. Konkrečių sektorių pati Valstybės kontrolė nenurodė ir šitie dalykai... mes nei jokių konkrečių organizacijų, nei sričių nesame nurodę ir to nesiruošiamo daryti.

PIRMININKAS. Klausia A. Armonaitė. Pašom, Aušrine.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Mano klausimas yra dviejų dalių. Valstybės kontrolė iš tikrųjų pateikė tokių esminių pastabų. Norėčiau paklausti, ar nederėtų šiame posėdyje dalyvauti ir finansų ministrui ar premjerui, ar kam nors iš Vyriausybės komandos? Dabar, atrodo, pakalbėjom, paklausėm, palinksėjom, bet kokios išvados vis dėlto bus padarytos? Tai vienas klausimas.

Antras klausimas susijęs su turiniu. Mūsų valstybės biudžetui ir apskritai viešosioms investicijoms labai didelę įtaką daro Europos Sąjungos parama, investicijos. Matyt, reikia daryti kokias nors išvadas, nes ta parama pasibaigs, mes turėsime restruktūrizuoti sandarą ir kažkaip kitaip investuoti į daugelį sričių. Ar tos išvados yra daromos ir kaip mes planuojame vis dėlto toliau judėti, kad ateityje amortizuotume Europos Sąjungos investicijų trūkumą, pabaigą?

PIRMININKAS. Prašom.

D. SADECKAS. Pabandyčiau atsakyti. Pirmiausia dėl finansų ministro dalyvavimo. Jis tikrai būtų dalyvavęs, jeigu būtų šiuo metu Lietuvoje. Jis yra išvykęs į komandiruotę, tai turbūt gana svarbi priežastis.

Dėl Europos Sąjungos lėšų. Taip, yra rengiamasi tam, nesakyčiau, kad apskritai Europos Sąjungos paramos pasibaigimui, tačiau jos mažėjimui. Yra vertinama, daromos ataskaitos apie tam tikrų sektorių priklausomybę nuo Europos Sąjungos paramos ir taip pat ieškoma, kurie sektoriai yra labiausiai priklausomi ir kaip tą priklausomybę sumažinti. Vienas iš galbūt pradėtų naudoti instrumentų yra būtent finansų inžinerija, kuri leidžia tuos pačius pinigus, investavus vieną kartą, vėl susigražinti ir investuoti į tą patį sektorių. Tai yra tam tikras priklausomybės mažinimas. Čia vienas iš būdų. Finansų ministerija šiuo metu turi parengusi tokią analizę dėl priklausomybės nuo Europos Sąjungos lėšų.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis klausia A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiamas valstybės kontrolieriaus, kolegos, iš tikrųjų mano klausimas adresuotas valstybės kontrolieriui. Jūs palietėte labai svarbią temą apie valstybės valdymo reikalus, nes valstybės valdymas yra valstybės turimų resursų, taip pat ir finansinių resursų pats efektyviausias panaudojimas. Man susidaro vaizdas, kad jūs šiandien valstybėje esate vienintelis, kuris taip kalba apie valstybės valdymo politiką, nes valstybės valdymo politika Lietuvoje yra palikta našlaičio vietoje. Mes žinome, kas atsakingas už finansų politiką, kas atsakingas už energetikos politiką, bet ar jūs galite man įvardyti, kas atsakingas už valstybės valdymo politiką, už strateginį planavimą, už visą valstybės, taip sakant, valdymo sutvarkymą Lietuvos Respublikoje? Kiek aš žinau, yra OECD rekomendacijos daugelyje valstybių šią sritį pavesti labai konkrečiai, kad būtų atsakinga Finansų ministerija. Pas mus dalis dalykų priklauso Vidaus reikalų ministerijai, dalis – Vyriausybės kanceliarijai, dalis – gal ir Finansų ministerijai, bet vieno šeimininko nėra. Todėl jūs, valstybės kontrolieriaus, liekate vienintelis, kuris kalbate realiai apie valstybės valdymo politiką. Ar jūs galite parašyti rekomendaciją Vyriausybei, kad ir už šią politiką paskirtų vieną atsakingą asmenį, būtų geriausia, jeigu tai būtų finansų ministras?

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau, gerbiamas kontrolieriaus.

A. DULKYS. Mes bendradarbiaujame su savo audito klientais, kas šioje valstybėje ir už ką atsakingas, jūs puikiai žinote. Aš tiesiog galiu su jumis pasidalinti gal pačia šviežiausia žinia, kurią turiu iš Vyriausybės, kad prieš keletą savaičių strateginio planavimo ir biudžeto formavimo sistemos pertvarka pagal mūsų ataskaitas yra priimta būtent Vyriausybės strateginių projektų portfelio komisijos, kuriai imasi vadovauti pats premjeras. (*Balsas salėje*)

PIRMININKAS. Prašom iš vietos neklausti.

A. DULKYS. Tikimės, kad postūmis bus.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, baigėsi laikas klausti. Yra siūlomas kaip pagrindinis komitetas Biudžeto ir finansų komitetas. Taip? Ir, aišku, visi kiti komitetai taip pat svarsto, bet pagrindinis yra Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 16 dieną.

13.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-1176 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 1-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-1176. Kviečiu sveikatos apsaugos ministrą poną A. Verygą į tribūną ir po to kontrolierius. A. Veryga. Prašau.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, leiskite pristatyti 2016 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio projektą. Praėjusiais metais iš viso buvo surinkta 1,48 mlrd. eurų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto pajamų ir pajamų planas buvo įvykdytas 103 %. Buvo gauta 46,4 mln. eurų daugiau, nei buvo planuota. Praėjusių metų šio biudžeto išlaidos sudarė 1,47 mlrd. eurų, išlaidų planas yra įvykdytas 100 %. Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto išlaidų struktūra 2016 metais iš esmės išliko tokia pati kaip ir ankstesniais metais. Daugiausia lėšų teko asmens sveikatos priežiūros paslaugų išlaidoms apmokėti, vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms kompensuoti bei

sveikatos programoms plėtoti. Paminėta, kad praėjusiais metais buvo susidariusi 6,6 mln. eurų kasinių išlaidų ekonomija.

Taip pat 2016 metų pradžioje Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervą sudarė 65,6 mln. eurų ir per metus buvo paskirta ir panaudota 43 mln. eurų rezervo lėšų. Kaip jūs turbūt dauguma ir žinote, daugiausia šių lėšų – tai yra 30 mln. eurų buvo skirta nuo 2016 m. liepos 1 d. asmens sveikatos priežiūros paslaugų bazinėms kainoms indeksuoti – 4,1 %. Šias lėšas įstai-goms buvo rekomenduota naudoti darbuotojų darbo užmokesčiui didinti. 13 mln. eurų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervo buvo skirta kreditiniam įsiskolinimui už išduotus kompensuojamuosius vaistus ir medicinos pagalbos priemones iš dalies padengti.

Apibendrinant reikėtų pasakyti, kad 2016 metų pabaigoje biudžeto rezervo lėšų likutis sudarė 22,6 mln. eurų. Minėtos viršijančios 2016 metų planą pajamos – 46,4 mln. eurų bei kasinių išlaidų ekonomija – 6,6 mln. eurų ir rezervo lėšų likutis – 22,6 mln. eurų tapo 2017 metų rezervu. Iš viso šių metų pradžioje rezervas sudarė 75,6 mln. eurų. Dėkoju jums už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū. Vėl kviečiu į tribūną valstybės kontrolierių. Po to atsakymai į klausimus. Prašom. Ačiū, ministre.

A. DULKYS. Prieš pristatydami išvadas dėl Privalomojo sveikatos draudimo ir Valstybinio socialinio draudimo fondų norėtume atkreipti jūsų dėmesį į bendras šių fondų kartu ir valstybės biudžeto būdingas problemas. Valstybė, nutarusi turėti keletą atskirų pajamų ir išlaidų fondų – Valstybinio socialinio draudimo, Privalomojo sveikatos draudimo bei valstybės biudžetą, galutinai neapsisprendžia, kuris šaltinis kuriems visuomenės poreikiams tenkinti turi būti naudojamas. Nesuvaldome situacijos ir kuriame praktiką, kai vienu metu valstybės prisiimti įsipareigojimai dengiami tiek iš valstybės biudžeto, tiek iš „Sodros“ ar Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų. Valstybė, apsisprendusi turėti atskiras kišenes, įtvirtino tik jų dizainą, tačiau pats turinys kišenei lieka susipynęs, sukeltantis daug neaiškumo, verčiantis abejoti priimamais finansiniais sprendimais. Tam, kad aiškiai žinotume, kokias išmokas galime gauti už sumokėtas įmokas, būtina išgryninti fondų paskirtį bei tikslus ir subalansuoti įmokų ir išmokų srautus. Aiškumas valstybėje paskatintų asmenų pasitikėjimą ir suinteresuotumą mokėti įmokas, apie tai detaliau teikiant kiekvieną išvadą atskirai.

Atlikę Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2016 metų ataskaitų rinkinių auditą, teikiame besąlygines nuomones. Rinkiniai visais reikšmingais atžvilgiais parengti ir pateikti pagal jiems keliamus reikalavimus. Tai vienas iš pozityvių šiandienos signalų. Tačiau atkreipiame dėmesį, jog privalome išgryninti sveikatos draudimo įmokų paskirtį ir aiškiai nustatyti privalomojo sveikatos draudimo garantuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų apimtį, nes šiuo metu sveikatos draudimo lėšomis yra vykdomi ir valstybės prisiimti įsipareigojimai, kurie savo esme artimi nedraudiminiams ar net turi socialinės paramos požymių. Šiuo klausimu tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmasis – K. Glaveckas. Prašau, kolega.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas būtų sveikatos ministrui. Gerbiamas ministre, iš tikro praeitais metais jūs ministru buvote ne taip ilgai ir nelabai...

PIRMININKAS. Atsiprašome. Tuoj.

K. GLAVECKAS (LSF). Aš iš naujo. Gerbiamas ministre, praeitais metais jūs buvote gana neilgai ministru, ta prasme, kad įžengėte su visa Vyriausybe, todėl gal ne visos problemos, dauguma jų nesusijusios su jumis. Bet jums toks mano klausimas. Sakykite, ar Privalomojo sveikatos draudimo fondas šiais metais bus deficitinis ar proficitinis? Tai vienas dalykas.

Ką jūs manote apie tai, kad dalis Privalomojo sveikatos draudimo fondo netiesiogiai yra eksportuojama į užsienį? Kitaip tariant, pasinaudojama to fondo lėšomis čia ligoninėse ir tuo padarome, tam tikra prasme padengiame mes išlaidas tų ligonių, kurie šiuo metu nėra Lietuvoje arba negyvena Lietuvoje, arba tik kartais atvyksta. Čia toks gana jautrus klausimas visoms pusėms yra, bet, mano supratimu, jis šiais metais jau pasidarė aktualus. Toks klausimas.

PIRMININKAS. Prašom, ministre. Tuoj įjungsiu, ministre. Labai atsiprašome. Kažkaip nesėja paskui mūsų greitį šiandien technika. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų į pirmąją dalį nesudėtinga atsakyti. Kitų metų biudžetas yra didesnis ir pagal fiskalinę drausmę jis bus perteklinis. Vadinasi, bus formuo-

jamas didesnis rezervas. Aišku, dalį to rezervo mes planuojame naudoti taip, kaip ir šiemet naudojome, bet pasirengti tiesiog susidėliojant prioritetus, kam šitas lėšas skirti.

Dabar dėl klausimo, jeigu teisingai supratau, kad dalis tų lėšų iškeliuoja į kitas šalis. Vėlgi ne visais atvejais, matyt, reikėtų tai laikyti bloga praktika, nes yra situacijų, kada mes Lietuvoje tam tikrų paslaugų ir ypač retų ligų atvejais negalime suteikti čia, vietoje. Neretai kalbame ir apie vaikus, kurie serga tam tikromis retomis ligomis. Tokiu atveju pagal galiojančią tvarką tie pacientai yra siunčiami į kitas šalis tam, kad gautų gydymo paslaugas ten. Aš manau, kad tai yra neišvengiamas dalykas, nes visada, matyt, reikėtų pasverti, ar mums tikrai būtų racionalu absoliučiai visas gydymo paslaugas turėti čia, savo valstybėje. Matyt, kad tą būtų sudėtinga įgyvendinti jau net ir dėl specialistų, bet į tam tikras sritis, kur pacientų atsiranda daugiau, yra investuojama tam, kad pacientai nebeišvažiuotų. Ten, kur atsiranda kompetencija ir kvalifikacija, mes anksčiau ar vėliau tuos pacientus galėsime gydyti Lietuvoje. Nežinau, ar atsakiau į klausimą, jeigu teisingai supratau.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamasis ministre, dėl visokių techninių kliūčių jus perjungti... ar jūs negalėtumėte pabūti tribūnoje, liko tik keletas klausimų? E. Pupinis. Prašau. Ačiū, ministre.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamojo ministro norėčiau paklausti dėl prioritetų, kaip jie dėliojami? Žiūrint į ataskaitas, pinigų trūksta visur, gana įvairios sritys, bet jos irgi gana svarbios. Tai norėčiau sužinoti dėl prioritetų, nes, pavyzdžiui, kalbant apie eiles, su kuo teko susidurti savivaldybėse, tai yra dantų protezavimas, ar ne? Iš tikrųjų 8 tūkst. žmonių per metus gauna, eilė – 190 tūkst. Ką galime kalbėti apie sveikatą, jeigu tos problemos mes kažkaip nesprendžiame, ją atidedame, ir nuo to prasideda visos problemos. Kaip jūs tuos prioritetus dėliojate? Ar tai lobistai jums pataria, ar iš tikrųjų yra kokia nors sistema, ar turėsite sukurti sistemą?

PIRMININKAS. Prašau, ministre.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Tikrai bent dabartinėje ministerijoje lobistai nieko jau nedėlioja, nežinau, kaip ten anksčiau būdavo, kas kaip sprendavo. Bet iš tikrųjų jūs labai teisingai esate sakydamas, kad norų ir poreikių yra labai daug. Paslaugų, kurių įtraukimo į kompensavimą, į galėjimą gydyti laukiama, yra tikrai tikrai labai daug. Ir vėlgi sprendžiama kiekvienu konkrečiu atveju atskirai, yra pasitelkiami ekspertai ir tie, kurie išmano, ar ta paslauga yra reikalinga, tinkama, gali būti prioretizuota, t. y. pirmiausia tie specialistai, kurie užsiima ligų gydymu. Bet aš kaip pavyzdžius galiu įvardinti tokius dalykus, pavyzdžiui, vaikų meningokokinę vakciną arba pirminės sveikatos priežiūros tam tikras paslaugas, arba klasterines paslaugas, kuriomis gelbėjamos žmonių gyvybės. Ten, kur yra pirmiausia gyvybės gelbėjimas ir atsiranda technologijos, kurios leidžia dabar realiai išgelbėti žmogui gyvybę, jos ir tampa prioritetu.

Jūs kalbate apie, sakykim, dantų protezavimą, t. y. labai skaudi socialinė problema senjorams, kurie negali, neturi tiesiog tokių lėšų, pinigų, kad jie galėtų protezuoti dantis patys. Bet tai nėra, sutikite, gyvybės gelbėjimo paslauga. Jinai ilguoju periodu, taip, yra susijusi su įvairiomis problemomis, ir sveikatos, bet pirmiausia yra kreipiamas dėmesys į tas paslaugas ir į tas technologijas, į jų traukimą, kurios realiai šiuo metu gali išgelbėti gyvybes. Jeigu atsakiau, iš esmės pagrindinis principas yra toks.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia kolega A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LSDPF). Gerbiamasis ministre, aš atsimenu, kada pirmą kartą jūs čia prisistatėte ir buvo pirma Vyriausybės valanda, aš drįsau jūsų paklausti dėl Retų susirgimų komisijos. Kiaušidžių vėžys, gimtos kaklelio vėžys, plaučių ir kiti, ir t. t. – tų susirgimų nemažėja. Kada nusiunčia į Retų susirgimų komisiją, kartais ji būna negailestinga ir žmonės sutrinka. Bando, taip sakant, net namus parduoti, mašinas, jeigu turi kas, ir t. t., negavę yra apimti nevilties. Kaip jums atrodo, ar ta komisija sustiprino darbą, ar tik grynai dėl lėšų trūkumo būna tokie be skausmo žiūrintys į kito skausmą?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju jums už klausimą. Iš tikrųjų lėšos nėra pagrindinis kriterijus, pagal kurį Retų ligų komisija sprendžia, skirti ar neskirti vienam ar kitam pacientui gydymą. Aš noriu pasidžiaugti, kad tokia komisija atsirado, nes anksčiau ir tokios sistemos nebuvo, tai buvo labiau gal pavienių žmonių pavienės pastangos desperatiškai ieškoti būdų, kaip gauti kompensaciją arba gydymą vaistais, kurie čia dar arba nėra įtraukti, arba nėra prieinami. Tai dabar mes tą

sistemą turime. Kiek mes sugebame per tą sistemą patenkinti visus poreikius, na, gal yra atskiras klausimas, bet jinaį gana, manau, neblogai funkcionuoja.

Vëlgi aš negaliu spręsti apie kiekvieną atvejį atskirai. Manau, kad ekspertai vertina ir gydytojai vertina, ar koks nors konkretus gydymo metodas ar vaistas žmogui gali padėti. Turbūt su tinku, kad emociškai tas gali nuskambėti kartais tikrai labai tragiškai, jeigu medikai pasako, kad šitam žmogui tas gydymas greičiausiai nepadės, ir, aišku, kad žmogui tą priimti yra labai, matyt, skaudu, ir tai turbūt nėra komisijos problema ar klausimas. Aš manau, kad komisija gal galėtų bendravimą koku nors būdu bandyti pagerinti, kad žmogui išaiškintų, kokią nors kitokią pagalbą suteiktų, kad žmogus neprarastų vilties, bet manau, kad absoliučia dauguma atvejų vis dėlto tas klausimas yra išsprendžiamas paciento naudai.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų klausia A. Matulas. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Drauge A. Veryga, noriu paklausti, čia gal ne visai tiesiogiai susiję su 2016 metų ataskaita, bet su efektyviu Privalomojo sveikatos draudimo fondo valdymu. Yra duomenų, įrodymų, kad prieš vykstant Valstybinių ligonių kasų konkursui iš vakaro jūsų patarėjas D. Bakša galimai vertė komisijos pirmininkę sudiktuoti klausimų atsakymus, kad konkursą laimėtų I. Baikovskis. Panašiai, atrodo, konkursai vyko ir Palangos reabilitacijos ligoninėje ir kai kurie kiti konkursai. Ar tai galimai vyksta su jūsų žinia, ar čia tikrai patarėjas Danas vienas taip savivaliauja?

PIRMININKAS. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų, kaip jūs ir sakote, deja, bet nėra susijęs su Privalomojo sveikatos draudimo fondo ataskaita, ir aš tokių atvejų nežinau. Jeigu jūs turite tokių duomenų, jūs turėtumėte, matyt, juos pateikti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Olekas. Gerbiamasis Juozai? Klausia J. Olekas. Prašau.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis ministre, čia jau pradėjome klausiti plačiau, aš norėčiau paklausti jau apie šių metų... Ar tie sprendimai, kuriuos jūs paskelbėte dėl naujų vaistų kompensavimo jau įsigaliojo, jūs esate pasirašęs ir dabar jau duoda tam tikrą vaisių, ar dar reikia laukti kažko? Jūs sakėte apie naują kainyną, naujus vaistų įtraukimus, čia jūs Vyriausybės valandos metu pranešėte apie tai. Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Kiek žinau, Privalomojo sveikatos draudimo fondo taryba, rodos, jau yra priėmusi sprendimą dėl vaistų dėl krešėjimo. Apie šituos kalbam turbūt. (*Balsai salėje*) Taip, bet neatsimenu, turėsiu pasitikslinti. Kiek žinau, PSDF taryba yra priėmusi tą sprendimą.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia J. Liesys.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Aš klausimą noriu dedikuoti gerbiamajam ministrui ir jis turėtų būti iš dviejų tokių kryptių. Visų pirma, kadangi mes svarstome Sveikatos draudimo fondą, atsakykite, kaip situacija su užsieniečiais, kurie draudžia savo sveikatą ir moka mokesčius kitose valstybėse, Lietuvoje jau aprimo aistros, kas susiję su pinigų rinkimu ir PSDF mokesčiu? Antras dalykas, ką numatote 2018 metų biudžete, na, sakykime, naujų ligoninių statyba, gimdymo namų ar kitų stambių sveikatos objektų, kuriais tikrai valstybė ir ministerija turėtų rūpintis 2018–2019, galbūt ir 2020 metais? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Dėl užsieniečių, kiek žinau, šitos aistros tikrai yra aprimusios ir tikrai tų aiškumų, tiksliau, kokių nors neaiškumų ir aistrų, bent jau aš dabar negirdžiu ir nežinau, kad būtų kokių nors problemų dėl apsidraudusių žmonių.

Dėl investicijų. Vëlgi čia yra ne tik Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto klausimas, bet ir Valstybės investicijų programos, Europos Sąjungos fondų klausimas. Jie yra planuojami, dėliojami, kai kurie jau yra suplanuoti, Valstybės investicijų programos lėšos yra peržiūrėtos, yra labai daug projektų šiemet jau užbaigta, tos lėšos buvo sukoncentruotos tam tikriems projektams pabaigti, nes jie daugybę metų buvo nebaigti. Ateityje yra galvojama peržiūrėti apskritai Privalomojo sveikatos draudimo fondo planavimą ir įkainių skaičiavimą taip, kad ateityje, na, gal labai optimistiškai galvojant, iš viso būtų galima atsisakyti Valstybės investicijų programos bent jau daugumai įstaigų, kad investicija į infrastruktūrą būtų savotiškai įskaičiuota į paslaugos kainą, ir įstaigos galėtų iš tos paslaugos kainos ir infrastruktūrą susitvarkyti, ir įrangą atsinaujinti.

Bet tai tikrai nebus dar kitais metais. Kol kas mes vis dar planuojame ir Valstybės investicijų programą, ir Europos Sąjungos lėšas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Mes siūlysimė visas konsoliduotas ataskaitas, visą rinkinį svarstyti pirmiausia turbūt Sveikatos reikalų komitetui, žiūriu į A. Širinskienę. Taip? Jūsų komitetas – pagrindinis. Audito komitetas – papildomas. Tinka toks sprendimas? Ačiū. Siūloma svarstyti taip pat lapkričio 16 dieną.

13.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-1178 (pateikimas)

Kolegos, kitas darbotvarkės klausimas yra 1-11 – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-1178. Kviečiu socialinės apsaugos ir darbo ministrą poną L. Kukuraitį į tribūną. Prašom.

L. KUKURAITIS. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, teikiamas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2016 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas. Nutarimo projektu, kuriam šių metų spalio 4 dieną pritarė Vyriausybė, siūloma patvirtinti Lietuvos Respublikos 2016 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį.

Šį rinkinį sudaro Valstybinio socialinio draudimo fondo 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir Valstybinio socialinio draudimo fondo 2016 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys. Aktualiausi 2016 metų „Sodros“ biudžeto vykdymo aspektai būtų šie.

Per tuos metus priskaičiuotos „Sodros“ biudžeto pajamos sudarė 3 mlrd. 438,8 mln. eurų ir buvo 95,7 mln. eurų, arba 2,9 % didesnės pajamos, negu planuota. Didžiausią pajamų dalį, t. y. apie 97 %, arba 3 mlrd. 342 mln. eurų, sudarė draudėjų ir apdraustųjų įmokos, kurios, palyginti su 2015 metais, padidėjo 8,7 %. Pajamų didėjimą pirmiausia lėmė apdraustųjų skaičiaus didėjimas ir išaugusios pajamos, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos.

2016 metais priskaičiuotos išlaidos sudarė 3 mlrd. 436,8 mln. eurų ir buvo 2,2 mln. eurų, arba 0,1 % mažesnės, nei planuota. Išlaidos pagal draudimo rūšis pasiskirstė taip.

Pensijų draudimui priskaičiuotos išlaidos sudarė 2 mlrd. 448 mln. eurų, t. y. buvo 3,3 mln. eurų, arba 1/10 % mažesnės, nei planuota. Pensijų išlaidos sudarė didžiausią fondo biudžeto išlaidų dalį, t. y. 71,2 % nuo visų fondų išlaidų. Kas mėnesį vidutiniškai pensijas gavo per 1 mln. asmenų: 592,8 tūkst. senatvės pensijų gavėjų, 204,2 tūkst. netekto darbingumo pensijų gavėjų ir 255 tūkst. našlių ir našlaičių pensijų gavėjų. Vidutinė senatvės pensija, turint būtinaį stažą, 2016 metų gruodžio mėnesį buvo 267 eurai ir, palyginti su 2015 metais, padidėjo 3,7 %.

Ligos ir motinystės priskaičiuotos išlaidos siekė beveik 491 mln. eurų, tai sudaro apie 14,3 % visų fondo išlaidų. Ligos ir motinystės išmokų buvo išmokėta 5,4 %, arba 25,1 mln. eurų daugiau, nei planuota. Įmokos tarifas 3,4 % nepadengė šioms išmokoms reikiamos sumos ir 2016 metais buvo išleista 121 mln. eurų daugiau, nei surinkta įmokų. Išmokų suma didėjo dėl išaugusio gavėjų skaičiaus ir išaugusio ligos dienų skaičiaus.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų draudimui priskaičiuota 17,7 mln. eurų, arba 0,5 % visų fondo išlaidų. Nedarbo draudimui priskaičiuota 106,2 mln. eurų, arba 3,1 % fondo išlaidų, nedarbo draudimo išmokų priskaičiuota 77,5 mln. eurų daugiau, negu planuota, nes 2,9 % išaugo nedarbo išmokų gavėjų skaičius.

Į pensijų fondus pervesta 156,4 mln. eurų, tai yra 2,6 mln. eurų daugiau, nei planuota. Pervedamų lėšų suma didėjo, nes didėjo ir dalyvių skaičius, ir jų vidutinės mėnesio pajamos. Kaupiamųjų pensijų įmokos buvo pervestos už 1 mln. 229 tūkst. asmenų, arba 93,3 % visų apdraustųjų.

Fondo veiklos sąnaudos sudarė 202,8 mln. eurų, arba 5,9 % visų fondo išlaidų. 2016 metais veiklos sąnaudos buvo 24,9 mln. eurų, arba 10,9 % mažesnės, nei planuota. Veiklos sąnaudos pasiskirstė taip: palūkanų ir paskolų administravimo mokesčiai – 133 mln. eurų, administravimo įstaigos sąnaudos – 65,6 mln. eurų, tai yra 0,6 % mažiau negu 2015 metais (iš jų 45 mln. eurų su-

darbo darbo užmokestis su socialinio draudimo įmokomis), ir ilgalaikio turto nusidėvėjimas ir amortizacija – 3,5 mln. eurų.

Per 2016 metus paimta 728,8 mln. eurų ilgalaikių paskolų. „Sodros“ skola 2016 metų pabaigoje sudarė 3 mlrd. 894,1 mln. eurų. Einamųjų metų rezultatas: pajamos viršijo išlaidas 2,1 mln. eurų. Ir pats rezultatas 98 mln. eurų geresnis, negu buvo planuota.

„Sodros“ ataskaitų rinkinių auditą atliko Valstybės kontrolė. Valstybės kontrolė pareiškė sąlyginę nuomonę dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto vykdymo ataskaitos ir sąlyginę nuomonę dėl Valstybės socialinio draudimo fondo finansinių ataskaitų rinkinio. Kontrolės numatytos priemonės audito metu nustatytiems pažeidimams šalinti šiuo metu yra vykdomos. „Sodros“ taryba yra pritarusi teikiamiems „Sodros“ konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniams.

Prašome pritariti Seimo nutarimo projektui ir patvirtinti „Sodros“ 2016 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinius. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmasis – K. Glaveckas. Prašom. Nematau. Atsiprašau, dar kontrolierių noriu pakviesti. Atsiprašau, ministre. Prašom, jūs galite į savo vietą, jūs ten galėsite, iš ministro A. Verygos vietos negalėjome greičiau padaryti. Prašom, gerbiamasis kontrolieriaus.

A. DULKYS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Atlikę 2016 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo ataskaitų rinkinių teisingumo vertinimą, reiškiamo sąlygines nuomones. Tai lėmė nenuoseklus kaupimo principo taikymas fondo pajamų ir sąnaudų apskaitai. Vienas iš svarbiausių signalų – rodomas teigiamas 2,1 mln. eurų 2016 metų fondo biudžeto rezultatas – kelia abejonių, nes ne visos sąnaudos užregistruotos apskaitoje. Vien pagal Konstitucinio Teismo sprendimą 2016 metais neužregistruota 1,7 mln. eurų motinystės išmokų. Be to, yra ir kitų neužregistruotų socialinio draudimo išmokų.

Noriu atkreipti jūsų dėmesį ir į šio fondo subalansavimo problematiką. 2016 metais fondo apmokėtos socialinio draudimo išlaidos beveik 4 mln. eurų viršijo įplaukas, todėl fondas pinigų srautams subalansuoti ir sukauptai skolai gražinti skolinosi. Fondo skola 2016 metų pabaigoje priartėjo prie 4 mlrd. eurų ribos, o tai beveik 0,5 mlrd. eurų daugiau nei metinis fondo biudžetas. Manome, kad tai rimti signalai, į kuriuos būtina atsižvelgti, tvirtinant 2018 metų biudžetus.

Kaip jau minėjome pristatydami ankstesnes išvadas, ir šiuo metu privalome rasti aiškią takoskyrą tarp socialinio draudimo ir valstybės paramos, tarp atskirų socialinio draudimo įmokų ir išmokų rūšių. Tikime, kad, išgryninus valstybinio socialinio draudimo tikslus, subalansavus visų socialinio draudimo rūšių įmokas ir išmokas, turėtume aiškų supratimą, koku tikslu mokamos draudimo įmokos ir kokias išmokas galima gauti, priklausomai nuo sumokėtų įmokų. Tai leistų didinti asmenų pasitikėjimą sistema ir suinteresuotumą mokėti draudimo įmokas. Tiek apie Valstybinio socialinio draudimo fondą.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir ministro, ir kontrolieriaus gali klausti ir nori klausti keletas kolegų. Pirmasis – K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas būtų socialinių reikalų ministrui. Sakykite, gerbiamas ministre, mes visi žinome apie „Sodros“ situaciją, kad šiais metais ji yra perteklinė, gaila, kad ne visi pinigai patenka į žmonių, kuriems reikia, pensininkų ir senjorų, kišenes. Klausimas yra toks. Sakykite, kiek antrosios pakopos fonduose yra pinigų ir koks jų yra likimas? Tas žmones labai smarkiai jaudina. Kokia yra dabartiniu metu pozicija dėl šių metų Vyriausybės ir jūsų konkrečiai? Kalbama apie dideles pinigų sumas, kurios ar bus gražinamos atgal į „Sodrą“, ar bus paliekamos toliau kaupti. O žinant, kad investicijos dabar yra itin mažai pelningos ir gana rizikingos, plius administravimas jų gana brangus, tai labai didelė pagunda atsiranda, kad tuos fondus lyg ir reikėtų uždaryti, kaip padarė lenkai ar vengrai, ir pervesti pinigus į „Sodrą“. Čia reikalingas ir politinis pasirinkimas, o jūs, kaip Vyriausybės socialinių klausimų atstovas, turėtumėte bandyti jį suformuluoti. Ačiū.

L. KUKURAITIS. Labai dėkui už klausimą. Iš tiesų tas pasiūlymas, dėl kurio jūs klausėte, yra formuluojamas. Artimiausiu metu, tikiuosi, lapkričio mėnesio pirmoje pusėje, turėsime viešą siūlymą, kaip kad buvo dėl mokestinės pertvarkos siūlymas viešai diskutuoti, tada priimsime sprendimus, kuriuos pateiksime pavasario sesijai. Dėl tų lėšų, kurios yra kaupiamuosiuose fonduose,

tikrai nebus tokio privatizavimo veiksmo, t. y. nacionalizavimo veiksmo, kad valstybė paimtų tas lėšas, tikrai taip nebus. Jeigu ir bus galimybė, atvertas langas, tai tik dėl savanoriško ir laisvo dalyvių pasirinkimo dalyvauti ar „Sodros“ sistemoje, sugrįžti į „Sodros“ sistemą, ar dalyvauti aktyvesnėse priemonėse tam, kad sukauptų pakankamas sumas, kaip ir jūs minėjote, nes administravimas kainuoja. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegė G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Laba diena. Turiu klausimą ministrui. Išties didžioji dalis Valstybės kontrolės rekomendacijų yra susijusios su tuo, kad painiojamas principas socialinio draudimo išlaidoms ir valstybės tam tikroms politikoms įgyvendinti, kad jos taip pat yra finansuojamos iš „Sodros“ biudžeto, tai yra užimtumo politikai, demografinėi politikai, socialinės paramos politikai. Ar neplanuojate iš tikrųjų įgyvendinti tų rekomendacijų ir atskirti tų išlaidų, kurios yra socialinės paramos ar užimtumo politikai įgyvendinti, ir socialinio draudimo išlaidoms, nes tokiu būdu, jeigu anos lėšos būtų finansuojamos iš valstybės biudžeto, natūralu, kad liktų daugiau lėšų „Sodros“ biudžete finansuoti pensijoms ir kitoms panašioms išlaidoms?

Ir kitas trumpas klausimas dėl „Sodros“ skolos. Vyriausybės programos įgyvendinimo plane numatyta iškelti... perrašyti šią skolą valstybei. Kas planuojama daryti? Taip pat dėl mokamų palūkanų, ar planuojama ką nors daryti, kad tos sumokamos palūkanos būtų šiek tiek mažesnės?

PIRMININKAS. Prašom, ministre.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Dėl socialinio draudimo ir socialinės paramos principų supainiojimo. Iš tiesų mes atpažįstame, kad „Sodros“ sistemoje egzistuoja tokie dariniai kaip užimtumo fondas ir kitos priemonės. Dėl kiekvieno iš jų diskutuojame ir ieškome būdų, kaip padaryti, kad užimtumo fondo lėšos nebūtų dubliuojamos iš valstybės biudžeto, iš socialinio draudimo biudžeto, tai turėtų būti iš valstybės biudžeto. Tačiau kadangi jau šiemet 2018 metams yra pateiktos gana didelės išlaidos socialinei sričiai iš valstybės biudžeto, todėl mes tuos sprendimus nukeliame į 2019 metus, kad galėtume subalansuoti tiek motinystės ir ligos išmokas, kur yra trūkuminis biudžetas, darome pastangas didindami procentą, kad labiau tą balansą subalansuotume, taip pat dėl trūkstamų lėšų diskutuotume su Finansų ministerija, kad galėtų kompensuoti ir tokiu būdu užtikrinti ne iš senatvės pensininkų, bet iš valstybės biudžeto pagalbą užtikrinti dėl tų įsipareigojimų, dėl ko mes esame įsipareigoję šeimoms. Ačiū jums.

Dar buvo klausimas apie skolą. Taip, yra numatyta ir daromi visi darbai, kad skola būtų perduota valstybės biudžetui ir nebūtų jokių palūkanų, t. y. mokėjimų ir įsiskolinimų. Tokiu būdu „Sodra“ egzistuos kaip savarankiška ir tas rezervas, kuris yra kaupiamas ir dėl kurio gerbiamas K. Glaveckas paabejojo, ar nevertėjo išdalinti senatvės pensininkams, tai ne, nes yra sutarimas, jei mes skolą perduodame, tada „Sodra“ turi užtikrinti rezervą, kad kriziniu ar kitu laikotarpiu galėtų užtikrinti tuos įsipareigojimus.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų klausia kolega S. Jakeliūnas. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas taip pat „Sodros“ skolos tema, bet šį kartą valstybės kontrolieriui. Ataskaita yra...

PIRMININKAS. Taip, jūs turite teisę ir valstybės kontrolieriui. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). ...2016 metų, o ministras dirba tik nuo 2016 metų pabaigos ir nėra atsakingas už tai, kas buvo kaupiama iki 2016 metų.

Gerbiamas kontrolieriaus, ar jūs savo ataskaitoje, kiek matau, nevertinote, bet ar ketinate vertinti „Sodros“ skolos susidarymo teisinės ir finansinės prielaidas ir pagrįstumą, nes Biudžeto ir finansų komitetas kreipėsi šiemet į Audito komitetą, kad būtų įvertinti šie aspektai, ar pagrįstai apskritai „Sodrai“ buvo iš valstybės biudžeto skolinti 3,4 mlrd. ir ar pagrįsta buvo iš „Sodros“ mokėti palūkanas, kurios ir šiais metais siekia 8 % už tam tikras paskolas? Ar yra teisiškai ir finansiškai pagrįsta apskritai tokią „Sodros“ skolą turėti ir finansuoti valstybės biudžetą iš jos?

PIRMININKAS. Prašom. Tuoj įjungsiu. Prašom.

A. DULKYS. Ačiū. (Įjungta.) Ne, dėl šių išvadų mes nenagrinėjame šitų klausimų. Taip, jūsų prašymą turime gavę, dar jį nagrinėsime. Savo veiklos kitų metų plano dar nesame sudarę, bet tam tikrais aspektais, žiūrint retrospektyviai, istoriškai, mūsų tam tikrose valstybinio audito ataskaitose yra buvę paliestų niuansų apie tai, ką jūs čia klausiate, bet juos reikėtų patikslinti. Tą problematiką mūsų institucija yra kėlus.

PIRMININKAS. Kolegė M. Navickienė. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Pone ministre, klausimas būtų jums ir valstybės kontrolės atstovui dėl tos pačios motinystės ir Socialinio draudimo įstatymo nuostatos prieštaravimo draudimo principui, prarastų pajamų kompensavimo principui. Mes tikrai dabar matome praktikoje, kad antraisiais metais mes, tarkime, galiojant tam pačiam įstatymo principui, leidžiame papildomai užsidirbti mamoms ir tėčiams, o pirmais metais mes to neleidžiame. Ir vis atsiranda iniciatyvų tiek pačių dirbančių tėvų, tiek kolegų Seimo narių, kad ta situacija turėtų keistis. Gerbiamas ministre, ar jūs pats ketinate inicijuoti sisteminius sprendimus, kad principai būtų suvienodinti ir kaip jie galėtų būti suvienodinti?

Mano klausimas būtų, kad galbūt motinystės išmokų dalis galėtų tiesiog būti perkelta į biudžetą ir perskirstoma per kitus mokesčius. Čia klausimas taip pat ir Valstybės kontrolei apie tokią galimybę.

PIRMININKAS. Prašom, ministre, po to – kontrolierius. Tuoj įjungsimė. Prašom.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Tikrai taip, kaip dabar sudėliota motinystės ir vaiko priežiūros sistema, kaip ir sakėte, neatitinka to principo, kad yra kompensuojamos išlaidos, prarastos nedarbo metu. Tai turėtų būti koreguojama. Tai, kad tas biudžetas, tiek ligos ir motinystės biudžetas iš tiesų yra nuolat minusinis, mes turime ieškoti sprendimų, o tie sprendimai, kiek galima, labiau turi atitikti tą paramos formą, kuri ir paskirta. Kad pirmieji mėnesiai, o gal ir pirmieji metai tikrai turėtų būti kompensuojami kaip darbo užmokesčio praradimo, o toliau jau reikėtų svarstyti politiniu lygiu, kaip spręsti dėl paramos šeimoms, pagalbos šeimoms, kurios augina vaikus. Tai taip, mes inicijuosime, o kartu ir stebėsime visus teisės aktus, kurie atsiranda Seime, ir kartu derinsime iniciatyvas. Tuo labiau kad žinome, kad ateina Europos reglamentas kaip siūlymas ir direktyva, kaip spręsti šiuos klausimus visame Europos Sąjungos kontekste. Mes tikrai turėsime ieškoti sprendimų.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Gerbiamas kontrolierius. Prašom prisistatyti.

L. ČIAKAS. (Laimonas Čiakas, Pirmojo audito departamento direktorius, Valstybės kontrolė.) Mes savo audito ataskaitoje iš principo sistemiškai žiūrėjome į tą klausimą, ką ir minėjo ministras. Koks yra socialinio draudimo tikslas? Tai yra prarastų pajamų kompensavimas. Mes iš principo kėlėme klausimą ir gryninome tą sistemą, t. y. ar socialinis draudimas veikia taip, kad iš tikrųjų kompensuoja pajamas, kai jos yra prarandamos. Jeigu, pavyzdžiui, antraisiais vaiko priežiūros metais yra dirbama, pajamos yra neprarandamos, mes ir kėlėme klausimą, ar iš tikrųjų tai yra pagrįstai. Valstybė, be abejo, gali remti įvairiausių socialinius ir demografinius reiškinius turėdama tam tikrų tikslų, tačiau turi būti aiškiai numatyta, kas turi būti remiama iš Socialinio draudimo fondo, kas turi būti tiksliai remiama siekiant demografinės padėties gerėjimo, siekiant socialinės atskirties mažinimo, kas turėtų būti remiama iš valstybės biudžeto. Jeigu atidžiai skaitėte audito ataskaitą, mes taip pat kėlėme klausimą, kad yra vienas įstatymas – Socialinio aprūpinimo sistemos pagrindų įstatymas, kuris iš tikrųjų yra pamirštas. Jis galioja, nepanaikintas ir jame aiškiai bandyta sudėlioti griaučius, t. y. kas yra valstybės socialinė parama, sakykime, ir kas yra socialinio draudimo sistema. Tačiau paradoksalu, bet mes esame valstybėje pamiršę šį įstatymą, jis nukeliavęs užmarštin, netgi kai buvo diskutuojama apie socialinio modelio kūrimą, jis irgi nelabai buvo analizuotas. Taigi paimkime šį įstatymą ir pažiūrėkime, kur jį reikia patobulinti, ir galbūt tai padės mums sudėti tam tikrus griaučius. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis šiuo klausimu – J. Olekas. Prašau.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, aš norėčiau Valstybės kontrolės pasitikslinti klausimą. Manau, kad dėl paramos ir draudimo čia dauguma sutarsime, kad būtų tikslinga atskirti ir naudoti lėšas pagal srautus. Bet, jeigu aš teisingai supratau, jūsų siūlymas ir draudimo dar susmulkinti, sakykime, nedarbo draudimas, kitas draudimas. Ar čia neišaug papildomi administravimo kaštai? Aš suprantu, kad būtų gerai, jeigu mes pataikytume, kiek draudžiamės, tiek ir išleidžiame, bet vis tiek tam tikras svyravimas visada galimas ir galbūt vienas metais dengia kitus ir mažiau yra administravimo išlaidų. Kokia būtų jūsų nuomonė ir ką ministras apie tai galvoja?

PIRMININKAS. Prašom.

A. DULKYS. Ne, mes esamomis išvadomis iki tokio detalumo tikrai nenukeliavome. Šito aspekto mes bent jau šios ataskaitos metu nelietėme, čia, matyt, reikia diskutuoti.

PIRMININKAS. Ministre, prašom, turite ką pridurti? Prašau.

L. KUKURAITIS. Aš sutinku su iškeltu klausimu. Tam tikras lankstumas yra reikalingas, kad mes galėtume per metus subalansuoti. Ir tai, kad mes dabar turėjome „Sodros“ rezervą ir (...) fondus, bet matome, kad vienas rezervo fondas yra tikslingiau, lengviau įgyvendinti tuos įsipareigojimus, kuriuos turime. Tai ir yra siekis to lankstumo. Tačiau iš tiesų ir siekis, kad kiek galima tiksliau tos įmokos atspindėtų ir išmokas.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kaip pagrindinis komitetas dėl šitų ataskaitų, savaime suprantama, siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Papildomas – Audito komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 16 dieną.

Gerbiami kolegos, reikėtų pasitarti. Mes turime jau pakvietę pranešėjus ir būtų gerai (dar liko trys ataskaitos), kad baigtume dabar. Ar galime būtų sutikti su pasiūlymu, kad šiek tiek užtęsiame ir po to šiek tiek... (*Balsai salėje*) Po pietų. Galima sutikti? Aš manau, kad čia gal kokias 15–20 minučių.

13.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2016 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-788 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2016 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-788. Toliau Seimo posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas kolega A. Nekrošius. Prašom.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Į tribūną kviečiame pranešėją Ž. Vaičiūną.

Ž. VAIČIŪNAS. Teikiame Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2016 metų ataskaitų rinkinį. Šis fondas yra įsteigtas Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymu, fondo steigėja yra Vyriausybė, valdytoja – Energetikos ministerija, o 2016 metais fondą administravo valstybės įmonė Energetikos agentūra.

Vykdamas fondo įstatymo nuostatas, Energetikos ministerija parengė ir pateikė fondo 2016 metų ataskaitų rinkinį Vyriausybei, ji šį rinkinį teikia tvirtinti Seimui. Trumpai pristatysiu pagrindinius ataskaitos rodiklius.

Fondo lėšų likutis 2016 m. sausio 1 d. sudarė 5 mln. 63 tūkst. eurų, įplaukos 2016 metais sudarė 2 mln. 163 tūkst. eurų, iš jų didžiausią dalį sudarė lėšos, gautos už valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės parduotą turtą, t. y. 1 mln. 750 tūkst. eurų. Per 2016 metus bendra fondo išlaidų suma sudarė 5 mln. 14 tūkst. eurų. Iš jų panaudota lėšų buvo šioms priemonėms: pirma, didžiausia dalis sustabdytų blokų priežiūrai ir fizinei saugai užtikrinti – 2 mln. 401 tūkst. eurų; antra, neigiamiems socialiniams ir ekonominiams eksploatavimo nutraukimo padariniams Ignalinos atominės elektrinės regione sušvelninti – 1 mln. 750 tūkst. eurų; trečia, eksploatavimo nutraukimo techniniams projektams įgyvendinti – 578 tūkst. eurų; ketvirta, Ignalinos atominės elektrinės radioaktyvioms atliekoms, įskaitant panaudotą branduolinį kūrą, tvarkyti, saugoti ir laidoti – 202 tūkst. eurų; administravimo nutraukimo fondui administruoti – 72 tūkst. eurų; kitos išlaidos – 10 tūkst. eurų. Taigi fondo lėšų likutis 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 2 mln. 212 tūkst. eurų.

2016 metų fondo finansinių ataskaitų rinkinys parengtas vadovaujantis teisės aktais ir pateiktas Vyriausybei ir Finansų ministerijai nustatytais terminais. Atlikus fondo lėšų auditą, Valstybės kontrolės auditoriai pateikė besąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Atlikę audito procedūras auditoriai konstatavo, jog 2016 metais fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo pagal įstatymo nustatytus tikslus pažeidimų nenustatyta.

Norėtume padėkoti Valstybės kontrolei už glaudų bendradarbiavimą ir prašome pritarti po pateikimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Kalbės valstybės kontrolierius A. Dulksys.

A. DULKYS. Teikiame išvadą dėl Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo ataskaitų rinkinių pažymėdami, kad šis fondas apima tik vieną nereikšmingą finansavimo šaltinį ir neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie visas eksploatavimo nutraukimo procesui naudojamas lėšas. Manome, kad reikalavimas sudaryti Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo atskirą metinių ataskaitų rinkinį yra perteklinis. Siekiant gauti išsamią informaciją, būtina analizuoti Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo tarpinstitucinį veiklos planą, apimantį visus finansavimo šaltinius. Tik atsiskaitymas už šiame plane numatytų tikslų, uždavinių, priemonių ir asignavimų šioms priemonėms įgyvendinti panaudojimą pateiktą visą informaciją apie Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimą.

Kalbant apie elektrinės eksploatavimo nutraukimo finansinius aspektus, šiandien jau visiškai aišku, kad darbams užbaigti iki eksploatavimo nutraukimo trūksta daugiau nei 1,5 mlrd. eurų! Eksploatavimo nutraukimas Lietuvai yra išskirtinė finansinė našta, neatitinkanti šalies dydžio ir ekonominio pajėgumo.

Be to, elektrinę reikia uždaryti, bet uždaryti ir saugiai. Todėl Vyriausybė turi ieškoti papildomų finansavimo šaltinių. Priešingu atveju bus sutrikdytas galutinio eksploatavimo nutraukimo plano įgyvendinimas, o finansinė našta teks Lietuvos gyventojams. Trumpai tiek apie Ignalinos atominės elektrinės fondo ataskaitų rinkinius.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Klausiti niekas neužsirašė. Siūlomi komitetai: Ekonomikos komitetas – pagrindinis, papildomas – Audito komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 16 dieną.

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2016 metų Garantinio fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-1177 (pateikimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2016 metų Garantinio fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-1177. Pranešėjas – L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, teikiame Seimui nutarimo „Dėl 2016 metų Garantinio fondo ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą. Šį ataskaitų rinkinį parengė Garantinio fondo administratorius. Pažymima, kad Garantinio fondo administratoriaus audituojamu laikotarpiu buvo Audito apskaitos turto ir nemokumo valdymo tarnyba prie Finansų ministerijos ir tik nuo šių metų sausio 1 dienos Garantinio fondo administravimo funkcijas perėmė „Sodra“.

Aktualiausi 2016 metų Garantinio fondo vykdymo aspektai yra šie: 2016 m. sausio 1 d. lėšų likutį sudarė 24,7 mln. eurų; 2016 metų įplaukos sudarė 18,1 mln. eurų, iš jų didžiausią dalį sudarė darbdavių mokamos 0,2 % dydžio įmokos, tai yra 16,8 mln. eurų. Įplaukas taip pat sudarė lėšos, kurias išieškojo valstybinė įmonė Turto bankas – per 1 mln. eurų; taip pat pajamos už investuotas laikinai laisvas Garantinio fondo lėšas ir tai apie 268 tūkst. eurų. Taip pat skirtos ir išmokėtos, tačiau į valstybės išdo bendrąją sąskaitą grįžusios nepanaudotos lėšos iš bankrutuojančių, bankrutavusių ar likviduotų dėl bankroto įmonių pagal sudarytas sutartis iki ataskaitinių metų pradžios – 9 tūkst. eurų.

2016 metų išlaidos sudarė 7,7 mln. eurų. Išmokos dėl darbuotojų reikalavimų 2016 metais sudarė apie 7,4 mln. eurų. Garantinio fondo administravimas sudarė 209,8 tūkst. eurų. Garantinio fondo lėšų likutis 2017 m. sausio 1 d. jau buvo 35,1 mln. eurų. „Sodros“ taryba yra pritarusi teikiamam Garantinio fondo ataskaitų rinkiniui, prašome pritarti Seimo nutarimo projektui ir patvirtinti 2016 metų Garantinio fondo metinių ataskaitų rinkinį. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkojame ministrui. Toliau kalba valstybės kontrolierius A. Dulksys.

A. DULKYS. Teikiame išvadą dėl Garantinio fondo 2016 metų ataskaitų rinkinių teisingumo. Joje pareiškėme besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir sąlyginę nuomonę dėl Finansinių ataskaitų rinkinio. Ne pirmus metus Garantinio fondo finansinių ataskaitų

rinkiniui turime priekaištų, nes šio fondo pajamos apskaitoje registruojamos pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos Mokesčių fondo duomenis, kurie yra nepatikimi, nes vis dar nepašalinti jų apskaitai tvarkyti naudojamų informacinių sistemų trūkumai.

Pažymėtina, kad nuo 2017 metų fondo administravimą vykdo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba. Šiuo klausimu tiek.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjams. Klausiti niekas neužsirašė. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomi – Audito, Ekonomikos, Socialinių reikalų ir darbo komitetai. Siūloma svarstyti lapkričio 16 dieną.

14.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2016 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-1175 (pateikimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2016 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-1175. Pranešėjas – V. Šapoka.

D. SADECKAS. Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, pristatau 2016 metų Rezervinio (stabilizavimo) fondo metinių ataskaitų rinkinį. Rinkinį sudaro tiek finansinių ataskaitų rinkinys, tiek fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.

Trumpai apie rezultatus. 2016 m. sausio 1 d. Rezerviniame, arba stabilizavimo, fonde buvo beveik 63 mln. eurų. Per 2016 metus į Rezervinį fondą įplaukė dar tiek pat – 63,1 mln. eurų. Primeniu, kad, 2015 metų pabaigoje pakeitus fondo finansavimo šaltinius, jų padaugėjo ir didžiąją dalį per 2016 metus įplaukusių lėšų sudarė įmokos iš dividendų – 58,4 mln. eurų. Rezervinio fondo valdymo išlaidos sudarė 93,1 tūkst. eurų. Tai yra buvo neigiamos palūkanos už sąskaitų likučius Lietuvos banke ir 2016 metų pabaigoje fondo grynasis turtas sudarė 50,6 mln. eurų. Trumpai būtų tiek. Valstybės kontrolė, atlikusi Rezervinio fondo finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių auditą, pateikė besąlyginę nuomonę. Prašom priimti svarstyti.

PIRMININKAS. Dėkojame viceministru D. Sadeckui. Kitas kalba valstybės kontrolierius A. Dulkys.

A. DULKYS. Teikiame besąlyginę išvadą dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo ataskaitų rinkinių, tačiau norime atkreipti jūsų dėmesį į esminį ir valstybei labai svarbų Rezervinio (stabilizavimo) fondo dydį. Fonde 2016 metų pabaigoje buvo 126 mln. eurų ir tai sudarė tik 0,3 % bendrojo vidaus produkto, arba 1,5 % valstybės biudžeto išlaidų.

Tiesa, nėra sutarta, kokio dydžio finansinio rezervo Lietuvai reikia, tačiau, įvertinus labai mažas rezervo didėjimo tendencijas, 2017 metais planuojama, kad jis paaugs iki 0,5 % bendrojo vidaus produkto, visiškai aišku, kad sunkmečiu tokio dydžio finansiniu rezervu valstybės finansų stabilumas vargu ar galėtų būti užtikrintas. Vyriausybė valstybės finansiniam stabilumui palaikyti turėtų ieškoti papildomų fondo finansavimo šaltinių.

Pabaigoje norėtume atkreipti jūsų dėmesį į ataskaitų dėl trijų fondų – Ignalinos, Garantinio, Rezervinio – šioje tribūnoje teikimą. Neabejojant, kad Ignalinos uždarymas ar Rezervinio fondo turėjimas yra labai svarbūs klausimai, tačiau ar tikrai vienai valstybės išdo sąskaitai banke reikalingas atskiras ataskaitų rinkinys? Ar nebūtų aiškiau visiems, jei apie Ignalinos atominės elektrinės uždarymą kalbėtume analizuodami valstybės biudžetą, nes, kaip jau minėjau, didžioji dalis uždarymui skirtų lėšų atsispindi būtent valstybės biudžete, o ne fonde?

Kviečiu jus, kaip įstatymų leidėjus, ir mus prisidėti prie visų mūsų brangaus laiko taupymo ir administracinės naštos mažinimo, tuo labiau kad mus supančioje aplinkoje yra kur kas svarbesnių dalykų. Mūsų bendri veiksmai ir procesai turi padėti biudžeto ir strateginių tikslų daugiamečiam suderinimui, o ne vienerių metų išteklių paskirstymui. Ačiū už jūsų dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Klausiti niekas neužsirašė. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Audito komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 16 dieną.

Ką gi, baigėme šio ryto darbotvarkę. Užtrukome iš esmės 10 minučių ilgiau. Aš siūlau posėdį pradėti 15 val. 10 min. O rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 110 STENOGRAMA

2017 m. spalio 17 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, pradėdame 2017 m. spalio 17 d. vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

15.11 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 27 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-767(2)ES (svarstymas)

Užsiregistravo 72 Seimo nariai. Vakarinio plenarinio posėdžio pirmasis klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 27 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-767(2)ES. Svarstymas. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką J. Sabatauską.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė du Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektus. Juos svarstydami nusprendė sujungti ir dabar išvada yra dėl abiejų projektų, t. y. dėl kolegos J. Jaručio projekto Nr. XIIP-366 ir Vyriausybės projekto Nr. XIIP-767. Jų esmė yra panaši, todėl buvo nuspręsta sujungti. Bendru sutarimu komitetas pritarė tam jungtiniam projektui ir teikia šį patobulintą projektą pritaręs Teisės departamento, kitų institucijų pasiūlymams ir pastaboms bei iš esmės pritaręs kolegos A. Palionio siūlymui, kurį turbūt reikės po to pristatyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nepabėkite, nes diskusijoje niekas nenori dalyvauti. Kaip jūs, pirmininke, ir pasakėte, yra vienintelis siūlymas pakeisti 27 straipsnio pavadinimą ir išdėstyti jį taip, kaip čia sureduota. Ir dėl 27 straipsnio 5 dalies yra Seimo nario A. Palionio siūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Bet aš nematau A. Palionio.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Aš ką tik kalbėjau su kolega...

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Palioni, jūs ne savo vietoje, todėl nematau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Aš tik pasakysiu atsiliepimą, o gal jis galės pristatyti, teisingai.

PIRMININKĖ. Būtų gerai, jeigu jūs nesutinkate su komiteto išvada.

A. PALIONIS (LSDPF). Ar pasiūlymą pristatyti, ar?..

PIRMININKĖ. Taip, pristatykite siūlymą.

A. PALIONIS (LSDPF). Pasiūlymo esmė yra tokia. Dabar pagal įstatymo projektą tas transporto priemonės, kurių registraciją sustabdo, sutvarkius, ar dėl draudimo buvo atimta, ar dėl techninės priežiūros...

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Apžiūros.

A. PALIONIS (LSDPF). ...sutvarkius, pašalinus tuos trūkumus, jų registracija atkuriamą automatiškai. Bet iki įstatymo įsigaliojimo, kas dabar vyksta, tu, kurie nesutvarko per 180 dienų, yra išregistruojama transporto priemonė ir jeigu vėl nori dalyvauti eisme, turi pašalinti trūkumus ir važiuoti į „Regitra“ vėl užregistruoti. Siūlymas būtų toks, kad pašalinus trūkumus visiems automatiškai būtų atkurta registracija, kad nereikėtų žmonėms važiuoti į „Regitra“, mokėti pinigų ir registruoti iš naujo transporto priemonę, kad visi prieš įstatymą ir po įstatymo įsigaliojimo būtų vienodi.

PIRMININKĖ. Ar jūs sutinkate su komiteto išvada?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Komitetas...

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Palioni?

A. PALIONIS (LSDPF). Taip, aš sutinku su komiteto išvada.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Aš paaiškinsiu.

PIRMININKĖ. Gerai, paaiškinkite.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Komitetas iš esmės sutiko, bet atkreipė dėmesį, kad šita nuostata būtų dėl įstatymo taikymo ir įsigaliojimo, todėl komitetas ją perkėlė patobulintame projekte į kitą straipsnį, t. y. 4 straipsnį, kuriame kalbama apie įstatymo įsigaliojimą, įgyvendinimą ir taikymą, tai būtų 4 straipsnio 3 dalis. Vadinasi, išnykus tai priešasčiai, dėl kurios buvo sustabdytas leidimas eismui ar transporto priemonė išregistruota, registro tvarkytojas atnaujinama tos transporto priemonės leidimą dalyvauti eisme ir jina gražinama į registrą.

PIRMININKĖ. Kaip suprantu, gerbiamasis Palioni, jūs balsuoti nereikalaujate. Ar galime mes sutikti su komiteto nuomone? Galime sutikti.

Dėl vedimo tvarkos – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, gal ne visai vietoje, bet iš tikrųjų situacija yra labai įdomi. Dabar Amerikoje paskendo keli milijonai mašinų ir jos neregistruojamos, vežamos į Lietuvą. Gal mes padarykime „Regitrai“ paklausimą, jeigu jos neregistruojamos Amerikoje, tos mašinos išregistruojamos, ar pas mus bus galima jas registruoti? Gal klausimas yra pavėluotas, bet jis labai aktualus dabartiniu metu. Čia kalbama apie milijonus automobilių, kurie ateis į Lietuvą. Ne į Lietuvą, į Europą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Aš noriu paklausti S. Jovaišos. Jūs prieš komiteto ir A. Palionio pataisą?

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš ir noriu išsiaiškinti, kaip čia man elgtis, nes aš faktiškai nenorėčiau, kad būtų panaikintas tas dienų skaičius, nes, matote, gali atsitikti taip, kad iš viso nenorės registruotis ir bus neregistruoti neribotą laiką. Nežinau, kaip čia man pasiaiškinti, kaip šita nuostata gali veikti. Nesu kategoriškai labai prieš. Gal autorius paaiškintų? Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, man atrodo, tiek autorius, tiek J. Sabatauskas paaiškino, bet jūsų mintis pagal dabar išdėstyta poziciją yra kitokia. Aš siūlau iki priėmimo įregistruoti savo pataisą apie tai, ką jūs dabar kalbate, ir tada bus aiškumas.

A. Palionis kalba už.

A. PALIONIS (LSDPF). Tas už – tai norėčiau Sergejui atsakyti. Kadangi, kaip komiteto pirmininkas pasakė, mano pasiūlymas yra perkeltas į kitą straipsnį, į įstatymo įgyvendinimą, tai straipsnio 3 dalis su 180 dienų išlieka. Viskas išlieka, tik įgyvendinimas perkeliamas, į įgyvendinimo straipsnį šita mano nuostata. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKĖ. Ar dabar galime bendru sutarimu pritarti projektui po svarstymo? (*Balsai salėje*) Galime? Po svarstymo pritarta Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2, 27 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui, sujungus du įstatymų projektus: Nr. XIII-366 ir Nr. XIII-767. Dabar tai yra vienas projektas.

15.18 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 181, 184, 187, 188, 209, 218, 220, 256, 312 ir 367 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-345(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 181, 184, 187, 188, 209, 218, 220, 256, 312 ir 367 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-345(2). Svarstymas. Kviečiu J. Sabatauską, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininką. Gerbiamasis Juliau, prašome į tribūną.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Baudžiamojo proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kurį teikė Respublikos Prezidentė. Buvo surengti klausymai dėl šio projekto svarstytiųjų klausimų. Atsižvelgęs tiek į Teisės departamento, tiek į daugelio institucijų pastabas ir pasiūlymus, komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui faktiškai visais balsais. Aš tik noriu perskaityti...

PIRMININKĖ. Kolega, gal jūs iš karto pakomentuokite, nes Vyriausybės pozicija yra šiek tiek kitokia negu komiteto?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Vyriausybė pozicija – iš esmės pritarti, tačiau Vyriausybė siūlė konkrečiai jį tobulinti pagal atskirus pasiūlymus. Komitetas realiai visiems Vyriausybės pasiūlymams pritarė ir pagal juos patobulino.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, ne taip parašyta. Komitetas nepritarė, o Vyriausybė siūlo papildyti Baudžiamojo proceso kodekso 51 straipsnio 1 dalį.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Tai tik vienam nepritarė.

PIRMININKĖ. Ir mes tam komitete nepritarėme.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Tai tik vienam.

PIRMININKĖ. Mums taip ir reikia, nes parašyta, kad komiteto nuomonė – nepritarti.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Gerai, skaitysiu. Yra Vyriausybės keli pasiūlymai. Pirmajam pritarė, antrajam pritarė, o trečiajam nepritarė.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, kolega, jūsų kompiuteris šiek tiek ne taip rodo.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Čia ne mano, čia Seimo.

PIRMININKĖ. Iš tikrųjų yra visai kitaip, yra tik vienintelis Vyriausybės siūlymas: papildyti Baudžiamojo proceso kodekso 51 straipsnio 1 dalį, ir Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonė – nepritarti. Toliau argumentuota, kodėl nepritarti. Tik tą ir paskaitykite.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Gerai, ačiū. Komitetas nepritarė šiam siūlymui keisti 51 straipsnio 1 dalį, nes šiuo projektu 51 straipsnis iš viso yra nekeičiamas. Klausimų metu buvo išsiaiškinta, kad tais atvejais, kai asmuo slepiasi nuo teisingumo užsienio valstybėje, gynėjas visada dalyvauja, nes priešingu atveju procesas už akių tiesiog būtų neįmanomas. Baudžiamojo proceso kodekso 51 straipsnio nuostata, užtikrinanti būtiną gynėjo dalyvavimą šiame Baudžiamojo proceso kodekso 32 skyriuje nustatyta tvarka nagrinėjant bylą kaltinamajam nedalyvaujant, praktikoje yra taikoma sistemiškai, todėl užtikrina gynėjo dalyvavimą ir tais atvejais, kai ikiteisminis tyrimas vyksta už akių. Be to, Baudžiamojo proceso kodekso 51 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad ikiteisminio tyrimo pareigūnas ir prokuroras motyvuotu nutarimu ar teismas motyvuota nutartimi turi teisę pripažinti, kad gynėjo dalyvavimas būtinas ir kitais atvejais, jeigu, jų nuomone, be gynėjo pagalbos įtariamojo ar kaltinamojo teisės ir teisėti interesai nebūtų tinkamai apginti. Todėl komitetas nepritarė atitinkamam pasiūlymui. Komiteto išvada patvirtinta 8 balsais už, nė vienam nebalsavus prieš ar nesant susilaikiusių.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto išvadai? Galime. Pritarta komiteto išvadai. Diskusijoje niekas nenori dalyvauti. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-345.

15.23 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1079(2) (svarstymas)

Administracinių bylų teisenos įstatymo 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto svarstymas. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto vardu kalbėti S. Šedbarą. Išvada.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, tai yra labai nedidelis Administracinių bylų teisenos įstatymo pakeitimas. Jau buvome anksčiau numatę, kad advokatai, notarai, antstoliai ekspertai gauna visus pranešimus elektroniniu būdu, čia dar tik prirašomos audito įmonės. 2017 m. spalio 11 d. komitetas svarstė šį projektą ir, 8 balsavus už, niekam nesusilaikius, niekam nebalsavus prieš, buvo pritarė įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Jokių siūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu po svarstymo?.. (*Balsas salėje*) Negalime? Tai taip ir sakykite, kad negalime. Balsuojame. Kas po svarstymo pritariate Administracinių bylų teisenos įstatymo 74 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 73, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta po svarstymo.

Toliau visas paketas įstatymų projektų Nr. XIIIIP-920, Nr. XIIIIP-921, Nr. XIIIIP-922, Nr. XIIIIP-923 ir Nr. XIIIIP-924. Bazinis – Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Visų projektų svarstymo stadija. Į tribūną kviečiu V. Poderį, Ekonomikos komitetas.

Dėl vedimo tvarkos.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Tiesiog nežinau, kaip atsitiko, kad nėra mano...

PIRMININKĖ. Ko nėra?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Pirmą kartą aš balsavau, matyt, antrą kartą paleidus, nebalsavau. Prašom įskaityti mano balsą už, taip pat kolegė I. Šiaulienė paprašė.

PIRMININKĖ. I. Šiaulienė ir J. Sabatauskas... (*Balsai salėje*) Dėl Administracinių bylų teisenos balavote už?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Taip.

PIRMININKĖ. Gerai. Ir J. Olekas. (*Balsai salėje*) Tai kur jūs visi buvote? (*Triukšmas salėje*) Gerai, kol neatėjo V. Poderys į tribūną, tai dar kartą balsuojame. Kas pritariate po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1079, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Patikslintas balsavimas. Balsavo 85 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1079 pritarta.

15.27 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-920(2), Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 2, 4 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-921(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 8, 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-922(2), Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-923(2), Akcizų įstatymo Nr. IX-569 581 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-924(2) (svarstymas)

O dabar kviečiu V. Sinkevičių, Ekonomikos komiteto pirmininką, po svarstymo pateikti Ekonomikos komiteto išvadas dėl Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto, Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 2, 4 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Energetikos įstatymo 8, 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Elektros energetikos įstatymo 9, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Akcizų įstatymo 581 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Prašom. Komiteto išvada.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, dėl Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo projekto Nr. VIII-1973 pakeitimo komiteto išvada – pritari komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Vienbalsiai pritarta, bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Suskystintų dujų.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Dėl Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 2, 4 ir 11 straipsnių pakeitimo – taip pat pritari ir komiteto patobulintam įstatymo projektui, ir komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu.

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 8, 17 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto – taip pat pritari komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu.

Ir dėl Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 581 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Komiteto išvada – taip pat pritari iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Visi? Ekonomikos komitetas visiems išvardintiems projektams po svarstymo pritarė. Diskusija. Kviečiu V. Vingrienę diskutuoti. Nėra. A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, kalbėsiu labai trumpai. Mano kalba bus daugiau apie Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo kai kurias pataisas.

Pradžioje norėčiau pasidžiaugti, kad Lietuvoje pagaliau užbaigtas įgyvendinti ypač mažos apimties suskystintų gamtinių dujų terminalo projektas. Galima sakyti, tęstinumas energetikos sektoriaus pokyčių Lietuvoje toliau yra vykdomas ir sėkmingai įgyvendinama tai, kas buvo suplanuota praeitos Vyriausybės. Kaip žinote, kada buvo pastatytas didysis suskystintų gamtinių dujų terminalas ir buvo nupirktas suskystintoms gamtinėms dujoms transportuoti laivas, tuo metu buvo galvojama, kaip būtų galima dar atpiginti suskystintų gamtinių dujų terminalo eksploatacinius kaštus. Tada gimė mintis ir naujas pasiūlymas pastatyti dar vieną mažos apimties, t. y. 5 tūkst. kubinių metrų talpos, suskystintų dujų antžeminį terminalą, tai yra penkios talpos, talpinančios po tūkstantį kubinių metrų dujų, kad būtų galima vykdyti ir antžemines suskystintų dujų pardavimo paslaugas. Liaudiškai, ūkiškai pasakius, tai mažas laivelis iš didelio suskystintų gamtinių dujų terminalo prisipildo suskystintų dujų ir transportuoja į mažąjį terminalą, iš mažojo terminalo galima pripildyti dujų automobilius, kurie tas dujas išvežioja. Kaip jūs žinote, šiandien, kiek žinau, pajudėjo jau suskystintų gamtinių dujų terminalo dujos į Lenkiją. Taip pat, kiek atsimenu, buvo suplanuota ir į kitas kaimynines valstybes pristatyti ten, kur tokios dujos gali būti išgarinamos ir naudojamos. Taip pat, tikiuosi, bus įgyvendintas ir trečias planas, kad mažasis laivas, kuris bus pripildytas iš mažojo antžeminio suskystintų gamtinių dujų terminalo, aptarnaus Baltijos jūros regione esančius laivus, kurie naudoja suskystintas gamtines dujas. Tokia paslauga Baltijos jūroje pirmiausia yra pradėta naudoti Lietuvoje. Dar nė vienoje Baltijos šalyje tokių paslaugų niekas neatlieka.

O jeigu žiūrėtume viso Baltijos regiono suskystintų gamtinių dujų terminalų būsimas statybas, tai tokių terminalų lyg ir buvo 2015 metais numatyta 15, įvertinus tai, kad daugelis laivų pereis į suskystintų gamtinių dujų naudojimą. Siūlyčiau kaip tik tuos įstatymų projektus priimti, jiems pritarti po svarstymo, nes tai yra modernu. Džiaugiuosi, kad tie planai, kurie buvo numatyti, yra sėkmingai įgyvendinami. Dėkoju tiems žmonėms, kurie yra ambicingi ir juos įgyvendina.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Atsirado V. Vingrienė. Jūs dalyvausite diskusijoje? Prašom.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš norėjau pasisakyti kaip tik už Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kur vienas iš klausimų būtų dėl gamtinių dujų tiekimo užtikrinimo Druskininkų miestui, kur šiuo metu yra išskirtinis dujų tiekimas, miestas yra atjungtas nuo visos Lietuvos dujų tiekimo sistemos, jam šiuo metu yra siūloma garantinio dujų tiekimo paslauga 20 % didesne kaina. Taigi šio įstatymo pakeitimo projektu siūloma suvienodinti, taip pat įtraukti į bendrą sistemą Druskininkų miestą, nes ir Druskininkų gyventojai, kaip mokesčių mokėtojai, yra prisidėję ir prie suskystintų gamtinių dujų terminalo, yra lygiai tokie patys piliečiai ir jiems neturėtų būti išskirtinės sąlygos. Todėl vienas iš to projekto pakeitimų yra užtikrinti visos Lietuvos vienodas sąlygas, kad būtų užtikrintas bendras tiekimas, bendra kaina, priklausomai nuo to, koks būtų tiekimas pagal tiekimo kaštus. Taigi siūlyčiau kolegoms pritarti šitam įstatymo pakeitimo įstatymo projektui ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju kolegei. Ar yra norinčių kalbėti šiuo klausimu? Gerbiama Virginija, jūs vienintelė už. Norėsite kalbėti? Gerai, pasakėte jau viską. Tai gal galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti projektams Nr. XIIIIP-920, Nr. XIIIIP-921, Nr. XIIIIP-922, Nr. XIIIIP-923 ir Nr. XIIIIP-924? Pritarta.

15.36 val.

Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 1, 14 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo X¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIIIIP-932(2) (svarstymas)

Popietinės darbotvarkės 2-6 klausimas – Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 1, 14 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo X¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIIIIP-932(2) svarstymas. Kviečiu Socialinių reikalų ir darbo komiteto atstovą R. J. Dagį. Komiteto išvada. Ruošiasi J. Bernatonis, Užsienio reikalų komitetas.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, komitetas apsvarstė ir pritarė patobulintam įstatymo projektui. Už balsavo 8, prieš – 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Kviečiu J. Bernatoni. Nematyti. Užsienio reikalų kas gali išvadą paskaityti? Gerbiamas Ažubali, gal jūs? Užsienio reikalų komiteto išvadą po svarstymo Diplomatinių tarnybos įstatymo. Ruošiasi G. Burokienė, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kolegos, gerbiamoji posėdžio pirmininke, komitetas svarstė ir vienasbalsiai pritarė Diplomatinių tarnybos įstatymo projekto pataisoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu G. Burokiene pateikti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas bendru sutarimu pritarė parengtam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. A. Vinkų kviečiu į tribūną dalyvauti diskusijoje. Nematyti. Tada R. J. Dagį.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, svarstome, atrodo, įstatymo projektą, kuris irgi turi tam tikrą išskirtinumą, kalbame apie diplomatinį tarnybų darbuotojus, kurie dirba ne Lietuvoje, o savo atstovybėse, ir siūlome jiems numatyti atskirą tvarką, pagal kurią bus mokama ne diplomatom, bet pagalbiniam personalui mokami atlyginimai.

Šiaip aš visada esu prieš bet kokius išskirtinumus, kad būtų išskirta iš valstybės tarnybos. Bet šiuo atveju norėčiau priminti diplomatinės tarnybos tam tikrą specifiką. Kažkada man teko rengti Diplomatinių tarnybos įstatymą ir tada visi sutarėme, kad labai sunku jį įtraukti į mūsų sistemą ne todėl, kad mes valios neturėtume, bet todėl, kad kiekvienoje valstybėje yra sava specifiška. Jeigu tu pradedi valstybės darbo apmokėjimo specifiką nagrinėti, šiuo atveju, kadangi ambasadoje dirba ne tik Lietuvos žmonės, bet ir kitų valstybių piliečiai, atlyginimai tose valstybėse labai skirtingi. Kai tu pradedi juos įtraukti į bendrą sistemą, tokiu atveju reikia labai daug visokių išimčių prirašyti. Tai dar blogiau, negu jų tiesiog neįtraukti. Čia yra objektyvi būtinybė. Todėl komitete iš principo mes ir pritarėme šitam variantui, pasižiūrėję, kad tos siūlomos šakutės ir tie mokėjimai iš principo nesikerta su kitų valstybių mokamais pinigais atitinkamiems darbuotojams. Iš principo reikėtų pritari, nes kita aplinkybė ta, kad čia iš esmės nieko naujo nesiūloma, išskirtinės tvarkos nesiūloma, nes ir dabar jau, jeigu kitoje valstybės tarnyboje buvo reglamentuojama jų mokėjimo tvarka vienu atskiru Vyriausybės nutarimu, jie buvo reglamentuojami kitu nutarimu. Jie buvo atskirti, dabar tiesiog perkelia tai, ką turi, ir šiek tiek pakoreguoja tas šakutes, įmokas, kad jos daugiau atitiktų realybę. Siūlau pritari šiuo atveju, nors ir išskirtiniai dalykai, bet vargu ar mes galime sureguliuoti kitų valstybių darbo apmokėjimo tvarką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar po svarstymo vienas – už, vienas – prieš. K. Masiulis – prieš.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiaip man keista, truputį gėdinga tvarka, kai vairuotojas, dirbantis diplomatinėje tarnyboje, yra kitoks vairuotojas, negu dirbantis, tarkim, Finansų ministerijoje. Įsivaizduokite amerikiečių vairuotoją, dirbantį Lietuvoje. Negi jis kitaip yra traktuojamas negu dirbantis Amerikoje? Arba vokiečių vairuotojas, dirbantis Vokietijos atstovybėje Lietuvoje, ar traktuojamas kitaip negu Vokietijoje? Čia tik liudija tai, kad mes dar esame trečiojo pasaulio valstybė, nesugebame normaliai, adekvačiai įvertinti. Leiskime normaliai vairuotojui apmokėti pagal tos šalies esamą pragyvenimo lygį. O dabar mes sakome, kad vairuotojui, dirbančiam atstovybėje, reikia suteikti specialų statusą. Na, taip nėra, vairuotojas yra vairuotojas, santechnikas yra santechnikas, kompiuterininkas yra kompiuterininkas – ar jis dirba atstovybėje, ar ne atstovybėje. Ir nereikia čia kokių nors šakučių ar dar ko nors. Tiesiog darbuotojas, užimantis tam tikrą pareigybę, turėtų būti vienodai traktuojamas – vairuotojas yra visur vairuotojas.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas – už.

E. GENTVILAS (LSF). Gal būčiau ir nešnekėjęs, jeigu ne K.Masiulis, bet dabar noriu pasakyti. Kęstuti, tamstos kolega R. J. Dagys, mano manymu, labai aiškiai išdėliojo argumentus, kodėl reikia specifiškai šiame įstatyme apibrėžti tuos dalykus. Dar vienas dalykas, dėl kurio reikia pasisakyti, ponas A. Sysas mėgsta tai kartoti, kad turėtų būti sistemiškai – vienas įstatymas, kuris viską numato. Na, tai čia galima patiems buvusiems valdžioje socialdemokratams prikišti, kodėl per ketverius metus kažkokios sistemos nesukūrė, bet bala nematė.

Kalbant apie šitą įstatymą, kitose šalyse dirbantys žmonės veikia pagal tų šalių įstatymus, dažnu atveju gyvena pagal tų šalių įstatymus, nepaisant to, kad teritorija, kurioje jie dirba, t. y.

Lietuvos Respublikos atstovybė ar ambasada, yra Lietuvos Respublikos nuosavybė, tačiau gyvena jie vis dėlto kitoje šalyje. Prašau kolegų išsiklausyti į R. J. Dagio tikrai, mano manymu, profesionaliai išdėliotus argumentus ir siūlau balsuoti už šį įstatymą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, nuomonės skirtingos, tai balsuojame. Kas po svarstymo priariate Diplomatinės tarnybos įstatymo 1, 14 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 93, prieš – 1, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

Replika po balsavimo – A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju. Tikrai nebūčiau replikavęs, bet išgirdęs E. Gentvilo kalbą, lyg ir kaltinimus buvusiesiems noriu pasakyti, kad liberalai šiek tiek neturi informacijos. Yra sukurta bendra sistema kai kuriose išsivysčiusiose valstybėse, kaip ir kalbėjo K. Masiulis. Jeigu tu eini tam tikras pareigas, pavyzdžiui, ministerijoje vienoje ar kitoje, atlyginimai, atsižvelgiant į darbo stažą, kvalifikaciją, yra vienodi. Bet jeigu tu dirbi diplomatinį darbą, atsižvelgiant į tai, kurioje valstybėje tu dirbi, yra pritaikomi koeficientai, kad tavo atlyginimas būtų didesnis. Ir tai yra vertinama. Jeigu Kinija – yra vienas koeficientas, jeigu Jungtinės Amerikos Valstijos – kitas, bet darbo apmokėjimo sistema, arba jos principas, yra vienoda.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Gentvilas dar nori? Prašom. Replika po balsavimo.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Tikrai, gerbiamas Algirdai, nenoriu veltis. Aš tiesiog cituoju A. Sysą, kuris visada reikalauja sistemiškumo. Tai aš A. Sysui čia replikuoju, nors galėjote viską sudėlioti. Kalbant apie tą įstatymą, ir jūs teisus, ir R. J. Dagys teisus, ir aš teisus – reikia balsuoti už.

PIRMININKĖ. Tai jau mes apsisprendėme balsuodami. Replika po balsavimo – A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDPF). Aš tik esu laimingas, kad priimtas taip ilgai lauktas įstatymas, ir dešimt metų atidirbęs diplomatinėje tarnyboje džiaugiuosi, kad nubalsuota už.

15.46 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-300 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-312(3) (svarstymas)

PIRMININKĖ. Darbotvarkės 2-7 klausimas – Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymas. Kviečiu R. Baškienę pateikti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė komiteto jau patobulintam įstatymo projektui, o patobulinome atsižvelgdami į Teisės departamento pasiūlymus, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuostata, kad reikia pritari pateiktam įstatymo projektui. Taip pat Vyriausybė teikia daug pasiūlymų. Komitetas teikia jau patobulintą įstatymo projektą, prašau jam pritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar diskusija. Kviečiu R. J. Dagį diskutuoti.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia vienas iš tų įstatymų, kur mums patiems reikia apsispręsti, kam yra svarbiau. Aš tikrai manau, kad šita problema, kurią kelia R. Šalaševičiūtė, yra labai svarbi, ir reikia rasti kokį nors sprendimą. Mes kalbame, kad pailgintume slaugos laiką, kuris gali būti taikomas labai sunkiems ligoniams, bet atsiranda kelios aplinkybės, kurias verta mums įvertinti.

Pagal įstatymo projektą siūloma ne tik garantuoti, kas iki šiol nebuvo garantuota, 120 dienų slaugos, bet dar ir pridėti metus laiko, apmokėti slaugymo periodą. Visam tam mums reikia maždaug 8 mln. eurų. Jie bus mokami iš socialinio draudimo sistemos. Šita eilutė yra perpildyta, šioje eilutėje yra perviršis. Iš valstybės biudžeto mes tam negauname jokios dotacijos, tie 8 mln. bus paimti iš pensininkų, nes vienintelė eilutė, iš kurios mes galime paimti, yra pensijų sistema, o tai reiškia, kad kitų metų pensijas mes sumažiname vienu euru. Tokia yra šito kaina. Komitete buvo siūlomas „Sodros“ variantas pratęsti tą mokėjimą pusę metų, pažiūrėti, kaip sistema veikia, bet komiteto dauguma – 5:4 nubalsavo kitaip. Aš manau, čia reikia iš principo pasverti kainą, ar mums šiuo atveju pensininkai svarbiau, ar kitas dalykas.

Ir dar vienas dalykas. Atkreipiu Sveikatos reikalų komiteto dėmesį. Siūloma mūsų sunkių ligų sąrašą, kuris dabar egzistuoja, diferencijuoti į dvi dalis, paprastai šnekant: į sunkius, į labai sunkius ir labai labai sunkius, ir mokėti tą pailgintą išmoką labai, labai, labai sunkiems žmonėms. Bet gali atsirasti pavojus, kad tą ribą tarp sunkiai sergančių ligonių, tą mums išsakė Sveikatos apsaugos ministerijos atstovai, iš principo bus labai sunku nustatyti, kur ta riba yra. Gali būti, kai slaugos išmoka bus dar didesnė, norinčių patekti į tą ypatingai didelį sąrašą bus dar daugiau ir tie pinigai, kuriuos mes dabar skiriame, bus dar didesni. Kol negauna visi, tai niekas nepretenduoja, problemų lyg ir nėra, bet kai prasidės diferenciacija, visi stengsis tą sąrašą papildyti. Tokie yra pavojai, nors, kaip sakiau, mintis yra teisinga – tą dalyką reikia vykdyti, bet, man atrodo, mes šiek tiek truputį persistengėme. Reikėtų bent eiti žingsnis po žingsnio, pasižiūrėti, kaip tas dalykas daromas. Komitetas siūlė tą sąrašą ne diferencijuoti, o mokėti visiems, dabar esantiems tame sąrašė pratešti visiems, be išlygos, bet ne metus, o pusę metų. Tai būtų kainavę pagal (...) skaičiavimus 4 mln. Ne komitetas, bet „Sodra“ siūlė. Mes komitete iš principo apie tai diskutavome. Čia reikia valdantiejiems apsispręsti kartu su biudžetu. 8 mln. šiuo atveju konkrečiai eis iš sumažintų pensijų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Dumbravą.

A. DUMBRAVA (TTF). Sveiki, mieli kolegos, gerbiama pirmininke. Tikrai, ką ir sakė gerbiamas kolega Rimas, komitete mes tuos dalykus svarstėme ir, kaip matote, mūsų rezultatas labai įdomus: 5 – už, 4 susilaikė. Viskas buvo ant ribos.

Aš visiškai suprantu nuogastavimus dėl „Sodros“, dėl biudžeto, dėl „Sodros“ draudiminių procentų, tačiau, mielieji, mes pagalvokime šiandieną. Tiems žmonėms, kurių vaikai serga, galbūt visai tas pats, iš kur valstybė kompensuos tas ligos išmokas. Svarbiausia, kad jos būtų. Aš manau, kad mums visiems apsispręsti padėtų apsilankymas Santariškių ligoninėje, kurioje guli vaikai plikomis galvytėmis. Matome susirūpinusius tėvelius, apimtus visiškos nežinios. Tikrai mums dėl tų dalykų padėtų apsispręsti.

Vis tiek tuos sąrašus sudarys kompetentingos gydytojų komisijos, patvirtins sveikatos apsaugos ministras, socialinės apsaugos ir darbo ministras. Nebus labai išplėstas ypač sunkių ligų sąrašas ta prasme, kad galėtų slaugyti visus metus. Žmonėms tai yra labai svarbu ir, manyčiau, tikrai mes turėtume vis dėlto šiandien apsispręsti ir paremti šį įstatymo projektą.

Kita vertus, Vyriausybės išvadą mes taip pat palaikome, bet truputį ir man neramu, kad Vyriausybė gal labai lengvai pritarė tokiems siūlymams, kai žino, kad reikės mokėti iš „Sodros“ biudžeto. Jeigu būtų pasakyta, kad mes turime sumokėti iš valstybės biudžeto, gal nebūtų taip lengvai priimama ir Vyriausybės išvada. Todėl tikrai norėčiau kreiptis ir į Sveikatos reikalų komitetą, ir į Biudžeto ir finansų komitetą, kad vis dėlto mes labai labai daug kalbame apie kitas vaikų ligų grupes (aš kalbu apie vaikų cukrinį diabetą), kai yra labai sunki forma, kai tėvai privalo pirkti insulino pompas, kai tėvai privalo pirkti vadinamuosius sensorius, kad nustatytų cukraus kiekį kraujyje, kai kiekvieną kartą reikia vaikui suteikti skausmo. Tikrai aš manau, kad iš valstybės biudžeto irgi galėtų būti skiriama lėšų būtent cukriniu diabetu sergantiems vaikams. Vieną kartą mes turime pereiti nuo kalbų prie darbų.

Šis įstatymo projektas, kuris pailgina slaugymo išmokas, ligos išmokas, tebūna gera pradžia, parama mūsų jauniems šalies piliečiams ir jų šeimoms. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu R. Šalaševičiūtę.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, aš tiesiog noriu priminti. Jeigu pamenate, kai buvo šito projekto teikimas, aš kalbėjau tik apie 120 vaikų, kurie serga onkologinėmis ligomis, kurie yra po kaulų čiulpų transplantacijų ir kuriems yra sunkios politraumos. Šitam projektui įgyvendinti reikėjo, mūsų skaičiavimais, apie 400 tūkst. eurų. Tačiau buvo apsispręsta paprašyti Vyriausybės išvados. Tada diskusijose su socialinės apsaugos ir darbo ministru L. Kukuraičiu, jo darbuotojais dėstėme visi kartu, kaip čia būtų geriau, ir Vyriausybės išvadoje atsirado kita nuostata.

Mano nuostata buvo, kad šitiems tėvams (tiesiog užmiršau priminti) nedarbingumo lapeliai būtų apmokami metus. Tada atsirado nuostata. Iš tikrųjų Socialinės apsaugos ir darbo ministerija gauna be galo daug prašymų iš tėvų, kurių vaikai serga kitomis sunkiomis ligomis, kurių vaikai turi negalią ir dažnai patenka į gydymo įstaigas. Vyriausybės išvadoje atsirado nuostata, kad

reikėtų pagal dabar patvirtintą socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro sunkių ligų sąrašą visiems tėvams apmokėti nedarbingumo pažymėjimus iki 180 dienų. Tam iš karto ir pritarė Socialinių reikalų ir darbo komitetas, padaręs pertrauką. Po to, kaip minėjo gerbiamas A. Dumbrava, penki balsavo ir už tai, kad būtų išskirtos ypač sunkios ligos ir būtent tiems tėvams turėtų būti apmokami nedarbingumo lapeliai vienerius metus.

Gerbiamieji, tiesiog noriu atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad, nepaisant mūsų didelių pasiekimų medicinos srityje, 20 % vaikų, sergančių onkologinėmis ligomis, neišgyvena. Aštuoni mėnesiai ir iki metų – tai tas laikotarpis, kai arba vaikas pradeda sveikti, pasveiksta ir gali normaliai gyventi, vystytis, mokytis, augti, arba tiesiog šeima vaiko netenka. Todėl aš manau, kad tie 400 tūkst. tikrai nėra esminis dalykas mūsų biudžetui siekiant padėti tokioje sunkioje situacijoje tėvams.

Aš labai dėkinga Socialinių reikalų ir darbo komiteto nariams, kurie pritarė Vyriausybės išvadai. Labai kviečiu visus iš tiesų svarstymo metu, būtent dabar, pritarti tam projektui, kuris yra pateiktas, pataisytas Socialinių reikalų ir darbo komiteto. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiama R. Baškienę kviečiu vėl į tribūną. Yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, ištis Lietuvos Respublikos Vyriausybė teikia siūlymą, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Manome, kad reikia matyti visus vaikus ir šiuo atveju pagal galimybę padėti visiems ypač sunkiomis ligomis sergantiems vaikams. Tam yra numatyta skirti papildomai lėšų. Todėl komitetas, įvertindamas Vyriausybės pasiūlymus, ir atkreipė dėmesį, kad, pritariant Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktiems pasiūlymams, juos reikia patikslinti kartu atsižvelgiant ir į 2017 m. balandžio 20 d. jau Seimo priimtą Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą, kuris reglamentuoja tuos pačius santykius.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti komiteto nuomonei? Pritarta.

Dabar yra Seimo narės R. Šalaševičiūtės dėl 1 straipsnio 2 dalies.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Gerbiama posėdžio pirmininke ir gerbiama Rima Baškienė, aš savo pasiūlymus atsiimu, nes, šitaip išsprendus klausimą, jie esminės įtakos problemų sprendimui visiškai neturi.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Tada nereikia dėl jų balsuoti. Gerbiama Baškienė, ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Jūs pasakėte ir dėl Vyriausybės 2 straipsnio, manau?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Iš esmės tai yra įsigaliojimo data, kuri nustato laikotarpį, kada šitas įstatymas turėtų įsigaliooti. Skelbia 2 straipsnis, kad įsigalioja nuo 2018 m. sausio 1 d. Prašau tam pritarti.

PIRMININKĖ. Galime pritarti komiteto siūlymui? Pritarta. Dėkoju.

Dėl viso projekto vienas – už, vienas – prieš. Gerbiama Rimantė. Niekas nenori prieš.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Aš manau, kad iš tikrųjų aš jau pasakiau viską, ką norėjau pasakyti. Tikiuosi Seimo narių supratimo ir palaikymo ir kviečiu pritarti šitam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime bendru sutarimu pritarti, ar balsuojame? Balsuojame. Kas po svarstymo pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 93, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-312(3) pritarta.

16.00 val.

Įstatymo „Dėl Ganos, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, tarpinio ekonominės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1182 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – įstatymo „Dėl Ganos, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, tarpinio ekonominės partnerystės susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-1182. Pranešėjas – užsienio reikalų viceministras D. Skusevičius.

D. SKUSEVIČIUS. Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Užsienio reikalų ministerija teikia įstatymo „Dėl 2016 m. liepos 28 d. Briuselyje priimto Ganos, vienos šalies, ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, kitos šalies, tarpinio ekonominės partnerystės susitarimo

ratifikavimo“ projektą. Ratifikuoti teikiamas susitarimas buvo parengtas dar 2007 metais, siekiant, kad šios šalies ir Europos Bendrijos prekyba nenutrūktų, iki bus pabaigtas sudaryti išsamus ekonominės partnerystės susitarimas su visu Vakarų Afrikos regionu. Kadangi pastarajam prireiks daugiau laiko, buvo nuspręsta 2016 metų rugpjūčio mėnesį, Gana nusprendė ratifikuoti šį tarpinį sutarimą.

Susitarimu Ganos prekėms užtikrinama bemuitė prieiga prie Europos rinkos ir taip prekyba investicijomis ir darbo vietomis palaikomas Ganos ekonominis augimas. Teisės aktų projektai dėl susitarimo ratifikavimo be pastabų buvo suderinti su suinteresuotomis institucijomis bei Seimo kanceliarijos Teisės departamentu. Prašom pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti K. Masiulis. Nėra. Daugiau niekas nenori klausti. Ačiū.

Gerbiami kolegos, gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Balsuojam? Prašau balsuoti. Kas po pateikimo pritariate minėtam įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 81 Seimo narys: už – 78, prieš nėra, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Ekonomikos komitetas. Numatomas svarstymas gruodžio 7 dieną.

Aš noriu atsiprašyti A. Vinkaus, nei aš, nei Sekretoriatas nepastebėjo, kad jūs stovite prieš šoninio mikrofono. Jeigu norite ką pasakyti, tai prašom.

A. VINKUS (LSDPF). Aš tik noriu, kaip tik gal ir tinka prie užsienio reikalų viceministro, kai svarstė Diplomatinių tarnybos įstatymą, aš pasidžiaugiau, kad priimtas įstatymas, bet nepridėjau žodžio „svarstyti“. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prašau.

16.04 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Afganistano Islamo Respublikos bendradarbiavimo partnerystės ir vystymosi srityje susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-1183 (pateikimas)

Dar vienas klausimas, kurį viceministras pateiks, tai įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Afganistano Islamo Respublikos bendradarbiavimo partnerystės ir vystymosi srityje susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-1183. Pateikimas.

D. SKUSEVIČIUS. Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Užsienio reikalų ministerija teikia Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl 2017 metų vasario mėnesį Miunchene priimto Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Afganistano Islamo Respublikos bendradarbiavimo partnerystės ir vystymosi srityje susitarimo ratifikavimo“ projektą.

Įstatymo tikslas yra, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, atlikti vidaus procedūras, būtinas šiam susitarimui įsigaliooti. Susitarimas yra ratifikuotina tarptautinė sutartis, kuri yra mišrios paskirties – tiek europinė, tiek valstybių narių. Susitarimo tikslas yra užmegzti įvairiapusę šalių partnerystę dialogui ir bendradarbiavimui stiprinti. Susitarimas nustato principus ir sąlygas, kuriais bus grindžiama būsima Europos Sąjungos ir Afganistano partnerystė. Susitarimu taip pat įtvirtinti išipareigojimai bendradarbiauti tokiuose sektoriuose, kaip viešojo administravimo modernizavimas, viešųjų finansų valdymas, finansinės paslaugos, nelaimių rizikos valdymas ir daugybė kitų sričių.

Tikimasi, kad šiuo šalių tarpusavio bendradarbiavimu bus prisidedama prie tarptautinės regioninės taikos bei stabilumo ir ekonomikos vystymo. Prašom pritarti.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Ačiū, pranešėjau. Aš manau, kad mes pritarime, tik noriu pasitikslinti. Kiek šiuo metu mes iš vystomojo bendradarbiavimo skiriame Afganistanui paremti ir kiek mes manytume, kad galbūt reikėtų skirti, ar yra kokie nors metmenys kitų metų biudžete? Ačiū.

D. SKUSEVIČIUS. Labai ačiū už klausimą. Šiuo metu neturiu tikslių skaičių, kiek skiriama, bet žinote, Lietuva aktyviai dirba ir dirba Afganistane vystomojo bendradarbiavimo srityje. Tam

tikras finansavimas numatytas ir kitiems metams, bet, žinoma, pagal vystomojo bendradarbiavimo finansavimo rodiklius nesame iš tų pirmojo dešimtuko narių. Jeigu tas finansavimas didėtų, tai būtų, žinoma, naudinga.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju, pirmininke. Tai pat norėčiau paklausti pranešėjo dėl vystomojo bendradarbiavimo finansavimo. Seime mes esame priėmę Seimo nutarimą ir rezoliuciją didinti finansavimą tarptautiniam vystomajam bendradarbiavimui, ypač humanitarinei pagalbai, tai kartu, kadangi ratifikuojame sutartį, norėčiau paklausti. Ar perspektyviniame biudžete atsiras eilutė, milžiniška eilutė, ne tiktai gynybos biudžetui, bet ir vystomajam bendradarbiavimui, ar Užsienio reikalų ministerija planuoja biudžete pateikti papildomą finansavimą?

D. SKUSEVIČIUS. Užsienio reikalų ministerija šiuo metu planuoja biudžetą pagal tuos signalinius rodiklius, kuriuos turime. Ten didžiulių proveržių ar pokyčių didinant finansavimą... Didėjimas yra, turėčiau pasitikslinti skaičius, tam tikras didėjimas yra, bet jis nėra toks didelis, kad situacija pasikeistų dramatiškai.

PIRMININKĖ. Dėkui, viceministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Gerbiamas Simonai, jūs norite kalbėti už? Ne.

Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo įstatymo projektui? Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Užsienio reikalų komitetas, numatomas svarstymas gruodžio 7 dieną.

16.08 val.

Geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1192, Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1193 (pateikimas)

Dabar kviečiu ministrą R. Masiulį pateikti du įstatymų projektus – Geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą ir lydimąjį Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą.

R. MASIULIS. Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau pristatyti šiuos du pakeitimus. Savo esme jie palengvina verslo sąlygas Lietuvoje, kad geležinkelių riedmenų savininkai neturėtų du kartus Lietuvoje registruoti savo riedmenų ir taip mūsų valstybė taptų patrauklesnė gabenti per ją ir į ją produktus ir prekes geležinkeliais.

Jeigu konkrečiau, tai teikiamu pakeitimu įgyvendinama Europos Sąjungos teisės aktų nuostatose siūloma nustatyti išimtis, pagal kurią trečiųjų valstybių asmenims priklausantys geležinkelių riedmenys, kuriems leidimai pirmą kartą išduoti trečiojoje valstybėje, prieš pradėdami juos naudoti Lietuvos Respublikos teritorijoje, neturėtų būti registruojami Geležinkelių riedmenų registre. Jie būtų registruojami kitame registre tik vieną kartą.

Teikiamu įstatymo pakeitimo projektu, įgyvendinant Europos Sąjungos teisės aktus, taip pat siūloma nustatyti, kad reikalavimas turėti leidimą pradėti naudoti geležinkelių riedmenis Lietuvos Respublikoje netaikomas iš trečiųjų valstybių atvykstantiems lokomotyvams ir savaeigiams traukiniams, kurie naudojami pasienio geležinkelio linijose, taip pat trečiųjų valstybių asmenims priklausantiems prekiniais ir keleiviniams vagonams, bendrai naudojamiems tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis valstybėmis europinės, tiksliau, rusiškos, vėžės geležinkelių tinkle, jeigu leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis išduoti ar teisė eksploatuoti geležinkelių riedmenis suteikta trečiosiose valstybėse. Nustatyti, kad reikalavimas paskirti geležinkelių riedmenų techninį prižiūrėtoją netaikomas Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle naudojamiems trečiųjų valstybių asmenims priklausantiems trečiosiose valstybėse įregistruotiems geležinkelių riedmenims, kurių techninė priežiūra atliekama pagal atitinkamos trečiosios valstybės teisės aktus. Reikia pažymėti, kad tos valstybės, iš kurios atvažiuoja šie riedmenys, teisės aktai, kaip yra prižiūrima kokybė šių riedmenų, yra suderinami su mūsų teisės aktais. Tai kokybinių problemų mums nesukels, tiesiog palengvins verslo sąlygas Lietuvoje ir tokiu būdu mes galėsime sėkmingiau konkuruoti su kitomis valstybėmis, nes kitose valstybėse tokių dvigubų reikalavimų nėra. Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Jūsų nori klausti trys Seimo nariai. Pirmasis – V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, dėl kelių daugiausiai konkuruojame su latviais ir estais, o kaip jie tai reglamentuoja? Ar jie jau anksčiau šitą liberalizavę, pakeitę, ar mes būsime pirmieji pionieriai ir turėsime šioji tokį prioritetą dėl krovinių šioje konkurencinėje kovoje?

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Šio atveju mes vysimės juos, jie neturėjo to dvigubo reikalavimo. Pas mus dabar bus palengvinamos sąlygos, suvienodinamos.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Ačiū už pristatymą, aš tik noriu pasitikslinti, nes mes, Lietuva, turime unikalų atvejį karinio ir kitokio tranzito per Lietuvą. Kaip šiuo atveju? Tie riedmenys bus bendroje toje apskaitoje, ar jiems bus taikomos išimtys, ar nebus? Kokia čia bus situacija? Ačiū.

R. MASIULIS. Šiuo atveju mes kalbame tiesiog apie pačius riedmenis. Dėl to, ar karinis, ar ne karinis, nedaroma išimčių, nes tai yra techniniai reikalavimai riedmenims, kurie rieda per Lietuvą. Kariniam ar kitam tranzitui būtų kiti reikalavimai, atskiri. Čia kalbame tik apie pačius riedmenis, kad jų nereikėtų registruoti dviejuose registruose. Viename registre Lietuvoje užteks registruoti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Šimas.

A. ŠIMAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Norėčiau paklausti, tiksliau, pasitikslinti. Sunkusis transportas pereidamas techninę apžiūrą sumoka mūsų valstybei už kelių priežiūrą papildomai pagal tonažą, pagal viską. Dabar, pereinant kitoje Europos šalyje, kaip bus apmokama už techninę apžiūrą ir už tą kelių eksploatavimą, sunkusis transportas kiek moka, sunkvežimiai? Kaip bus, ar įeis į mūsų biudžetą, ar neįeis iš kitų Europos šalių tie pinigai, kaip jie bus ten pervedami?

R. MASIULIS. Dėl techninės pažiūros. Čia apie geležinkelius klausimas buvo, bet dėl techninės apžiūros. Tai pagal Europos Sąjungos taisykles techninė apžiūra, pereita vienoje valstybėje, turi būti pripažįstama kitos valstybės. Tai valstybei, kurioje buvo pereita techninė, ten ir sumokami pinigai. Taigi jeigu lietuviai pereis užsienyje, užsienyje jie ir sumokės pinigus.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis pranešėjau, nevisiškai susijęs klausimas, bet gal atsakytumėte. Jeigu Lietuva atstatys geležinkelio vėžę į Latviją, ar mokėsime baudą, ar nemokėsime baudos? Čia yra įvairiausių interpretacijų spaudoje. Kaip bus?

R. MASIULIS. Pagal europinę teisę bėgių atstatymas yra kompensacinė priemonė, kurių gali būti kelios. Pirmoji iš jų bėgių atstatymas gali būti kompensacijos kitoms šalims. Bauda yra bauda už pažeidimą. Jeigu tas pažeidimas galiausiai liks, tai bauda bus, o bėgių atstatymas ar kitos kompensacinės priemonės irgi bus. Bauda visada eina su kompensacinėmis priemonėmis. Bet kokiu atveju tai yra du dalykai. Bauda gali mažėti, gali didėti, kompensacinės priemonės, kokios nustatytos, tokios yra. Ir kaip komisarė sakė, pati pirmoji yra atstatymas.

PIRMININKĖ. Dėkui, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso, vienas – už, vienas – prieš. Norinčių kalbėti nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Po pateikimo pritarta dviem įstatymų projektams: Geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektui ir Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo 9, 13 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui. Pagrindinis komitetas – Europos, atsiprašau, Ekonomikos komitetas. Numatomas svarstymas lapkričio 23 dieną.

16.15 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1194 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Energetikos įstatymo 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1194. Pateikimas. Kviečiu į tribūną energetikos ministrą Ž. Vaičiūną.

Ž. VAIČIŪNAS. Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, teikiamu įstatymo projektu yra siūloma papildyti Energetikos įstatymą ir nustatyti, kad dėl energijos tiekėjo kal-

tės susidariusi nepriemoka iš vartotojų už suvartotą energiją galėtų būti išieškoma ne daugiau kaip už du mėnesius. Šio įstatymo tikslas yra būtent įstatymo lygmeniu veiksmingai užtikrinti vartotojų teisių ir interesų apsaugą, aiškiai sureguliuoti vartotojų atsiskaitymo su energijos tiekėjų tiekėjais tvarką. Iš esmės šiuo metu turime situaciją, kai skirtingiems energetikos sektoriams, t. y. šilumos, karšto vandens, gamtinių dujų, elektros energijos, yra nustatomi skirtingi nepriemokų, susidariusių dėl tiekėjo kaltės ar jo padarytų apskaitos ar techninio pobūdžio klaidų, išieškojimo iš vartotojų terminai. Pavyzdžiui, gamtinių dujų sektoriuje tokios nepriemokos gali būti skaičiuojamos už 36 mėnesių laikotarpį, šilumos sektoriuje už du mėnesius, elektros sektoriuje apskritai tokie laikotarpiai nėra aiškiai reglamentuoti teisės aktuose. Tokiu būdu priėmus šio įstatymo nuostatas būtų galima užkirsti kelią situacijoms, kai vartotojai iš energijos tiekėjo yra gavę sąskaitas, kuriose buvo įtraukta ne dėl vartotojų kaltės per penkerius metus susikaupusi nepriemoka. Tokių atvejų buvo „Vilniaus energijos“ pateiktų sąskaitų istorijoje.

Iš esmės siūlomi įstatymų pakeitimai: pirma, nustatyti įstatymo lygmeniu tokį reglamentavimą; antra, visuose sektoriuose būtų suvienodinta būtent dėl energijos tiekėjų kaltės susidariusios nepriemokos sumokėjimo tvarka; trečia, labai svarbu, kad būtų nustatytas maksimaliai trumpas, bet kartu ir protingas dviejų mėnesių terminas, už kurį būtų galima išieškoti nepriemokas.

Šio įstatymo tikslas yra ginti vartotojus, kurie yra kaip ekonomiškai silpnesnė pusė, turi mažiau derybinių galių, lyginant su energijos tiekėjais. Manome, kad tai taip pat turėtų labiau motyvuoti energetikos įmones atsakingiau atlikti teisės aktuose įtvirtintas funkcijas, dėl kurių netinkamo atlikimo neplanuotų finansinių išlaidų patiria vartotojai.

Gerbiamieji Seimo nariai, iš tiesų tai yra svarbi nuostata vartotojams ir suprantame, kad verslo sąlygas keičiančios nuostatos gali įsigaliooti arba nuo lapkričio 1 dienos, arba nuo gegužės 1 dienos, todėl, nors Vyriausybė ir neteikė tokio prašymo, prašau, galbūt įmanoma tai svarstyti skubos tvarka. Tokiu būdu įsigaliojus šio įstatymo nuostatoms nuo lapkričio 1 dienos būtų galima vartotojams tą naudą turėti kaip įmanoma greičiau. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis ministre, turbūt Teisės departamentas prirašė kelis kartus daugiau teksto nei jūsų įstatymo pataisa. Bet klausimas gal būtų ir teisingas, nes iš tikrųjų mes kišamės, galima sakyti, į uždarytą akcinių bendrovių reikalus, kur santykiškai reguliuojami paprastomis sutartimis ir įvairių jų būdavo.

Bet mano klausimas. Kaip bus su tais žmonėmis, kurie pakeitus apmokėjimo sistemą bus skolingi, iš tikrųjų ar paklius į tą įstatymą? Pagal viską turėtų nepakliūti, bet tada atsiskaitymai bus reglamentuoti, sutrumpinti, kaip bus su tomis sumomis, kurios liks už ribos? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Galite patikslinti, dėl kurių vartotojų?

E. PUPINIS (TS-LKDF). (Kalba ne per mikrofoną, negirdėti)

Ž. VAIČIŪNAS. Šio įstatymo pakeitimai yra orientuoti būtent į tiekėjų kaltę, o tokiu atveju, jeigu yra nepriemokos dėl vartotojų kaltės, tai tos nepriemokos išieškomos kaip ir dabar ir laikotarpis yra nereglamentuotas, t. y. neapibrėžtas terminas.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis ministre, aš noriu pasitikslinti pritardamas iš esmės suvienodinimui ir tvarkos įvedimui, tik noriu pasitikslinti, kodėl dar reikia mokėti, jeigu ta nepriemoka ne dėl vartotojo kaltės, net ir tuos du mėnesius? Jeigu žmogus susimokėjo, kaip jis turėjo susimokėti, o yra kažkokia tiekėjo kaltė, tai nemanau, kad vartotojas turėtų tą dengti. Ačiū už atsakymą.

Ž. VAIČIŪNAS. Labai geras klausimas, dėkui už klausimą. Tai orientuota į tai, kaip minėjau, kad maksimaliai trumpas ir kartu protingas terminas, nes vieną mėnesį gali būti atvejų, kad gali pasitaikyti tam tikrų techninių neatitikimų, tai kitas mėnuo yra skirtas tai nepriemokai ištaisyti. Jeigu yra objektyviai pagrindžiama, kad tiekėjas turėjo tam tikrų techninių problemų, tai per kitą mėnesį būtų galima išieškoti iš vartotojų tą nepriemoką. Būtent du mėnesiai tam ir skirti.

PIRMININKĖ. Dėkui, jūs atsakėte į klausimus.

Motyvai dėl viso. Nėra norinčių kalbėti. Ar galime bendru sutarimu? (Balsai salėje) Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate Energetikos įstatymo 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui?

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta.

Gerbiamieji kolegos, dar yra pora rezervinių klausimų, kuriuos turėtų pateikti N. Puteikis, bet aš jo nematau, tai lieka tik Seimo narių pareiškimai, todėl kviečiu K. Masiulį.

16.21 val.

Seimo narių pareiškimai

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, aš žiūriu, ar yra J. Sabatauskas. Nematau, bet norėčiau, kad būtų.

Gerbiamieji kolegos, 2012 metais, jau gana seniai, mes su S. Šedbaru pateikėme, įregistravome ir čia po pateikimo buvo pritarta įstatymui, kuriuo būtų įteisintas platesnis Vyčio vėliavos naudojimas. Po pateikimo tam įstatymui... Čia, šioje salėje, buvo pateikta, įstatymo projektas nukeliavo į Teisės ir teisėtvarkos komitetą ir štai šitiek laiko, iki šiol J. Sabatausko stalčiuje tas įstatymas guli.

Aš šioje kadencijoje jau antrą kartą išeinu kreiptis į J. Sabatauską, prašau jį, jis vis dar yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas, tai gal galėtų ištraukti, nupūsti dulkes? Vis labiau ir labiau artėja Lietuvos valstybės... Respublikos šimtmetis, ir manau, kad garbinga šiame šimtmeityje vieta bus Vyčio vėliavai, Vyčiui, kaip skulptūrai, kaip simboliui. Vis labiau ir labiau lietuvių tauta, žmonės tą vėliavą pamils, tuo labiau plačiau naudoja, o tas mano su Stasiu projektas, kurį mes registravome, įteisintų platesnį naudojimą. Nieko ten daugiau nėra. Gal penkeri metai marinavimo, tai konjakas pribrendo? Nežinau, kaip čia reikėtų jau jį panaudoti, išleisti čia, į šitą salę. Aš neturiu kito varianto.

Dar vienas variantas, kurį svarstau, kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, kad išaiškintų, ką daryti. Kiek galima laukti iš tikro atsakymo iš komiteto, aš neturiu ką toliau... Dar sykį negaliu registruoti to paties įstatymo projekto. Taip ilgai negalima marinuoti įstatymo projekto, galima atmesti, jeigu jis blogas yra. Aš turiu tokį pareiškimą. Leiskime šitą įstatymą. Priimkite vienokį ar kitokį sprendimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, registruojamės. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 77 Seimo nariai. 2017 m. spalio 17 d. vakarinis plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 7
Aleksna Virgilijus 10, 22
Anušauskas Arvydas 22, 23
Armonaitė Aušrinė 29, 34
Ažubalis Audronius 51
- Bagužis Jurgis 17, 18
Baikovskis Igoris 38
Bakša Danas 38
Bartkevičius Kęstutis 22
Baškienė Rima 7, 22, 29, 30, 31, 52, 54
Bernatonis Juozas 50, 51
Bieliauskienė Sigita 8, 29
Bublienė Danguolė 8, 29, 30
Budbergytė Rasa 27
Burokienė Guoda 51
Butkevičius Algirdas 49, 52
- Čiakas Laimonas 42
Čimbaras Petras 17, 18
- Dagys Rimantas Jonas 14, 15, 16, 50, 51, 52
Degutienė Irena 16, 17, 46
Dulkys Arūnas 24, 26, 27, 32, 34, 35, 36, 40, 41, 43, 44, 45
Dumbrava Algimantas 53, 54
- Gentvilas Eugenijus 21, 51, 52
Gentvilas Simonas 19, 20, 21, 56
Glaveckas Kęstutis 26, 33, 34, 36, 40, 41, 47
Gražulis Petras 7, 57
Gumuliauskas Arūnas 23
- Jakeliūnas Stasys 28, 41
Jarutis Jonas 10, 22, 46
Jovaiša Sergejus 13, 14, 15, 18, 19, 47
Juodkaitė-Granskienė Gabrielė 9, 30
Juozapaitis Vytautas 15
- Kairys Antanas 7
Kamblevičius Vytautas 23
Kasčiūnas Laurynas 10, 22
Kirkilas Gediminas 7, 22
Kreivys Dainius 21
Kubilienė Asta 19
Kubilius Andrius 35
Kuconis Pranas 9, 30
Kukuraitis Linas 39, 40, 41, 42, 43, 44, 53
- Liesys Jonas 38
Lukošius Julius 29
- Maldeikienė Aušra 18, 19
Masiulis Kęstutis 14, 15, 51, 52, 55, 59
Masiulis Rokas 56, 57
Matelis Bronislovas 23
Matulas Antanas 20, 38
Meškauskas Ignas 18
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 13
- Navickienė Monika 42
Nekrošius Arvydas 7, 43
- Olekas Juozas 23, 38, 42, 49, 55, 57, 58
- Palionis Andrius 46, 47
Poderys Virgilijus 49
Pūkas Kęstutis 7, 22
Pupinis Edmundas 12, 16, 21, 22, 23, 27, 37, 58
Puteikis Naglis 10, 59
- Ridikas Artūras 9, 30, 31
Rinkevičius Viktoras 34, 57
- Sabatauskas Julius 8, 9, 10, 20, 46, 47, 48, 49, 59
Sadeckas Darius 24, 27, 28, 29, 31, 34, 45
Simulik Valerijus 10, 11
Sinkevičius Rimantas 10, 22
Sinkevičius Virginijus 16, 17, 20, 49
Sysas Algirdas 51, 52
Skaistė Gintarė 41
Skardžius Artūras 16, 17
Skusevičius Darius 54, 55, 56
Skvernelis Saulius 19
Staniuvienė Levutė 13
Starkevičius Kazys 28
- Šalaševičiūtė Rimantė 10, 11, 52, 53, 54
Šapoka Vilius 45
Šarknickas Robertas 10
Šedbaras Stasys 48, 59
Šiaulienė Irena 49
Šimas Audrys 22, 57
Širinskienė Agnė 8, 19, 39
- Talmont Leonard 10, 22
Tamašunienė Rita 13, 14
Taminskas Algirdas 10, 31
- Vaičiūnas Žygimantas 43, 57, 58
Veryga Aurelijus 35, 36, 37, 38, 40
Vingrienė Virginija 10, 11, 12, 13, 14, 15, 49, 50
Vinkus Antanas 19, 20, 37, 51, 52, 55
- Žemaitaitis Remigijus 7, 10, 22, 23

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*